

REFERENCE
(Not for Issue)

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

NINTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION OF
INDIA

BUDGET SESSION

VOLUME II

No. 39

The 3rd June, 1970

1988

PRINTED AT THE PAPLOO PRINTERS
JORHAT

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

BUDGET SESSION

VOLUME II

NO. 39

The 3rd June 1970

**Proceedings of The Ninth Session of the Assam
Legislative Assembly assembled after the
Fourth General Elections under the Sovereign
Democratic Republican Constitution
of India**

**The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong,
at 10 A.M. on Wednesday the 3rd June 1970.**

P R E S E N T

**Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the
Chair, Eight Ministers, Six Ministers of State, Two Deputy
Ministers and Sixty Eight Members.**

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

Starred Question No. 471 was not put and answered to as the hon. Questioner was absent.

Re : Cane Mahal

শ্রীভদ্র কান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*৪৭২। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় ডিভিজনৰ বন বিভাগৰ ৭ নং বেতৰ মহলটো ১৯৭০-৭১ চনৰ বাবে কাৰ লগত বন্দোবস্তি দিয়া হল ?

(খ) কিমান টকাত দিয়া হল ?

(গ) কিমানজনে এই মহলত টেণ্ডাৰ দিছিল আৰু কিমান টকাত দিছিল ?

(ঘ) ১৯৬৯-৭০ চনত এই মহল কাক দিয়া হৈছিল আৰু কিমান মূল্যত ?

বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্রীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৭২। (ক)—ডিব্ৰুগড়ৰ “আসাম কেইন চাপ্পায়াৰ”ৰ লগত বন্দোবস্তি দিয়া হৈছে।

(খ)—২,০০১ টকাত।

(গ)—মাত্ৰ এখন টেণ্ডাৰ পোৱা হৈছিল।

(ঘ)—১৯৬৯-৭০ চনত নতুনকৈ বন্দোবস্তি দিয়া হোৱা নাছিল। কিন্তু

১৯৬৫-৬৮ চনৰ মহলৰ ম্যাদ ২৮ ফেব্ৰুৱাৰী ১৯৭০ লৈকে বঢ়াই

দি আগৰ মহলদাবকে দিয়া হৈছিল।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : আগৰ মহলদাৰ জনৰ নাম কি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ঠাকুচি দাস কনোৱাৰীলাল
এও কোম্পানী।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : তেখেতে কিমান টকাৰ ডাক লৈছিল বা
তেখেতক কিমান ডাকত বন্দৱস্তি দিয়া হ'ল। তেখেতে বোধহয়
দ্বিতীয় Bidder আছিল।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : আগতে এই মহলটো এটা
হৈ আছিল। গিছে এতিয়া দুটা মহল কৰা হৈছে এটা হৈছে
ডিব্ৰুগড় আনটো ডিগবৈ। এখনৰ নম্বৰ ১ আনখনৰ নম্বৰ ৭।
আগৰ প্রশ্ন আছিল ১ নং খনৰ সম্পৰ্কে, এতিয়া হ'ল ৭ নং খনৰ
সম্পৰ্কে। একে হৈ থাকোতে দাম বেচি আছিল তাৰপিছত সৰু
হোৱাত কমি গৈছে।

Mr. Speaker : গগৈ ডাঙৰীয়াৰ আৰু কিবা সুধিবলগীয়া আছেনে ?

Shri Bhadra Kanta Gogoi : ভাগ কৰাৰ পিচত দুইটা মহল একেজন
মানুহকে দিয়া হৈছে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো খবৰ বৰ্তমান মোৰ
হাতত নাই। এটা Assam cane supply Company ক
দিয়া হৈছে আনটো ঠাকুচি দাস কনোৱাৰীলাল এও কোং দিয়া
হৈছে। দুইটা একে নেকি মই নাজানো।

Shri Atul Chandra Goswami : দুইজন একে মানুহ হয়নে নহয় ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো খবৰ মোৰ নাই।

Shri Giasuddin Ahmed : মহল ভাগ কৰাৰ পিচত আগৰ Tender
in valid হোৱা বুলি চৰকাৰে নাভাবে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মহল ভাগ কৰাত বেলেগ
Tender লোৱা হ'ল আৰু সেই অনুসৰি ৭ নং মহলৰ মাল্ৰ এখন

Tender পোৰাহলে আৰু সেইমতে Assam cane Company
ক দিয়া হ'ল।

Shri Mohidhar Pegu : মহলখন ভাগ কৰি দুখন কৰাত চৰকাৰৰ বাজহ
বেচি হ'ল নে কমি গ'ল ?

Shri Mohendra Mohan Choudhury : কমিছে।

Shri Dulal Chandra Barua : নীতিগত হিচাবে Settlement দিবলৈ
যাওঁতে দুয়োখন মহলেই দুটা বেলেগ বেলেগ নামত একেজন
মানুহকেই যে দিয়া হ'ল, এইটো কথা চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury : এখন হৈছে ঠাকুচি দাস
কনোৰাবীলাল এণ্ড কোং আৰু আনখন Assam cane Company
একে মানুহ হয় নে নহয় সেই খবৰ মোৰ জনা নাই।

Shri Mohidhar Pegu : দুখন হোৱাৰ কাৰণে—সৰ্বমুঠ টকাৰ পৰিমাণ
সৰহ হ'লনে কমিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : দাম কমিছে। কমাৰ
কাৰণ হৈছে যে আগতে এখন মহল আছিল পিচে ডিগৰৈ আৰু
ডিব্ৰুগড় দুই অংশত ভগোৱা হ'ল। তেতিয়া Tender ৰ দাম
কমি গ'ল। মহল দুইখন একেলগে থকাতেই cane ৰ পৰিমাণ
কমি গৈছে।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : ঠাকুচি দাসৰ নাম দিছে নে Company ৰ
নামত দিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhuay : Company হিচাবে দিছে।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : Company বা ফাৰ্মৰ পৰা Autho-
rity লৈছিল নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : খবৰ নাই। Registered Company হলে partner ৰ অনুমতি লব নালাগে। Co-operative হলে লাগে।

Re: Rhinos at Kaziranga Sanctuary

শ্রীভদ্ৰ কান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*৪৭৩ মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—

(ক) কাজিৰঙা অভয়াৰণ্যত কিমান গড় ১৯৬৮-৬৯ চনত চোৰাং চিকাৰীৰ হাতত নিহত হল ?

(খ) কিমানজন চোৰাং চিকাৰীক আজিলৈকে ধৰা পেলোৱা হৈছে আৰু কেনে ধৰণৰ শাস্তি বিহা হৈছে ?

(গ) অসমৰ মহা মূল্যবান এই গঁড়বিলাক বক্ষা কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে কি কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে?

বন বিভাগৰ মন্ত্রী শ্রীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৭৩ (ক)—৭ (সাত) টা।

(খ) ৮ (আঠ) জন চোৰাং চিকাৰীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। সেই গোচৰবোৰ এতিয়াও বিচাৰাধীন হৈ আছে।

(গ)—গঁড় সংৰক্ষণৰ বাবে আৰু চোৰাং চিকাৰৰ পৰা ও অনাহকত গঁড় ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হোৱাৰ পৰা বক্ষা কৰিবলৈ অসম গঁড়সংৰক্ষণ (১৯৫৪) আইনত নানা ব্যৱস্থা লোৱাৰ নিয়ম আছে। এই ব্যৱস্থাবোৰ বেচি কটকটীয়াকৈ পালন কৰিবৰ বাবে বন বিভাগৰ বিষয়া আৰু পুলিচক বেচি ক্ষমতা দিবলৈ উপবোক্ত আইনখন সংশোধন কৰা হৈছে আৰু তলত উল্লেখ কৰা ব্যৱস্থাবোৰো লোৱা হৈছে—

(১) গ্ৰহণীৰ সংখ্যাবৃদ্ধি কৰা হৈছে।

- (২) চোবাং চিকাৰৰ প্ৰতিবোধ কৰাত বন বিভাগৰ বিষয়াক সহায় কৰিবলৈ গৃহবন্ধী বাহিনীৰ মানুহকো নিযুক্ত কৰা হৈছে।
- (৩) জীপ চলাবপৰা আৰু গ্ৰহৰীসকলে সহজে অহা-যোৱা কৰিবপৰা বাস্তৱ বন্ধোৱা হৈছে।
- (৪) চোবাং চিকাৰৰ প্ৰতিবোধ কৰিবলৈ স্থানীয় লোকৰ বিশেষকৈ যুৱক শ্ৰেণীৰ সহযোগীতা লোৱা হৈছে।
- (৫) গ্ৰহৰীসকলৰ প্ৰসংসনীয় কামৰ বাবে বঁটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

Dr. Bhupen Hazarika : এই অভয়াৰণ্যৰ দক্ষিণ সীমাত মৰা পিপালু নামে এখন নদী আছে তাত মঠাউৰি বান্ধি দিলে গড় আৰু তিনি-হাজাৰ খেতিয়কৰ য়ে উপকাৰ হ'ব সেই কথাটো চৰকাৰে ভাবিছেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মঠাউৰি দিয়াৰ কাৰণে বাইজৰ ফালৰ পৰা এখন প্ৰতিবেদন পোৱা হৈছে আৰু সেই প্ৰতিবেদন মতে আমাৰ মুখ্য বন বিভাগৰ অধিক্ষকৰ মতামত বিচৰা হৈছে, যে মঠাউৰিৰ ফলত কাজিৰঙাৰ কিবা অন্যান্য হ'ব নে নহয়, যদি অন্যান্য নহয় বুলি কয় তেন্তে মঠাউৰি বন্ধাৰ কথা চিন্তা কৰি থকা হৈছে।

Shri Atul Chandra Goswami : কাজিৰঙাৰ অভয়াৰণ্যত গড় মৰাৰ সাহসীকতাৰ বাবে কুঠৰীৰ এখন মিটিঙত চিকাৰীকেইজনক পুৰস্কৃত কৰা হৈছিল। সেই সভাত মন্ত্ৰী মহোদয় আৰু বনবিভাগৰ উচ্চতম বিষয়াজনো উপস্থিত আছিল। সেইদিনাখন উচ্চতম বিষয়াজনে মন্ত্ৰীমহোদয় আৰু আমাৰ সাক্ষাততে মঠাউৰী বান্ধিলে কাজিৰঙাৰ উপকাৰ হ'ব বুলি কৈছিল। সেই কথাটো সঁচা হয়নে ? যদি হয় তাৰ তদন্তৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ উপকাৰ হ'ব বুলি কোৱা নাছিল, তেখেতে কৈছিল উপকাৰ হয় নে নহয় বিবেচনা কৰি চাম। যদি হয় বুলি কয় তেন্তে তদন্ত কৰা হ'ব।

Shri Kamini Mohan Sarma : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ আপুৰুগীয়া সম্পদ এই গড়বিলাক চোৰাংচোৱাকাৰী সকলে চোৰাং ভাবে হত্যা কৰাৰ কাৰণ কি? আৰু হত্যা কৰাৰ পৰা তেওঁলোকৰ লাভ কি? অসম চৰকাৰে ইয়াৰ ৰক্ষনা বেঞ্চনৰ দায়িত্ব বহন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এই আপুৰুগীয়া জন্তুবিলাক ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে। আৰু চোৰাং চিকাৰীয়ে হত্যা কৰাৰ উদ্দেশ্য হৈছে গড়ৰ খৰ্গৰ দাম খুউব বেছি। তেওঁলোকে সেইবোৰ অতিৰিক্ত দামত বেছি লাভ কৰিবৰ কাৰণে তেওঁলোকে মাৰিছে।

Shri Mohidbar Pegu : গ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে, চোৰাং চিকাৰীৰ হাতত গঁড় নিধন হৈছে। কিন্তু বানপানীতো গঁড়বোৰ উঠি গৈ অ'ত ত'ত থাকিবলগা হৈছেগৈ। এইদৰেই গৈ ফ'দলী চাপৰিতো ২টা গঁড় উঠিছেগৈ। এইকথা চৰকাৰে জানেনে? আৰু যদি জানে তেন্তে গঁড়বোৰ থাকিবৰ বাবে ওখ চাপৰিৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিছেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ এইবিষয়ে চিন্তা নকৰা নহয়। বানপানী আহিলে ঘাঁহ বিছাৰি সিহঁত অলৈ তলৈ যাব পাৰে। Raised platform কৰি দিলে গঁড়ৰ স্বাভাৱিক অৱস্থাত বাধা পৰিব।

Shri Atul Chandra Goswami : ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৭ টা গঁড় নিধন হোৱা বুলি কৈছে। এই নিধন হোৱা গঁড় কেইটাৰ খড়গ উদ্ধাৰ কৰা হলনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : হোৱা নাই।

Shri Atul Chandra Goswami : চাৰ অলপতে খানা পাবাত গনেশ মন্দিৰ নামে ঠাইত গড়ৰ এটা খড়া পোৱাৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : হয়, জানো।

Shri Puspadhar Chaliha : গড় বন্ধনা বেন্ধনত কাম কৰা এজন লোকে চিকাৰীৰ হাতত আজি প্ৰায় এবছৰৰ আগত প্ৰাণ বিসৰ্জন দিছিল। তেওঁৰ পৰিয়ালক পুৰস্কৃত কৰাৰ কথা চৰকাৰে বিবেচনা কৰিচেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ, সেই কথাটো বিবেচনাধীন হৈ আছে।

Shri Dulal Chandra Barua : চাৰ, গুড়বিলাকৰ বন্ধণাবেন্ধণৰ যথোচিত ব্যৱস্থা লৈছে বুলি মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰিছো। কিন্তু যিজন প্ৰকৃততে Ring leader Mr. Patel তেওঁৰ বিৰুদ্ধে ইতিমধ্যে বহুতো গোচৰ দাখিল কৰা হৈছে। যোৱাৰছৰ এটা কেচ মোৰহাটত হৈছিল তাৰ Inspector জনে ৫০ হেজাৰ টকা খাই এৰি দিছিল। গতিকে চৰকাৰৰ বন্ধনা-বেন্ধন বহুতো হোৱাৰ পাছতো এই মানুহবোৰক বিশেষভাবে শাস্তি দিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰাৰ কাৰণে বন্ধনা-বেন্ধন ব্যৱস্থা এতিয়া মূল্যহীন হ'ব। এই কথা চৰকাৰে জানেনে ? আৰু যদি জানে তাৰ কি ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Mr. Patel ৰ বিৰুদ্ধে আদালতত যি গোচৰ তৰা হৈছে সেইবিলাক এতিয়া বিহ্বাধীন হৈ আছে। মই বৰুৱা ডাঙৰীয়াৰ সৈতে একমত যে যদি এই মানুহ-বিলাকৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিশোধক ব্যৱস্থা কটকটীয়া কৰিব নোৱাৰি তেন্তে বন্ধনা-বেন্ধনৰ ব্যৱস্থা কটকটীয়া নহব।

Re: Kahitama Mathanguri Forest Road

Shri Pranita Talukdar asked :

***474. Will the Minister-in-charge of Forests be pleased to state —**

(a) When the forest road from Kahitama to Mathanguri in Manas Range will be constructed ?

(b) How much amount has been sanctioned for this purpose ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury (Minister, Forests) replied :

474. (a)—There is no proposal to construct a Forest road from Kahitama to Mathanguri in Manas Range.

(b)—Does not arise.

Shri Pranita Talukder : চাৰ, Tourist point of view ৰ পৰা এই বাগ্‌চাটো দৰকাৰী বুলি চৰকাৰে ভাবেনে? যদি ভাবে তেন্তে এই বাগ্‌চাটো লবলৈ তৎ কালীন ব্যৱস্থা লবনে নলয় ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : বন বিভাগে প্ৰয়োজন বুলি ভাবিছে নে নাই সেইটো কথা মই নেজানো। মাননীয় সদস্যই যিটো কথা কৈছে সেইটো মই Touris বিভাগৰ ফালৰ পৰা পৰীক্ষা কৰোৱাই চাম।

Shri Bhumidhar Choudhury : মানাহ অভয়াৰণ্যত National park সাজিবৰ কাৰণে কিবা ব্যৱস্থা লৈছেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মানাহ অভয়াবন National park লৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ কোনো সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা নাই। কিন্তু সেইটো বিবেচনাধীন হৈ আছে।

Shri Ataur Rahman : In view of the fact that the required road is vital for the protection of the games in the sanctuary, will the Government give special consideration to the matter ?

Shri Mahendra Mohan Chaudhury - If it is found necessary by the Forest Department for the protection of the animals in the Manas Wild Life Sanctuary, I think the matter may be considered.

Shri Kandarpa Narayan Banikya : চাৰ মথানগুৰি ঠাই ডোখৰ মানাহ অভয়াবন্যত পৰে নে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ মথানগুৰি ঠাই ডোখৰ মানাহ অভয়াবন্যত পৰে।

Re : Road from Nilam Bazar to Lakhipur

শ্ৰীমতিশাল কানু জিজ্ঞাসা কৰিতেছেন :

*৪৭৫। মাননীয় বন বিভাগের মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহপূৰ্বক জনাইবেন কি—

(ক) নিলাম বাজার হইতে পেচাৰ পাৰ হইয়া লক্ষীপুৰ পৰ্য্যন্ত বন বিভাগের ৰাস্তা পূৰ্ত্ত বিভাগ গ্ৰহণ কৰাৰ কোন প্ৰস্তাব সরকারের আছে কি ?

(খ) যদি থাকে তবে কখন কাৰ্য্যকৰী কৰা হইবে ?

(গ) ইহা চৰকাৰ জ্ঞানেন কি; উক্ত ৰাস্তায় সাভিস বাস না চলায় জনসাধাৰণেৰ ও সীমাত পুলিচ চলাচলেৰ ভীষণ অসুবিধা হইতেছে ?

(ঘ) যদি সত্য হয় তবে সরকার কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিয়াছেন ?

বন বিভাগেৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী উত্তৰ দিতেছে :

৪৭৫। (ক) ও (খ)—আছে এবং ইতিমধ্যেই ইহা পূৰ্ত্ত বিভাগকে হস্তান্তৰ কৰা হইয়াছে ।

(গ) ও (ঘ) — হাঁ, সীমাত পুলিচ চলাচলেৰ অসুবিধা হইতেছে বলিয়া সরকার অবহিত আছেন । যাহাতে ৰাস্তাটি ভালৰূপে মেৰামত কৰিয়া চলাচলেৰ উপযোগী কৰিয়া ৰাখা হয় তজ্জন্য ইহা পূৰ্ত্ত বিভাগকে হস্তান্তৰ কৰা হইয়াছে ।

Re : Acquisition of land No. 315 Mahakali Grant

শ্ৰীভদ্ৰ কান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*৪৭৬। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ ৩১৫ নং মহাকালী গ্ৰাণ্টৰ মাটি কোন চনত অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

(খ) অধিগ্ৰহণ কৰা মাটি কিমান পৰিয়ালৰ মাজত বিতৰণ কৰা হ'ল আৰু তাৰ পৰিমাণ ?

(গ) উক্ত বিতৰণ কৰা মাটিৰ বাবদ কি নিৰিখত খাজানা লোৱা হৈছে ?

(ঘ) এতিয়ালৈকে সকলোবিলাক পৰিয়ালৰ পৰা ক্ষতিপূৰণৰ টকা পোৱা হ'ল নে ?

ৰাজহমন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৭৬ (ক)—১৯৫৩ চনত ।

(খ)—১০৪ টা পৰিয়ালৰ ভিতৰত ৯৯৪ বিঘা মাটি বিতৰণ কৰা হ'ল।

(গ)—বিঘাপ্ৰতি ৮৭ পইচাকৈ বছেৰেকীয়া বাজহ আদায় কৰা হৈছে।

(ঘ)—এতিয়ালৈকে সকলোবিলাক পৰিয়ালৰ পৰা আংশিকভাবে ক্ষতি-পূৰণৰ টকা পোৱা হৈছে।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : চাৰ, মাটিৰ পৰিমাণ কিমান আছিল আৰু পৰিয়াল কেইটা ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মাটি ৯৯৪ বিঘা আৰু পৰিয়াল ১০৪ টা।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : এতিয়াও বাকী আছেনে কি?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ১ হেজাৰ বিঘাৰ ভিতৰত ৯৯৪ বিঘা দিয়া হৈছে আৰু ৬ বিঘা Public Sector ৰ বখা হৈছে।

Shri Bhadra Kanta Gogoi : মাটিহীন মানুহবিলাকৰ কিমানে মাটি নাপালে। আৰু কিমান মাটি থকা মানুহ আছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ, দুৰ্ভাগ্যৰ কথা ইমান-বিলাক মানুহক মাটি দিয়া হ'ল তাৰ বেছিভাগ মানুহ অৰ্থাৎ ১০৪ টা পৰিয়ালৰ ভিতৰত ৭ টাহে আছে বাকীখিনি অন্য ঠাইলৈ গুছি গল।

Re : Suspension of Mandal

শ্ৰীঅজিজুৰ বহমান চৌধুৰীয়ে স্থিছে :

*৪৭৭ মাননীয় বাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে —

- (ক) মজিবৰ বহমান নামৰ বৰগেটা চাকৌলৰ এজন মণ্ডলক কামৰ পৰা অব্যাহতি বা চাচ্পেণ্ড কৰি বখা কথাটো সত্য নে আৰু যদি সত্য হয়, তাৰ কাৰণ কি ?
- (খ) এইটো সঁচা নে, উক্ত মণ্ডলজনক যোৱা ৫ মাহ ধৰি কোনো কৈফিয়ৎ আদি খোজা হোৱা নাই আৰু প্ৰাপ্য বেতন দি আছে ?
- (গ) যি দোষৰ বাবে চাচ্পেণ্ড কৰিছে উক্ত বিচাৰ নিষ্পত্তি কৰিবলৈ কিমান বছৰ লাগিব ?
- (ঘ) এইটো সঁচা নহয় নে, এনেদৰে চাচ্পেণ্ড কৰি ৰাখি সোনকালে দোষবোৰ বিচাৰ নকৰাৰ ফলত ৰাইজৰ টকা অন্যায়কৈ খৰচ হয় ?

ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৭৭ (ক) —হয়, তেখেতক অবৈধ ভাবে চিঠা-নামজৰী কৰাৰ দোষত চাচ্পেণ্ড কৰি ৰখা হৈছে।

(খ) —এইটো সঁচা নহয়।

(গ) —গত এপ্ৰিল মাহত তেখেতৰ বিপক্ষে বিভাগীয় বিচাৰ আৰম্ভ কৰা হৈছে। তেখেতৰ পৰা অন্য পৰিমিত কোনো কৈফিয়ৎ পোৱা নাই। কৈফিয়ৎ পোৱাৰ পাছত উক্ত বিচাৰৰ এটা সিদ্ধান্ত লোৱা হ'ব। গতিকে বিচাৰ নিষ্পত্তি কেতিয়া হ'ব এই মুহূৰ্ত্তত কোৱা টান।

(ঘ) —প্ৰশ্ন নুঠে।

Shri Azizur Rahman Choudhury : চাৰ এইটো কথা সত্য যে, এই নামজাৰী নোট কৰোঁতে এজন মণ্ডলৰ Suspense হ'ল আৰু তেনেকৈয়ে দুজন ভাই ককাইৰ নামত আন এজন মণ্ডলে উক্ত পট্টাত নামজাৰী নোট কৰিছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : চাৰ, এইটো কথা সত্য নহয়। আচল কথাটো হ'ল মণ্ডল জনে প্ৰকৃত মানুহজন জীয়াই থাকোঁতেই

মৰিল বুলি অন্যৰ নামত উদ্ভাধিকাৰী বুলি নামজাৰি কৰিলে।

Shri Azizur Rahman Choudhury : মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে, এই মণ্ডল জনক Suspend কৰি কৈফিয়ৎ তলব কৰিবলৈ কোন তাৰিখে S.D.O. ৰে কোন তাৰিখে D.C ৰ পৰা Recommendation খুজিছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Suspend কৰা হৈছিল ১৯৮৬ৰ তাৰিখে আৰু charge-sheet দিয়া হৈছিল ১৮৮৭০ তাৰিখে।

Shri Dharanidhar Choudhury : অৱৈধ ভাৱে নামজাৰি কাৰ কাৰ নামত কৰা হৈছিল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : শ্ৰীজালালউদ্দিন আহমেদ ৩৮বিলউদ্দিন আহমেদৰ পুত্ৰ।

Shri Kehoram Hazarika : মণ্ডল জনক লগত কিবা সমস্যা আছিলনেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : তেনেকুৱা কোনো সমস্যা নাই।

Shri Atul Chandra Goswami : চাৰ, মোৰ হাতত এখন দলিল আছে নামজাৰী কৰাৰ এখন Certified Copy আছে। শ্ৰীজালাল উদ্দিন আহমেদ পিতা ৩৮বিলউদ্দিন আহমেদ নামত ওৱাৰিস স্মৃতি শ্ৰীদিলোৱাৰ হুছেইন, শ্ৰীলোকমান হুছেইন পিতা ৩৮ফিল হুছেইনৰ স্থলত শ্ৰীগুনমণি শৰ্মা নামৰ এজন মণ্ডলে নামজাৰি কৰে—৩৮৮৭ তাৰিখে। তাৰ পাচত ২২৮৭ তাৰিখে মজিবৰ মণ্ডলৰ স্বাক্ষৰত S.D.C. N.N. Bhuyan ই নামজাৰী কৰিলে। এতিয়া মণ্ডল জনক Suspend কৰা হ'ল কিন্তু S.D.C. জনক কিবা ব্যৱস্থা ললেনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটোৰ তদন্ত আজিলৈকে

হৈ আছে। মণ্ডলজনৰ ওপৰত Proceedings draw কৰা হৈছে।
S.D.C. ৰ বিৰুদ্ধে কিবা অভিযোগ পালে তাৰ ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

Shri Atul Chandra Goswami : যি জন মণ্ডলে মানুহজন জীয়াই থাকোতেই মমতাজ দেৱানীৰ উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে শ্ৰীদিলোৰাৰ হুছেইন শ্ৰীলোকমান হুছেইনৰ নামত নামজাৰি কৰিলে সেই শ্ৰীগুনমনি শৰ্ম্মা নামৰ মণ্ডল জনক Suspend কৰা কয় নহল ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এইটো মোৰ জনা নাই। মই ব্যক্তিগত ভাবে তদন্ত কৰি Record ত পাইছো যে মজিবুৰ বহমান নামৰ মণ্ডল জনেহে ওৱাৰিস সূত্ৰে Jalaluddin Ahmed ৰ নামত নামজাৰি কৰিছিল।

Shri Atul Chandra Goswami : মই এই Certified copy টো দিব পাৰো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : Certified copy টো দিলে মই তদন্ত কৰি চাব পাৰিম।

Shri Atul Chandra Goswami : আপুনি এইটো কৰ পৰা পাইছে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মই Record ৰ পৰা পাইছো।

Shri Atul Chandra Goswami : মই Certificate ৰ copy টো দিব পাৰিম। য'ত সকলো কথা পৰিষ্কাৰ হৈ আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এইটো মই তদন্ত কৰি চাম। কথাটো হ'ল একচনা মাটিৰ চিঠা বিলাক সঘনে বদলি হৈ থাকে। সেই কাৰণেই এই বিলাক সমন্ধে পৰীক্ষাত যথেষ্ট অসুবিধা হয়। গতিকে মই এই বিষয়তো তদন্ত কৰি চাম।

Re : Inspector of Schools, Nowgong

Shri Kehoram Hazarika asked :

***478. Will the Minister, Education be pleased to state—**

(a) It is a fact that the Inspector of Schools, Nowgong circle was transferred twice but the order were stayed afterwards ?

(b) If so. why ?

Shri Joy Bhadra Hajjer (Minister of Education) replied :

478. (a)—The Inspector was transferred once only and the order was stayed.

(b)—The transfer order was stayed on the following grounds—

(1) The Officer was transferred just a year after his posting which is against normal policy of transfer of Government servants.

(2) The Officer just picked up the work and was managing efficiently.

(3) There was public representation against his transfer.

Shri Kehoram Hazarika : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই পৰিদৰ্শকজনে স্কুল পৰিদৰ্শন কৰাতকৈ কিছুমান অপ্রয়োজনীয় প্রশাসনীয় কামত নিজকে ব্যস্ত ৰাখে। এই ৩ বছৰৰ কালছোৱাত এই Inspector জনে

কিছুমান স্কুল Inspection নকৰে এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : স্কুলবিলাকৰ পৰিদৰ্শন বৰ ভাল ভাবে হোৱা নাই এইটো মই স্বীকাৰ কৰোঁ ।

Shri Promode Chandra Gogoi : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে নগাৱৰ স্কুল Inspector জনক ৰাজহুৱা দৰ্খাস্তৰ কাৰণে তেখেতৰ বদলোৱাৰ হুকুমটো স্থগিত ৰখা হ'ল । এইটো কথা সঁচানে যে, এই Inspector জনৰ বিৰুদ্ধে ৰাইজৰ তৰফৰ পৰা কিছুমান অভিযোগ মন্ত্ৰীমহোদয় আৰু চৰকাৰলৈ দিছে এই কথা সঁচানে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : তেতিয়া নাছিল ইদানীং আহি আছে ।

Shri Maneswar Boro : এই দীপা ডেকা নামৰ stenographer ছোৱালীজনীক Driving শিকাবলৈ শিলঘাটলৈ লৈ যোৱাৰ কথাটো সিদিনা হাজৰীকাদেৱে সদনত কৈছিল । এইজন schools Inspector ৰে নেকি ? এই Inspector জনৰ ওপৰত allegation শ্রীমতী দীপা ডেকাই দিয়া দৰখাস্তখন শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে পাইছেনে ? যদি পাইছে তেনেহলে তেওঁৰ ওপৰত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে ।

Shri Joy Bhadra Hagjer : Allegation পাইছিলো কিন্তু তদন্ত কৰাই কোনো প্ৰমাণ পোৱা নাই ।

Shri Dulal Chandra Barua : কাৰ হতুৱাই তদন্ত কৰাইছিল, এই তদন্তৰ Report সদনত দাখিল কৰিবনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : এইটো ঠিকমতে তদন্ত কৰা হোৱা নাই । আচলতে মোক মাননীয় সদস্য পিতসীং কোঁৱৰে কলে যে It is all false. This is the remark of Mr. P. Konwar.

Shri Atul Chandra Goswami : এজন শিক্ষাবিভাগৰ উচ্চ পদস্থ কৰ্মচাৰীৰ ওপৰত অনা অভিযোগৰ সম্পৰ্কত বিবোধী পক্ষৰ M.L.A এজনে তদন্ত কৰিব পাৰে নেকি ?
(এটি স্বৰ : তদন্ত নহয় তেখেতে কৈছিল)

Shri Pitsing Konwar : এই বিষয়ত সঁচা মিছা মই একো নাজানো ।
গতিকে তদন্ত কৰিলেই ভাল হব ।

Shri Sadhan Ranjan Sarkar : এই ছোৱালীজনীয়ে এটা Leave Vacancy ত চাকৰী কৰিছিল । কিন্তু আগৰ মানুহজনে Join কৰাত এই ছোৱালীজনীক চাকৰিৰপৰা খেদায় দিয়া হল । সেইটোকে কেচ দিছে ।

Shri Joy Bhadra Hagjer : মই নিজে ভাবিছিলো সেইটো 'ফলচ' 'কেচ' ।

Shri Dulal Chandra Barua : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই এটা কথা কব বিচাৰিছো যে মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে তেখেতক প্ৰীতিসিং কোৱৰে কৈছিল বোলে All false কিন্তু এতিয়া পিতসিং কোৱৰে কৈছে যে তেখেতে সঁচা মিছা একো নাজানে তদন্ত কৰিলেই ভাল হয় । কিন্তু এইটো সঁচানে মিছা এই কথা আমি মানি লব নোৱাৰো । যদি এই কথা মিছা হয় তেনেহলে যিসকলে এই All gation আনিছে তেখেতসকলৰ ওপৰত শাস্তিটমূলক ব্যৱস্থা লব লাগে—নহলে যদি সঁচা হয় তেনেহলে শিক্ষাবিভাগৰ এইধৰণৰ এজন উচ্চ পদস্থ বিষয়াই এইধৰণৰ কামকৰাত গুৰুত্বৰ শাস্তি দিব লাগে । এই কথাটো এটা High power committee ৰে তদন্ত কৰাব লাগে ।

Shri Joy Bhadra Hagjer : I fully agree with the sentiment expressed by hon.member, Shri Barua. But who is to enquire ?

Shri Dulal Chandra Barua : Secretary, Education. He will be the fit man.

Shri Joy Bhadra Hagjer : All right, I agree.

M. Shamsul Huda : এই ঘটনাৰ লগত চেণ্ট্ৰেল ইনটেলিজেঞ্চৰ এখন জাল চিঠি জড়িত আছে। সেই সম্পৰ্কে মই এটা Assembly ত প্ৰশ্ন দিছিলো। তাৰ উত্তৰত দিল্লীৰ পৰা সেই নামৰ মানুহ ইনটেলিজেঞ্চ বিভাগত নাইবুলি কলে। গতিকে এই তদন্তৰ লগতে এই চিঠিখনৰো তদন্ত কৰিবনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : মই চিঠিৰ কথা একো নাজানো।

Re : Question Papers

M. Shamsul Huda asked :

*479. Will the Minister, education be pleased to state—

- (a) Whether the Government have directed the Board of Secondary Education, Assam, to set question papers of the School Leaving Examination on all subjects in the State language and the respective regional languages ?
- (b) If not, why ?
- (c) Whether the High Schools and the Higher Secondary Schools also have been directed in the same manner ?
- (d) If so, when the directives of the Government are expected to be implemented ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

479. (a) No.

(b)—Setting of question in School Leaving Examination in all the Regional Languages involves problems in conducting the examinations. Hence, English has been adopted in setting of question papers as a matter of expediency.

(c)—No.

(d)—Does not arise.

M, Shamsul Huda : মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব খুজিছো যে আমাৰ ৰাজ্যিক ভাষা অসমীয়া হোৱাত আমাৰ ইংৰাজী ভাষা লাহে-লাহে বিদায় দিবলৈ ধৰিছে। আৰু সেই দৰে ইংৰাজী ভাষাৰ ওপৰত শিক্ষানুষ্ঠান বিলাকত মনোযোগ কমি আহিছে। গতিকে চাত্ৰ ছাত্ৰীৰ সুবিধাৰ কাৰণে প্ৰশ্ন কাকত বিলাক যি ভাষাত উত্তৰ লিখা হয়—সেই ভাষাতে হ'ব লাগে।

Shri Joy Bhadra Hagjer : আমাৰ অসমত ভাষা হৈছে ইংৰাজী, অসমীয়া, বঙালী, হিন্দী, মনিপুৰি, খাচিয়া, আৰু নেপালী, মই নিজেই কৈছো যে যি ভাষাতে উত্তৰ লিখিব লগীয়া হয় সেই ভাষাতে প্ৰশ্ন কৰিব লাগে। এই কথা Board of Secondary Education লগত আলোচনা কৰোঁতে তেখেত সকলে কলে যে সেই দৰে কৰিবলৈ হলে পইছা বেচি খৰচ হ'ব।

Shri Dulal Chandra Barua : চৰকাৰে যেতিয়া সকলো প্ৰযাত্ন কৰাৰ কাৰণে বঙালী কবি অসমীয়া ভাষা হ'ব লাগে। তেনেস্থলত খৰচৰ কথা নেভাবি প্ৰয়োজন অনুসৰি অসমীয়া বঙালী আদি Regional Language ত প্ৰশ্ন কৰা ব্যৱস্থা কৰিবনে?

Shri Joy B' adra Hagjer : মই নিজেই তাৰ পক্ষপাতি ।

Shri Nakul Chandra Das : Secondary Education Board এ কেই বছৰ মানৰ আগতেই প্ৰস্তাব গ্ৰহণ কৰিছিল যে Matriculation লৈকে প্ৰশ্ন কাকত বিলাক Regional Language ত হ'ব লাগে । এতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে পইচা বেচিকৈ খৰচ হোৱাৰ কাৰণে ইংৰাজীত প্ৰশ্ন কৰা হৈছে । কিন্তু তাৰ কাৰণে লাখ লাখ কন কন ল'ৰা ছোৱালীয়ে ফেল কৰিব লগীয়া হৈছে । এই বিলাক কথা চৰকাৰে বিবেচনা নকৰেনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjar : চৰকাৰে তাকেই ভাবে, কিন্তু Board ৰ ওপৰতহে এতিয়া কামটো চলি আছে ।

Shri Atul Chandra G swami : ছাব, ভৈয়ামৰ স্কুল বিলাকত অসমীয়াত হ'ব লাগে । কাৰণ ইংৰাজীৰ বাহিৰে বাকী সকলো বিলাক বিষয় অসমীয়া আৰু আন ঠাইত নিজৰ নিজৰ Regional Language ত পঢ়াইছে । তেওঁলোকৰ পৰীক্ষাৰ বাবে Secondary Education Board এ ফিজ লৈ থাকে । কিন্তু এতিয়া কোৱা হৈছে যে টকা-পইছাৰ কাৰণে আঞ্চলিক ভাষাত প্ৰশ্ন কটা হোৱা নাই । এইটো চৰকাৰে নিৰ্দেশ দিবনে যে প্ৰশ্ন বিলাক ঘাতে আঞ্চলিক ভাষাত কটা হয় ।

Shri Joy Bhadra Hagjer : Regional Language বুলিলে অসমীয়া বঙালী, মনিপুৰী আদি বিভিন্ন ভাষাত পঢ়াই থকা হৈছে ।

Shri Atul Chandra Goswami : ভূগোল, বুৰঞ্জী, অক্ষ আদি সকলো বিলাক বিষয় মাতৃ ভাষাত পঢ়োৱা হয়, কিন্তু প্ৰশ্ন কৰা হয় ইংৰাজীত । সেই কাৰণে যি যি ভাষাত পঢ়োৱা হয়, সেই সেই ভাষাত প্ৰশ্ন কাকত কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে Board ক নিৰ্দেশ দিবনে ?

Shri Jay Bhadr Hagjer : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ এক মত কিন্তু এতিয়া মই নিৰ্দেশ দিব পাৰিম নে নাই সেইটো মই চাম ।

Moulana Abdul Jalil Choudhury : Government এবং কোন নীতি বা সিদ্ধান্ত আছে নাকি যে আঞ্চলিক ভাষার উন্নতির হবে এই পভেচ্য । যদি সিদ্ধান্ত আছে তবে কোন Board এর জন্য অথবা আর্থিক অসুবিধার জন্য গভৰ্ণমেণ্টের নীতির পরিবৰ্তনের Risul আছে কিনা ? যার ফলে সরকার বিচলিত বা ব্যৰ্থ ভাবে ৰাজ্য পৰিচালনা কৰছেন ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : আমি বলছিলাম আমরা একটা দেখে দেখব কারণ আমাদের ও সরকারের ইচ্ছা যে বিভিন্ন ভাষায় প্ৰশ্ন পত্ৰ দেওয়া হয় । কারণ অনেক ছাত্ৰ প্ৰশ্ন না বুঝার ফলে Fail করে ।

Shri Dulal Chandra Barua : চাৰ, আমি আমাৰ তৰফৰপৰা কৈছোঁ যে চৰকাৰে Secondary Education Board ক নিৰ্দেশ দিব লাগে আৰু সেইমতে প্ৰশ্ন কাকত ছাপা কৰিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ে সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছে পাৰিমনে নোৱাৰিম ? কিন্তু আমাৰ এই বিষয়ে এখন Act আছে ; গতিকে সেই Act খনৰ provision লৈ চাই সেইমতে নিৰ্দেশ দিবনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : মই উত্তৰ দিছোঁৱেই যে Act মতে আমি নিৰ্দেশ দিব পাৰিম নে নোৱাৰিম বিবেচনা কৰি চাম ।

M. Shamsul Huda : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে নিৰ্দেশ দিয়া স্বত্বেও Board এ মনা নাই । সেইকাৰণে চৰকাৰৰ এই Instruction কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আইন প্ৰণয়ন কৰিবনে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : চাৰ, আমি আইন তৈয়াৰ কৰিবলৈ ওলাইছোঁ । কিন্তু কেনেকুৱা আইন হব লাগিব সেইটো আমি ঠিক কৰা নাই । So that we have better control over the Secondary Board of Education and the Universities also.

Re : Merit-cum-means Scholarships

M. Shamsul Huda asked :

*480. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that one Shri Abdul Quddus at present a student of the A.D.P. College, Nowgong who passed the H.S.L.C. Examination in the first division applied for a merit-cum-means scholarship ?
- (b) The exact date of his application ?
- (c) Whether he has been awarded the scholarship ?
- (d) If not, why ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

480. (a)—Yes.

(b)—The application was received on 25th October 1968 in the office of the D.P.I.

(c)—No.

(d)—The application was incomplete and defective.

M. Shamsul Huda : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রীমহোদয়ে কৈছে যে দৰ্খাস্তখন incomplet আৰু Defective হৈ আছিল ; এইটো কথা সঁচা। কিন্তু এই বিভাগে সংশোধন কৰি দিয়াৰ পাছতো ল'ৰাজনে Scholarship পোৱা নাই ; আৰু ল'ৰাজনক দিয়াওহোৱা নাই, এইটো কথা সঁচানে ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : আমাৰ information হৈছে যে correct কৰি দিয়া, সেইমতে correct কৰি দিয়া হ'ল ! কিন্তু correct কৰি দিয়াৰ পাছতো Defective আছিল ।

সঁচা কথা কবলৈ গলে তেখেতৰ লগত Discussion কৰিছিলোঁ আৰু আমি কৈছিলোঁ যে correct কৰি দিম ।

M. Shamsul Huda : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ আলোচনাৰ পাছত দেখা গল যে অফিচৰ ভুল আৰু দোষত্রুটি বিনাক চাকিবৰ বাবে তেওঁলোকে বাৰম্বাৰ ভুল উলিয়াই থাকে আৰু Scholarship বন্ধ কৰে । কিন্তু অফিচৰ গাফলতীৰ কাৰণে এইদৰে বেমেজালি হৈছে এইকথা মন্ত্ৰীমহোদয়ে জানেনে ?

Shri Giasuddin Ahmed : The applications for scholarship are submitted through the Headmasters or the Principals and they scrutinise the applications and forward them to the higher authority with their recommendation, May I know whether that particular application was recommended by the Principal of the College ?

Shri Joy Bhadra Hagjer : প্রশ্ন হ'ল দুটা । Two questions are here. I said that the application was received but the fillingup of the application form was defective and I had a discussion with Mr. Huda: I told him that I would correct it if there was anything, something not unreasonable.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, my question has not been replied. My question was whether that application was recommended by the Principal.

Shri Joy Bhadra Hagjer : I donot know. It must have been recommended.

Shri Nakul Chandra Das : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই Abdul Kuddish ব দৰে বহুতো Meritous আৰু চোকা ল'ৰা ক্ষেত্ৰত অলপ ভুল হৈছে বুলি কৈ কলেজীয়া জীৱন নষ্ট কৰাটো মন্ত্ৰীমহোদয়ে জানেনে? আৰু তেনেকৈ অলপ ভুল হোৱাৰ কাৰণে এটা লৰাৰ বৃত্তি বন্ধ কৰাটো চৰকাৰে বিবেচনা কৰেণে?

Shri Joy Bhadra Hagjer : এইটোৱেই হৈছে ডাঙৰ প্ৰশ্ন। কাৰণ National Scholarship বুলি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিটো দিয়ে সেইটো Meritous Student কহে দিয়া হয় আৰু আমাৰ অসম চৰকাৰে যিটো Scholarship দিয়ে সেইটো income Bar ওপৰত নিভ'য় কৰি দিয়া হয়। কিন্তু কিছুমান ছাত্ৰই National Scholarship পোৱাৰ ওপৰিও State Scholarship বিচাৰে। এইটো কাৰণেই আমাৰ দিকদাৰ হৈ যায়। এই কাৰণেই আজি মই এখন চিঠি চহি কৰি দিছো-কেন্দ্ৰীয়-চৰকাৰলৈ যে non income barred Scholarship should not be given. এইটো Govt of India ই কৰি দিলে সকলো লেঠা শেষ হ'ব।

M. Shamsul Huda : সেই ছাত্ৰজনৰ পাছত Scholarship দিয়া হলনে? যদি দিছে, কেতিয়াবপৰা দিয়া হৈছে?

Shri Joy Bhadra Hagjer : এইটো মই পাছত খবৰ কৰি দিম।

Re : Merit-cum-Means Scholarship

M. Shamsul Huda asked :

*481. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that one Shri Naim Uddin

Ahmed, a Post-Graduate Student of Gauhati University at present applied for a Merit-cum-Mear's Scholarship ?

- (b) If so, the exact date of his application ?
- (c) Whether he has been awarded the scholarship applied for ?
- (d) If not, why ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State, Education)
replied :

481. (a)—Yes.

(b)—Two applications were received in the office of the D.P.I. on 6th November 1968 and on 22nd November 1968.

(c)—No.

(d)—The applications were defective.

M. Shamsul Huda : দখাষ্টখন কিহৰ কাৰণে reject কৰা হ'ল ?

Shri Syed Ahmed Ali : দখাষ্টখনত necessary কিছুমান clause fill up কৰা হোৱা নাই। Evening shift বা Day shift বুলি কথা আছে। Evening shift ত ভৰ্তি হলে Scholarship ব কাৰণে eligible নহয়। Rule মতে কলেজৰ Evening shift ত presumption কৰা হয় যে তেওঁলোক workers বা employee আৰু সেইকাৰণে তেওঁলোকে Scholarship নাপায়। এইটো এটা defective. আনহাতে guardian income দিয়া হোৱা নাই। এইবিলাক কিছুমান কথা।

M. Shamsul Huda : এইবিলাক কিছুমান কথা কিন্তু এই দৰ্খাষ্টখনৰ ক্ষেত্ৰত কি আছে ? এই দৰ্খাষ্টখন fillup কৰি পঠিওৱাৰ পিচতো কমেও ২৮ বাৰ অহাযোৱা কৰিছে আৰু প্ৰত্যেকবাৰতে মিছাকৈয়ে সংশোধন কৰি দিছে । Accounts অফিচৰ J.C. Kar কওঁনিজে চাই দিছে তথাপি কিয় তেওঁক বঞ্চিত কৰা হ'ল ? অন্য উত্তৰ দিয়া কথাটো সঁচানে ?

Shri Syed Ahmed Ali : প্ৰথমে form খন fillup কৰা সময়ত degree ৰ Mark sheet খন attach কৰা নাছিল । Item 4 (a) ত occupation fillup কৰা নাছিল । দৰ্খাষ্টখন পোৱা হৈছিল ২২ নবেম্বৰ তাৰিখে তেওঁ প্ৰথমে M.A 1st year ত গঢ়াবলি allocation দিছিল কিন্তু L.L.B. 1st year ত গঢ়ে । গতিকে দুয়োটা একেলগে বিছাৰিলে নাপাব । M.A. 2nd year course আৰু গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ত LL.B. 3rd year course দ্বিতীয় বাৰ application পঠিওৱাতে প্ৰয়োজনীয় অনুপাতে form fillup কৰা নাছিল । সেইকাৰণে Scholarship দিয়া হোৱা নাই ?

Shri Sailen Medhi : যিবিলাক Scholarship form পঠিওৱা হয় সেইবিলাক concerning স্কুল বা কলেজৰ Head of the institution ৰ পৰা recommend হৈ আছে । এইক্ষেত্ৰত দেখিছো তুলথকা স্বত্বেও recommend কৰি পঠিৱাই দিয়ে ফলত ছাত্ৰজন বিপদত পৰে । গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অনুৰোধ কৰিব পাৰোনে যে প্ৰত্যেক Educational Institution লৈ চৰকাৰে circular দিয়ক যে form খন recommend কৰি পঠিওৱাৰ আগত সম্পূৰ্ণ শুদ্ধ হৈছে নে নাই, যদি হোৱা নাই তাতে শুদ্ধ কৰি পঠাব লাগে নহলে তাতে reject কৰিব লাগে ।

Shri Syed Ahmed Ali : এনেকুৱা circular ৰ প্ৰয়োজন হোৱা নাই ।

Shri Dulal Chandra Barua : এইটো কথা সত্য নেকি যে এই

বিভাগৰ কৰ্মচাৰী কমহোৱা কাৰণে বহুতো application Scrutiny নকৰাকৈ reject কৰা হয় ? এই বিভাগত কৰ্মচাৰী বঢ়াবৰ কাৰণে D.P.I. য়ে তাগিদা দি থকা স্বত্বেও চৰকাৰে ব্যবস্থা নোলোৱা কথাটো সত্য নেকি ?

Shri Syed Ahmed Ali : আমাৰ কৰ্মচাৰী যি পৰিমাণে লাগে সেই পৰিমাণে কম । কিন্তু এই কথা সঁচা নহয় যে কৰ্মচাৰীৰ অভাবত দৰ্খাষ্ট reject কৰা হৈছে ।

Shri Dulal Chandra Barua : দৰ্খাষ্টবোৰ শেষমুহূৰ্ত্তলৈ দমদমহৈ পৰি থাকে আৰু প্ৰায়ে শেষত reject কৰি দিয়ে ?

Shri Syed Ahmed Ali : কথাটো সঁচা নহয় ।

Shri Dulal Chandra Barua : মানুহ বঢ়োৱাৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা ব্যবস্থা লৈছে নে ?

Shri Syed Ahmed Ali : বন্ধ কৰা হৈছে ।

Shri Kabir Chandra Ray Pradhani : এই defect বিলাকৰ কাৰণে অকল ছাত্ৰজনেই দায়ী নে শিক্ষানুষ্ঠানৰ মুৰব্বীজন দায়ী ? স্কুল বা কলেজ এখনত Principal আছে O/A আছে শুদ্ধ কৰি দিবলৈ ইয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা instruction দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰিবনে ?

Shri Syed Ahmed Ali : বিবেচনা কৰি চাম ।

M. Shamsul Huda : এই কথাটো মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ পৰা জনিব পাৰোনে যে নেইমউদ্দিন আহমেদ দুবাৰ দৰ্খাষ্ট fillup কৰিছিল । প্ৰথমবাৰত অসম্পূৰ্ণ থকা কাৰণে অফিচে ঘূৰাই পঠালে । দ্বিতীয়বাৰ অফিচৰ পৰামৰ্শ মতে তেওঁ form fillup কৰিছে । গতিকে দ্বিতীয়বাৰ নাকচ কৰাৰ কাৰণ কি ?

Shri Syed Ahmed Ali : form খন মোৰ লগতে আছে । Item no 4 (a) second বাৰ fillup কৰা নাই । No column should be left unanswered other this the form is liable to the rejected, (8) Submission of 2 applications will entail lose of scholarships.

M. Shamsul Huda : চাকৰী নকৰিলে কেনেকৈ কৰা বুলি কব ।

Shri Syed Ahmed Ali : Evening Shift ত পঢ়িলে occupation ৰ কথা জনাব লাগে ।

M. Shamsul Huda : দৰ্খাষ্টখন কিবা ভুল থাকিলে শিক্ষানুস্থানৰ লগত যোগাযোগ কৰিব লাগে সংশোধনৰ বাবে । সংশোধন নকৰাৰ বাবে ছাত্ৰজন দায়ীনে চৰকাৰ দায়ী ?

Shri Syed Ahmed Ali : দুয়োফালৰ দায়ীত্ব আছে ।

Shri Ataur Rahman : চৰকাৰে জনাবনে All are not kings in the land of Denmark, things are not pulling wall.

Shri Syed Ahmed Ali : মই বকুৱা ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিছোয়েই ।

Re : Scholarship

M. Shamsul Huda asked :

*482. Will the Minister, Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that one Shri Abdul Quddus has been reading in the 1st year Degree Class at the A.D.P. College, Nowgong ?

(b) Whether it is a fact that he passed the H.S.L.C.

Examination in Division I with a letter in the classical subject and passed the P.U. 'A' in the Division II ?

- (c) Whether it is a fact that he applied to the Government for a scholarship ?
- (d) If so, when ?
- (e) Whether he has been awarded any scholarship ?
- (f) If not, why ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State, Education)
replied :

482. (a)—Yes:
- (b)—Yes.
- (c)—Yes, he applied for scholarship during 1968-69 as a P.U. student and in 1969-70 as a 1st Year Degree Course student.
- (d)—The application for Scholarship for 1969 70 was received in the office of the D.P.I. on 20th December 1969.
- (e)—A Merit-cum-Means Scholarship was awarded in his 1st Year Degree Course in 1969-70.
- (f)—Does not arise.

Re : Free Education

শ্রীভদ্রেস্বৰ গগৈয়ে সুধিছে :

*৪৮৩। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাব নে—

- (ক) এই বছৰ হাইস্কুল আৰু এম, ই, স্কুলবিলাকৰ ৪ৰ্থ মান শ্ৰেণীৰ ফিজ বেহাই দিওঁতে সমগ্ৰ অসমতে কিমান টকা দিবলগীয়া হ'ল ?
- (খ) চৰকাৰে স্কুলবিলাকক সময়মতে খবৰ নিদিয়াত বহুতো স্কুলে এই টকাটো আনিব নোৱাৰা খবৰ চৰকাৰে পাইছে নে ?

শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্রী শ্রীজয়ন্ত হাগজৈৰে উত্তৰ দিছে :

৪৮৩। (ক)—প্ৰায় ২০'১২ লাখ টকা ।

(খ)—তেনে খবৰ চৰকাৰে এতিয়ালৈকে পোৱা নাই

Re : L. P. School taken over by Government.

Mrs. Pranita Talukdar asked :

*484. Will the Minister, Education be pleased to state—

- (a) The number of L. P. Schools in the Barpeta Subdivision ?
- (b) The number of such Schools taken over by Government ?
- (c) What steps have been taken by the Government to take over all the other Venture L. P. Schools in the said Subdivision ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State for Education) replied ;

484. (a)—1,047.

(b)—51.

(c)—Deserving Venture Schools will be taken over gradually subject to availability of funds.

Re : Scholarships

ডঃ ভূপেন হাজৰিকাই স্মৃতিছে :

*৪৮৫। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) যোৱা বাৰৰ বৃত্তি পৰীক্ষাত গুৱাহাটী চাৰ্কোলেৰ এজন কম নম্বৰ পোৱা ছাত্ৰই বেছি নম্বৰ পোৱা ছাত্ৰীক দেও দি বৃত্তি পোৱাৰ কথাটো সঁচা নে আৰু ১৯৬৯ চনৰ এপ্ৰিল মাহত বিধান সভাত শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰীদেৱে এই সংক্ৰান্তত সোধা কথাটো সঁচা নে?

(খ) ছাত্ৰীগৰাকীৰ নাম শ্ৰীমতী কস্তুৰী নিভা গগৈ হয় নে?

(গ) লক্ষ্যধৰ চৌধুৰী দেৱৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৰাজ্যিক শিক্ষামন্ত্ৰীয়ে সেই কথা সঁচা বুলি মানি বেচি নম্বৰ পোৱা ছাত্ৰী গৰাকীক (২য় স্থান অধিকাৰী কৰা) ডেভেলপ্‌মেণ্ট স্কলৰ চিপিৰ পৰা এটা বৃত্তি দিবলৈ স্থিৰ কৰিছে বুলি ৬-৪-১৯৬৯ ৰ 'দৈনিক অসমত' ওলোৱা বাতৰি সঁচা নে?

(ঘ) যদি সঁচা, তেন্তে গুৱাহাটীৰ নিজৰাপাৰ স্কুলৰ শ্ৰীমতী কস্তুৰী নিভা গগৈক সেই প্ৰস্তাৱিত বৃত্তি দিয়া হলনে?

(ঙ) যদি দিয়া নাই হোৱা? কিয় হোৱা নাই?

শিক্ষা বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলিয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৮৫। (ক)—হয়, সঁচা।

(খ)—নহয়।

(গ)—৬।৪।৬৯ তাৰিখৰ 'দৈনিক অসমত' তেনে বাতৰি ওলোৱাৰ কথা

নাজানো। কিন্তু প্রত্যেক এছ, আই (S.I.) চার্কোলত এজন ছাত্র আৰু এগৰাকী ছাত্ৰীক বৃত্তি দিবলৈ লোৱা বৃত্তি ব'ৰ্ডৰ সিদ্ধান্ত-মতে গুৱাহাটী পূব চার্কোলত প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় ছয়োটা স্থান দুগৰাকী ছাত্ৰীয়েই পোৱাৰ হেতুকে দ্বিতীয় স্থান পোৱা ছাত্ৰী শ্ৰীমতী কল্পনা ডেকাক বৃত্তি দিব পৰা হোৱা নাছিল, কিন্তু বৃত্তি ব'ৰ্ডৰ চেয়াৰমেন্ স্কুলপৰিদৰ্শকৰ অনুমোদনক্ৰমে সেই ছাত্ৰীগৰাকীক এটা ডেভেলপমেণ্ট (Development) বৃত্তি দিয়া হ'ল।

(ঘ) - গুৱাহাটী নিজৰাপাব স্কুলৰ শ্ৰীমতী কল্পনী নিভা গগৈক কামৰূপ জিলাৰ স্কুল পৰিদৰ্শক মহোদয়ৰ ১২/৭/৬৯ তাৰিখৰ এ-৭/৪২/৬৬/১৯৩১২-৬১১ নং চিঠিৰ মৰ্মে বৃত্তি দিয়া হৈছে।

(ঙ) - প্ৰশ্ন নুঠে।

Re : Inspection of Uttar Falmara M.V. School

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ বাৰ্তাই সুধিছে :

৪৮৬। মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে -

(ক) এইটো কথা সঁচা নে যে, বঙ্গাইগাওঁ চার্কোলৰ সহকাৰী পৰিদৰ্শকে যোৱা ৫-১ ১৯৭০ ইং তাৰিখে উত্তৰ শালমৰা এম, ভি, স্কুল পৰিদৰ্শন কৰিছিল ?

(খ) যদি কৰিছিল, তেনেহলে তেওঁৰ পৰিদৰ্শনৰ নোটৰ উক্ত স্কুলৰ হেডপণ্ডিতৰ বিষয়ে গোৱালপাৰাৰ স্কুলসমূহৰ পৰিদৰ্শকলৈ কি কি দৃষ্টিগোচৰ কৰা হৈছিল, অনুগ্ৰহ কৰি জনাব নে ?

শিক্ষা বিভাগৰ ৰাজ্যিক মন্ত্ৰী শ্ৰীচৈয়দ আহমদ আলিয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৮৬। (ক) - হয়, সঁচা।

(খ) - পৰিদৰ্শনৰ টোকাৰ নকল এটা সদনৰ টেবুলত ৰখা হৈছে।

Re : Officers in the Industries Department

Mrs. Pranita Talukdar asked :

*487. Will the Minister in-charge of Industries be pleased to state—

- (a) How many officers are there in Industries Department in Assam ?
- (b) The pay scales of those Officers respectively ?
- (c) Whether they have been able to give impetus for industrialisation in Assam ?
- (d) Whether Government will appoint a commission to assess their works ?
- (e) If so, when ?

Shri Biswadev Sarma (Minister Industries) replied :

487. (a)—There are 193 officers in the Industries Department as per Annexure 'A' enclosed herewith.
- (b)—The pay scales are shown in the statement placed on the Table of the House.
- (c)—Yes.
- (d)—No.
- (e)—Does not arise in view of (d) above.

Re : Appointment of Operators in oil India Ltd.

শ্রীভদ্র কান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

*৪৮৮। মাননীয় শিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অইল ইণ্ডিয়া লিমিটেড, দুৰ্গীয়াজানত অলপতে সাতজন অপাৰেটৰ (operator) লোৱা সত্যনে ?

(খ) যদি হয়, তেওঁলোকৰ নাম, ঠিকনা আৰু অহঁতা ?

শিল্প বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীবিষ্ণুদেৱ শৰ্ম্মাই উত্তৰ দিছে :

৪৮৮। (ক)—হয়।

(খ)—নাম, ঠিকনা আৰু অহঁতাৰ বিষয়ে এখনি তালিকা সদনৰ টেবুলত ৰখা হৈছে।

Re : Allotment of quarters for low paid employees

শ্ৰীআজিজুৰ ৰহমান চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

*৪৮৯। মাননীয় ভেটেৰিনাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) কম বেতনৰ কৰ্মচাৰীবোৰক যিমানদূৰ সম্ভৱ হয় ঘৰৰ ওচৰত চাকৰী দিয়াটো উচিত নহব জানো ?

(খ) এইটো সত্য নে, কামৰূপ জিলাৰ কেইজনমান ভেটেৰিনাৰী ফিলড এচিষ্টেণ্টক গোৱালপাৰা জিলালৈ Director য়ে বদলি কৰিছে ?

(গ) ভেটেৰিনাৰী ফিলড এচিষ্টেণ্ট কেইজনৰ বিৰুদ্ধে কোনো অভিযোগ নাই, এইটো সত্যনে ?

(ঘ) যদি অভিযোগ নাই, কিয় বদলি কৰিছে আৰু কি পদ্ধতিত কৰিছে ?

(ঙ) যদি অভিযোগ আছে, কি অভিযোগত এক জিলাৰ পৰা আন জিলালৈ বদলি কৰিছে ?

ভেটেবিনাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীলক্ষী প্রসাদ গোস্বামীয়ে উত্তৰ দিছে :

৪৮৯। (ক)—হয়, পায়ামানে ঘৰৰ ওচৰতে বাথবলৈ চেষ্টা কৰা হয়।

(খ)—হয়, গোৱালপাৰা জিলাৰ জনসাধাৰণৰ উপকাৰৰ কাৰণে কামৰূপ জিলাৰপৰা কেইজনমান ভেটেবিনাৰী ফিল্ড এচিষ্টেণ্টক বদলি কৰা হৈছে।

(গ)—হয়।

(ঘ)—সৰ্বসাধাৰণৰ উপকাৰৰ কাৰণে বদলী কৰা হৈছে। একে ঠাইতে তিনি বছৰৰ ওপৰকাল চাকৰী কৰি থকা লোকক আবশ্যকমতে বদলি কৰা হয়।

(ঙ)—(খ) আৰু (ঘ) ত উত্তৰ দিয়া হৈছে।

Re : Computer Machine

Dr. Surendra Nath Das asked :

*490. Will the Minister, Transport be pleased to state—

(a) Whether there is any agreement with the N. F. Railway authority for supplying works for the computer machine installed in their headquarter ?

- (b) If so, the nature of agreement and works to be supplied to them ?

Shri Prabin Kumar Choudhury (Minister of State for Transport) replied :

490. (a)—No.

- (b)—Does not arise,

Re : Theft Case

Shri Maneswar Boro asked :

*491, Will the Minister of Panchayat be pleased to state —

- (a) Whether it is a fact that a senior Magistrate of Nalbari subdivision has enquired into theft case of Rs. 5,000 of Tamulpur Block and had taken statements from Shri Thaneswar Sarmah, Block Development Officer, two peons, senior Gram Sevak Shri Bhrigu Talukdar, Agriculture Extension Officer, Shri Golap Chandra Pathak and Cashier on 18th November, 1969 at Tamulpur Block ?

- (b) If so, what is the report of the Magistrate on this case and the statements given by the said Officers ?

Shri Devendra Nath Hazarika (Minister of State, Panchayat) replied :

491. (a)—No Senior Magistrate of Nalbari Subdivision had enquired into the theft case of Rs. 5,000.00 of Tamulpur Block, but an E. A. C. of Nalbari Subdivision had enquired into the theft case of Rs. 5,612.47 of Tamulpur Block in connection with the departmental proceedings against Shri Naziruddin Ahmed, the Cashier of Tamulpur Block, and had taken the statements on 18th November 1969 from the persons mentioned by the hon'ble member excepting Shri Golap Chandra Pathak, the Agricultural Extension Officer.

(b)—The report of the E. A. C., as the inquiring Officer had been submitted to the D. C., Kamrup District, together with the statements he took from the persons as mentioned in reply to (a)

Copies of these documents are placed on the Library Table.

Re: Allotment of Works to Contractors

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*492. Will the Minister -in-charge of P.W.D. (R.& B.) be pleased to state—

(a) The names of the contractors who were given work orders for development of 37—National Highway and Dhodar Ali in Upper Assam Circle ?

(b) If so, what are the steps taken by the Government to protect the rights of the local abled contractors ?

Shri Altaf Hossain Mazumder (Minister of state, P W. D. (R and B.)) replied :

492. (a) -A statement is placed on the Library Table.

(b) -There is standing executive instructions already requiring all authorities connected with the settlement of contracts, etc., to promote specially the economic interests of weaker section of the people, and in particular of Scheduled Castes and the Scheduled Tribes by showing them all possible preference subject to the requirements of the public service and the needs of the administration. Further, in respect of comparatively small works requiring little technical skill, knowledge or equipments, instruction is there to consider the desirability of granting preference to such people of the locality of the work for whose obvious advantage the work is undertaken.

Re : Representation to Minister of State, P.W.D.

Shri Promode Chandra Gogoi asked :

*493. Will the Minister, P.W.D. (R. & B) be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that a representation signed by the M. L. As of Nazira and Sibsagar Constituencies was submitted to the Minister of State for P. W. D. to take over a portion of Bahgarh from Bar Ali to P. W. D. road near Dawki Ali by the Department directly ?

(b) If so, what actions have been taken by the Government to take over the "Bahgarh" by the P.W.D. directly ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P.W.D. (R. and B.)] replied :

493. (a)—Yes.

(b) —This is not a recommended Scheme during the Fourth Five Year Plan and as such there is no scope to accommodate the Scheme within the limit of funds.

Re: Labourers for Road Repairs

শ্রী কবির চন্দ্র রয় প্রশানী জিজ্ঞাসা করিতেছেন :

*৪৯৪। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগের মন্ত্রী মহোদয় অনুগ্রহপূর্বক জানাইবেন কি—

(ক) বিভাগীয় রাস্তা মেরামত করার জন্য স্থায়ী বা অস্থায়ী শ্রমিক আছে কি না ?

(খ) যদি আছে, তাহারা দৈনিক কাজিরা না মাসিক মাহিয়ানা পায় ?

- (গ) দৈনিক হাজিরা বা মাসিক মাহিয়না কত পায় ? অদূরভবিষ্যতে বৃদ্ধিৰ সম্ভাবনা আছে কি ?
- (ঘ) এই কথা সত্য যে, S.D.O. বা Road Moharrir দেৱ অনু-গ্রহের উপর তাহাদের প্রতি দিনের চাকুরী নির্ভর করে ?
- (ঙ) এই কথা কি সত্য যে, সপ্তাহের ৭ দিন মাহিয়ানা পায় না ?
- (চ) উপরোক্ত বিষয় নিয়া কি একটি তদন্ত কমিটি বা কমিশন গঠন করার ব্যবস্থা করিবেন নাকি ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of] State, P.W.D.
(R. and B.) replied :

494. (a)—Yes, M. R. labourers are employed by P. W. D. (R. and B.) on temporary basis for road repair works.
- (b) & (c)—They receive daily wages at the rate of Rs. 3.25 for unskilled Labour and Rs. 4.00 for skilled labour. The Minimum Wages Advisory Board has recently recommended an increase of Re. 1 and Rs. 1.25 for unskilled and skilled labourers respectively and the matter is under consideration of the Government.
- (d)—It is not correct.
- (e)—The M. R. labourers receive wages for seven days of the week provided they perform 48 hours work.
- (f)—Government do not consider it necessary to

investigate into the matter by an enquiry committee.

Re : Pucca Culvert over River Gangadhar

শ্রীকবির চন্দ্র রয় প্রশানী জিজ্ঞাসা করিতেছেন :

*৪৯৫। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগের মন্ত্রী মহোদয় অনুগ্রহপূর্বক জানাইবেন কি—

(ক) গোলক সমষ্টির মধ্যে গঙ্গাধর নদীর পাকা পুল N. H. রাস্তার উপরে আজ পর্য্যন্ত হয় নাই কেন?

(খ) অদূরভবিষ্যতে ইওয়ার সম্ভাবনা আছে কি না ?

(গ) যদি না হয়, তাহা হইলে কি কারণে হইল না বা হইবে না জানাইবেন কি ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P. W. D. (R. and B.)] replied :

*495. (a), (b) & (c)—The matter is still under consideration of the Government of India, Ministry of Transport and a final decision is likely to be arrived at after some time.

UNSTARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which answers were laid on the table)

Re : Police outpost at North Salmara

Shri Mathura Mohan Sinha asked :

172. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there is a Police outpost still at North Salmara after shifting the Police Station to Abhayapuri ?

(b) If so, whether there is a necessity for it ?

(c) If not, whether Government propose to shift the same to Boitamori due to the necessity and to meet public demands there ?

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied :

172. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—Does not arise.

Re: Tour by Ministers

M. Shamsul Huda asked :

173. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) The total number of days spent at the Capital and the total number of days spent on tour by each Minister (with the exception of the C. M.) separately during 1969)

(b) Total amount of T. A. drawn by each Minister from 1st April, 1966 to 15th February, 1970.

Shri Bimala Prasad Chaliha (Chief Minister) replied :

173. (a) and (b)—A Statement is placed on the Table of the House

Re: Ghat on the Sorbhog-Odalguri P. W. D. Road

Shrimati Pranita Talukdar asked :

174. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. and B.) be pleased to state —

(a) Whether the Ghat on Sorbhog-Odalguri P. W. D. Road at Naljora and Hakma river have been declared P. W. D. Ghats ?

(b) If not, whether the Government propose to take over the Ghat and if so, when ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P. W. D. (R. and B.)] replied :

174. (a)—No.

(b)—The Sorbhog-Odalguri Road has been taken up for construction and improvement under the 4th Plan and the work in the road is in progress. The question of taking over of the ferries in question will be considered after completion of the road work.

Re: Ghat on the Kamargaon-Chulliakata P. W. D. Road

Shrimati Pranita Talukdar asked :

175. Will the Minister of P. W. D. (R. and B.) be pleased to state —

(a) Why the Ghat at the Kamargaon-Chulliakata P. W. D. Road in Barpeta Subdivision has not been declared a P. W. D. Ghat ?

(b) When declaration will be made ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister of State, P. W. D. (R. and B.) replied :

175. (a)—The road on which the Ghat is situated has recently been taken over under the 4th Plan and the work is in progress.

(b)—The question of declaring the Ghat as P. W. D. Ferry will be considered after the road is completed and brought to P. W. D. Standard by providing fund from the normal resources, if available.

Re : Damaged bridges on the Bordowa-Balisatra Road

M. Shamsul Huda asked :

176. Will the Minister, P.W.D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) The total number of bridges on the Bordowa-Balisatra Road damaged by the floods in 1969 ?

(b) Whether the Government have received any estimate for sanction for their repair ?

(c) If so, date of receipt of the estimate or estimates ?

(d) Whether the Government has accorded sanctions on the estimates ?

(e) If not, why ?

Shri Altaf Hossain Mazumder [Minister, of State, P.W.D.
(R. & B.) replied :

176. (a) — 2 Nos. of bridges.

(b) — Yes.

(c) — One estimate amounting to Rs. 60,670 was received on 24th February 1970.

(d) — Yes.

(e) — Does not arise in view of reply to (d) — above.

**Re : State Transport Bus Service from Namrup
to Sibsagar**

শ্রীভদ্রকান্ত গগৈয়ে স্মৃতিছে :

১৭৭১ মাননীয় পৰিপহন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) নামৰূপৰ পৰা শিৱসাগৰলৈ ৰাজ্যিক পৰিবহন বিভাগৰ বাচ চলাচল কৰেনে ?

(খ) যদি চলে, এই বাচখন নাহবকটীয়াৰ পৰা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীপ্ৰবীন কুমাৰ চৌধুৰী (ৰাজ্যিক পৰিবহন বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে ;

১৭৭১ (ক) — হয়

(খ) — এতিয়া তেনেকুৱা কোনো প্ৰস্তাব নাই।

Re : Mashkhowa Gaon Panchayat

Shri Nameswar Pegu asked :

178. Will the Minister, Panchayat be pleased to state—

- (a) The amount received by the Mashkhowa Gaon Panchayat under Dhakuakhna Anchalik Panchayat and Development Block in North Lakhimpur since 1968-69 up till now ?
- (b) Whether it is a fact that no expenditure except for payment of pay of the Gaon Panchayat Secretary have been incurred by this Gaon Panchayat during the years 1968-69 and 1969-70 ?
- (c) If not, what were the works done by this Panchayat during the said period ?

Shri Devendra Nath Hazarika (Minister of state for panchayat) replied :

178. (a)—The amount received by Mashkhowa Gaon Panchayat since 1968 is Rs. 3,021.63P. during 1968-69 and Rs. 3,541.00P. during 1969-70.

(b)—No, it is not a fact.

(c)—Various works for improvement of communication, agriculture and construction of Gaon Panchayat office building were done by the Gaon Panchayat since 1968 up till now.

**Re : Grant-in-aid to the non-official institutions
of Goalpara District**

Shri Mathura Mohan Sinha asked :

179. Will the Minister, Social Welfare be pleased to state—

(a) How many non-official institutions doing welfare works in Goalpara District were sanctioned Grant-in-aid during the year 1968-69 ?

(b) The amount sanctioned to each of them ? (Figures to be shown Subdivision-wise).

(c) Whether all the institutions received the sanctioned amount of Grant-in-aid ?

(d) If not, why ?

(e) If so, whether the amounts have been purposefully utilised ?

Shri Abdul Matlib Mazumdar (Minister-in-charge of Social Welfare) replied :

179. (a)—53 non-official institution.

(b)—A statement showing Subdivision wise figures is placed on the Table of the House.

(c)—No.

(d)—Four organisations did not turn up to receive payment despite intimation given to them by the District Social Welfare Officer Dhubri.

(e)—Yes, the amounts sanctioned to other organisations excepting the four mentioned in (d) above have been purposefully utilised.

Re : L. P. Schools in Tamulpur Constituency

Shri Maneswar Boro asked :

180. Will the Minister, Education be pleased to state—

- (a) The total number of L. P. Schools in the Tamulpur Constituency ?
- (b) The number of L. P. Schools with less than 40 students and more than 80 or above students where there is one teacher only ?
- (c) What is the percentage of Scheduled Caste and Scheduled Tribes students ? (to be shown class-wise in each Schools).
- (d) The reasons as to why not more than one teacher can be appointed in those schools where the number of students are 40 or above ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister, of State for Education) replied :

- 180, (a)—One hundred and seventy-four.**
- (b)—Thirty-five with less than 40 students, and 12 with more than 80 students,**
- (c)—A list is placed on the Table of the House.**
- (d)—Due to paucity of funds.**

Re : Fencing walls Of the Jubilee Play Ground

M. Shamsul Huda asked :

181. Will the Minister Education be pleased to state :

- (a) Whether it is a fact that some big portions of the Fencing walls of the Jubilee Play ground, Nowgong have collapsed ?
- (b) If so, the factors responsible for this ?
- (c) Whether it is fact that the original plans and designs of Walls were of R. C. C. works ?
- (d) Whether the Walls were constructed as per designs and plans ?
- (e) If not, why ?

Shri Joy Bhadra Hagjer (Minister, Education) replied :

- 181 (a) Yes a small portion
- (b)—Due to construction of a foot-path and a drainage system adjacent to the Stadium Wall its foundation become weak and it collapsed during heavy rains.
 - (c)—No.
 - (d)—Yes.
 - (e)—Dose not arise.

Re: Use of office Vehicle in marriage
Ceremony by the Veterinary officer
Dibrugarh,

Shri Atul Chandra Goswami : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখন টেলিগ্রাম :
District Veterinary Dibrugarh Celebrating

Sister's and brother's marriage in his office building Saturday next Government staff petrol and Vehicles used, Public Offended, action solicited.

Nripen Sarma

Biren Barua

Jeep No. ASE 6373

ASE 6377 and

ASK 3424

এই খন চৰকাৰী গাড়ী নিজৰ আত্মীয়ৰ বিবাহত লগাইছে আৰু

এই সম্বন্ধে তদন্ত কৰি বিধান সভা চলি থাকোঁতেই কথাটোৰ সত্য সত্যতা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবৰ কাৰণে দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিলো।

Mr. Speaker : You please send the telegram to the Minister.

Shri Lakhi Prasad Goswami : (Minister)

অনেকুৱা এখন Telegram মইয়ো পাইছো তদন্ত কৰাৰ কাৰণে মই ইতিমধ্যে কৈছো। Secy কে কোৱা হৈছে যে Deptt ৰ মান্ত্য পৰা তদন্ত কৰিবলৈ কোৱা হৈছে।

Calling Attention To A matter of urgent Public Importance—Recruitment of Assistant Divisional Accountants by the State Electricity Board

Shri Soneswar Bora : অসম বিধান সভাৰ কাৰ্য্য পৰিচালনা বিধিৰ ৫৪ ধাৰা অনুযায়ী অসমৰ মাননীয় যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষনার্থে নিম্ন লিখিত বিষয়টো উত্থাপন কৰিলো। বিষয়টো

যোৱা ২২ এপ্ৰিল তাৰিখে প্ৰকাশিত “নতুন অসমীয়া বাতৰি কাকত ২য় পৃষ্ঠাত প্ৰকাশ হৈছে।

প্ৰকাশিত বাতৰিটো এই :

“অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ বৰ্ডৰ পৰীক্ষা বজ্জৰ্ন” এই শিৰোনামাৰে প্ৰকাশিত বাতৰিটোৱে অসমৰ জনসাধাৰণ বিশেষকৈ উঠি অহা ডেকা চামক স্তম্ভিত কৰি তুলিছে। ই জনসাধাৰণৰ মাজত এক গভীৰ চাঞ্চল্যৰও সৃষ্টি কৰিছে। গতিকে এই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টো নিয়োগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা যথাযথ উত্তৰ পাবৰ অৰ্থে দৃষ্টি আকৰ্ষণ প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰিলো।—

Shri Biswadev Sarma: [Minister, Power Electricity] Mr. Speaker, Sir, according to the Regulations adopted by the Board for recruitment to the post of Assistant Divisional Accountants, these posts are to be filled directly through competitive examination. This provision is in conformity with the policy followed by Government in the matter of recruitment to the cadre of Assistant Divisional Accountants.

In order, however, to give facilities to the members of the Ministerial service in the Board's organisation to compete for the posts of Assistant Divisional Accountants, the scale and status of which is better than that of Jr. Assistant Head Ass stants, U. D. Asstts. and L. D. As, the departmental candidates were given relaxation in the higher age limit up to 30 years in the first instance and to 35 years according to a subesquent decision of the Board.

Prior to 1965, recruitments to the posts of Assistant Divisional Accountants were made directly and after 1965 when these Regulations came into force, recruitment started to be made in accordance therewith. Subsequently, when the works in connection with some Projects came to an end and number of Assistant was found to be surplus to immediate requirement, a special recruitment was made suspending the operation of those Regulations under which a portion of the available posts of Assistant Divisional Accountants was filled up exclusively with departmental candidates as recommended by the Selection Committee.

In the meantime, representations were submitted by the concerned Union claiming, inter alia, reservation of the posts of Assistant Divisional Accountants for being filled up only by Assistants of the Board's offices. The representations were duly considered and as a matter of concession to departmental candidates, it was decided that departmental candidates would be considered for appointment as a special case, if they secure 40% marks in the written examination and also in the aggregate; subject to their records being found satisfactory by the Selection Committee. on the basis of those relaxations in favour of departmental candidates, an examination was held on

18/1/70. Two departmental candidates failed to appear in that examination because of their alleged non-receipt of notice in time. Otherwise, along with open market candidates, most of the eligible departmental candidates sat in the examination.

The Union, however, had some reservations and misgivings about the concession in favour of departmental candidates agreed to by the Board and raised the issue in a Conciliation Proceeding. The whole question was discussed in the course of those proceedings and views expressed from the Union side as well as from that of the Management. It does not seem that any specific recommendation in the matter had been made by the Conciliation Officer. It was apparently intended that the matter would be further reviewed by the Management.

In the meantime, representations continued to be received to the effect that although departmental candidates had, by and large, sat in the examination held on 18/1/70, they had very short notice as regards the concession granted in their favour by the Board. It was made out that because of late information received in that behalf, no preparation could be made by the departmental candidates for the examination which placed them at a disadvantage vis-a-vis the open market candidates.

The matter was again considered by the Board and taking into account the representations from the Union, it was decided that another written examination would be held, the same being confined only to departmental candidates. It was also decided to select departmental candidates taking into account the better of the two results in the two examinations.

Pursuant to that decision to have a special examination for only departmental candidates, an examination was notified to be held on 18/4/70 with adequate notice, although it was agreed in the course of the Conciliation Proceedings that such a special examination might be held even at short notice. All arrangements were made for holding the examination on 18/4/70. A large number of candidates also came to the Examination Centre but a section of the candidates apparently raised some issues and other candidates were not allowed to take the examination. The departmental candidates from the Namrup unit of the Electric Supply Workers Union represented to the Board expressing strong objection to their being prevented from taking the examination notified by the Board.

The Union continues to have their misgivings about the interpretations of the 40% mark in the written examination and in the aggregate in the

cont-xt of 26 marks within the total being allotted for experience in accounts which the Board decided keeping in view the interest of the departmental candidates and the whole matter is now under consideration of the Board.

Re: Private members business—Resolutions

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, regarding the Resolutions, I have got a suggestion. Regarding Resolution No. 2 & 3, from our side, only the mover of the Resolution will speak. Then we want to come immediately to Resolution No. 4 which will be moved by Shri Phani Bora and Shri Shamsul Huda. Sir, we want that the Resolution No. 4 & 7 be clubbed together.

Resolution recommending direct mutation of transferred Annual Patta land.

M. Shamsul Huda : Mr. Speaker Sir, I beg to move that "In view of the fact that large number of transfers of annual patta lands have taken place all over the State from the land grabbers and speculators to real cultivators, this Assembly recommends to the Government of Assam for direct mutation of the transferred annual patta land in favour of the transferees by right of purchase and possession"

অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৫৮ চনত কেবল অসমত যিখন ভূমিপটন

আইন তৈয়াৰ কৰিলে সেইখনত আছিল মাটি থকা মানুহে মাটি পাব নোৱাৰে; মাটিহীন আৰু গৰীৰ খেতিয়কে মাটি পাব। কিন্তু তাৰ আগলৈকে কথাটো আছিল এইটো যে চৰকাৰৰ ওচৰত যিসকলে প্ৰভাব বিস্তাৰ কৰিব পাৰিব, পৰিস্কাৰ ভাৱত কবলৈ গলে চৰকাৰী দলৰ লগত যিসকল সেৱাত জড়িত আছিল সেইসকলে মাটি পটুন পাইছিল, সেই কালছোৱাত মাটি পটুন পোৱাটো এটা ব্যৱসায় স্বৰূপে চলি আছিল। অৰ্থাৎ চৰকাৰৰ পৰা কিছুমান মানুহে মাটি পটুন লয় আৰু সেই মাটিৰ একচনা পট্টা কৰি গৰীৰ কৃষক সকলক সেই মাটি বিক্ৰী কৰি দিয়ে। এনেকুৱা অনেক উদাহৰণ আছে যে মণ্ডল কাননগু গৈ মাটি চৰকাৰী কৰি দিছে আৰু যিজনো মাটি পটুন পাইছে তেওঁ অন্য মানুহক সেই মাটি বিক্ৰী কৰি দিছে। এই ভাবে এই বিগত কালছোৱাত গৰীৰ আৰু ভূমিহীন কৃষক সকলে কৃষিৰ কাৰণে মাটি পোৱা নাই। গতিকে তেওঁলোকে সেই মাটি দিবলৈকে ক'ব হৈছে।

তাৰ পাছত দেখা গ'ল একচনা মাটি হস্তান্তৰৰ ক্ষেত্ৰত নাম জাৰি বন্ধ কৰিলে। ফলত কিছুক্ষেত্ৰত আমি দেখিবলৈ পাইছো যে এই মাটিৰ কাৰণে দৰখাষ্ট কৰিলে কিন্তু সেই মাটি cancel হৈছে। তাৰ পাচত কোনো কোনো ঠাইত মণ্ডল কাননগুৰ টকা পইচা দি যদি কোনোবাই সন্তুষ্ট ক'ব পাৰিছে তেওঁলোকে মাটি পাইছে, কিন্তু বেছি ভাগেই মাটিৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। নগাওঁ জিলাৰ অধিক অঞ্চলতে এই সমস্যা আছে। অসমত ২১ লাখ বিঘা মান চৰকাৰী মাটি আছে তাৰ ৩ ভাগ মাটি এনেভাৱে স্থানান্তৰ হৈ আছে খৰীদাৰ সকলে আগৰ পট্টাদাৰ সকলৰ নামত খাজনা পাতি দি থাকে আৰু বহুতো ক্ষেত্ৰত দেখা যায় আজি ১৫২০ বছৰৰ পাছত মাটিৰ মূল্য বাঢ়িছে আৰু আনহাতে মাটিৰ যি দুপ্ৰাপ্য হৈছে এই ক্ষেত্ৰত আজি ১৫২০ বছৰৰ আগতে বিক্ৰী কৰা মাটিৰ মহাজন সকলো আগবাঢ়ি আহিছে। অনেকে মৰিশালীৰ পৰা আহিও ম্যাডি কৰাৰ কাৰণে দৰখাষ্ট কৰিছে আৰু এইদৰেই তেওঁলোকে নামজাৰি পায়। কিন্তু গৰীৰ খেতিয়ক সকলে নিৰপেক্ষই পোনপতীয়া ভাবে নামজাৰিৰ দৰখাষ্ট

দিয়ে কাৰণেই তেওঁলোকৰ দৰখাষ্টি নাকচ হয়। এইদৰে ১৫/২০ বছৰৰ আগতে যিসকল মাটিৰ মালিকে একচনা মাটি দিহী কৰিছিল তেওঁলোকে পুণৰ খৰীদাৰ সকলৰ পৰা মাটি লৈ গৈ খৰীদাৰ সকলক গৃহীন আৰু ভূমিহীন কৰিছে। ১৬ বিঘা পৰ্য্যন্ত মাটি থকা মানুহক পাঁচ বিঘা মাটি দিছে। অথচ তেওঁলোকে মাটি মালিকৰ পৰা কিনিয়ৈ লৈছিল।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি শিলঘাটৰ পৰা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ যিটো মঠাউৰী জুৰাগাৰলৈ আহিছে সেই মঠাউৰীৰ মাটিৰ প্ৰায় ৯০ ভাগেই একচনা মাটি কিছুমান খেতিয়ক মানুহে সেই মাটি কিনি লৈছিল। কিনিলাৰাৰ পাছত তেওঁলোকৰ নামজাৰি এতিয়াও হোৱা নাই আৰু Cencel হোৱাৰ ভয়ত তেওঁলোকে দৰখাস্তও কৰা নাই। এই মানুহখিনিয়ে মঠাউৰীত মাটি যোৱাৰ বাবেত Compensasion পাবৰ কাৰণে অফিচাৰ সকলে দৰখাস্ত কৰিবলৈ খবৰ দিছে। কিন্তু মাটিৰ মালিকে কয় তোমালোকৰ পৰা মাটি পুণৰ কিনি লৈছো, গতিকে এই টকা তোমালোকে নোপোৱা। এইদৰেই খৰীদাৰ আৰু পট্টাদাৰৰ মাজত টকা ৬০/৪০ ভাগ কৰিছে। আৰু কিছুমান টকা মাটি মাদি পট্টা নোহোৱাৰ কাৰণে বিতৰণ কৰিব পৰা নাই। বাষ্টা আৰু মঠাউৰীৰ কাৰণে পাবলগীয়া টকাৰ পৰাও এই লোকসকল বঞ্চিত হৈ পৰিছে। খৰীদাৰ সকলক বঞ্চিত কৰি মাটিৰ মালিকে টকা লৈ গৈছে।

কেৱল এইটোৱেই কথা নহয় আৰু এটা কথা আছে। যিবিলাক হস্তান্তৰিত মাটি সেই বিলাক প্ৰকৃততে খেতিয়কৰ হাতত পৰিছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ নামত মাটি নামজাৰী কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ পৰা কোনো বকম, Benefit নাপায়। নিজৰ নামত মাটি নথকাৰ বাবেই তেওঁলোক পশু খাগৰ পৰাও বঞ্চিত হৈছে। ধাৰ আদি লোৱাৰ পৰাও তেওঁলোক বঞ্চিত হব লগা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছিল যে একচনা মাটিৰ প্ৰত্যেক বছৰে দৰখাস্ত পট্টাৰ বাবে দিব লাগিব এনে কথা নহয়। কিন্তু

মণ্ডল কাননগুৰে কয় আপোনালোকে দৰখাস্ত দিয়ক, এতিয়াই মাটি ব্যৱস্থা কৰি দিম। দৰখাস্ত দিলেও মাটি তেওঁলোকে নাপায়। Cancel হোৱাৰ পাছত মণ্ডল কাননগুৰে কয়, মাটি চৰকাৰী হৈ গ'ল, আপোনালোকে দৰখাস্ত দিয়ক, বিহফৰ্ম দিয়ক, তেতিয়াহে মাটি পাব। প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিব পৰা সকলে টকা পইচা খুৱাই মাটি নামজাৰি কৰি মাটি লৈ যায়। এনেকুৱা বহুতো দৃষ্টান্ত আছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আৰু এটা ঘটনা দেখিছো যে, একচনা পট্টাৰ ক্ষেত্ৰত আজি বহুতৰ নামত একাধিক পট্টা আছে। এজন পট্টাদাৰে মাটি বিক্ৰী কৰি গ'ল কিন্তু তেওঁ সেই মাটিৰ আঁতৰ দিয়া নাছিল। আজি এনেকৈয়ে পট্টাদাৰৰ ভিত্তি আজি দুৰ্নীতি সোমাইছে। আমাৰ নগাৱৰ ষিং অঞ্চলৰ মোৰাজাৰত বেচমত আলি নামৰ এজন মানুহে মাটিৰ পট্টা দিবৰ কাৰণে S.D.C. লৈ দখল কৰিছিল। কিন্তু বিৰোধী পক্ষই দখলি খন ৫০০ টকাত কিনি ললে। ইয়াৰ উপৰিও আমি দেখিছো তাত ব্যাপক ভাৱে বেচা-কিনা হৈ আছে এই একচনা মাটি বিলাকৰ। আজি মণ্ডল কাননগুৰ বাজতৰ বাহিৰে আন একোৱেই হোৱা নাই। আজি মণ্ডল কাননগুৰ যদি মাহেকৈ পষেকৈ দেখা নকৰে তেতিয়াহলে মাটি যাব। ইয়াৰো পৰি চৰকাৰে পুলিচ মিলিটেৰী লগাই দুগীয়া খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰি আছে। এইটো বৰ দুখৰ কথা। ইয়াত আমাৰ বহুতো প্ৰভাৱশালী মানুহ জড়িত আছে। আজি এইটো আমাৰ প্ৰত্যেক জিলাতে চলি আছে। ইয়াৰ এটা তদন্ত হোৱা দৰকাৰ। আৰু এই তদন্ত হলেই চৰকাৰে সকলো কথা জানিব পাৰিব।

অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া আমাৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে একচনা মাটি বিলাক গৰীব খেতিয়কৰ পৰা ধনী মানুহে কিনিছে; অলপতে গুৱাহাটীৰ আশে-পাশে থকা মাটি কিনিছে। ইয়াৰ পৰা আমাৰ গৰীব খেতিয়কৰ কোনো উপকাৰ হোৱা নাই। আজি এনেধৰনেৰেই একচনা মাটিৰ নামজাৰী নহয়।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : গুৱাহাটীৰ বৰা Industrial অঞ্চলত যি বিলাক Industry হৈছে সেই Industry বিলাক একচনা মাটিত হোৱা নাই। সেইবিলাক ম্যাডি পট্টাৰ মাটিৰ ওপৰতে হৈছে আৰু সেই ম্যাডি মাটি মালিকসকলে বিক্ৰী কৰিছে।

M. Shamsul Huda : Industrial ৰ কথা উঠাই নাই। এতিয়া বেল-তলা অঞ্চলত অতি কম মূল্যতে ধনী মানুহবিলাকে পট্টাদাৰৰ পৰা মাটি কিনিছে। আজি যদি একচনা মাটি নামজাৰী হোৱাৰ বাৰুখা থাকিলেহেতেন তেতিয়াহলে আজি আমাৰ গৰীৱ খেতিয়কে তাত উপযুক্ত মূল্য পালেহেতেন। এই মূল্য পোৱাৰ পৰা আজি চৰকাৰেই এই গৰীৱ খেতিয়কক বঞ্চিত কৰিছে। আজি যদি নামজাৰী নকৰাৰ কাৰণে এই গৰীৱ খেতিয়ক আদালতলৈ গলহেতেন তেতিয়াহলে এই চৰকাৰ টকিব নোৱাৰিলেহেতেন। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজি আমাৰ গৰীৱসকল court লৈ যাব নোৱাৰে। আজি নহলে তেখেতসকলে আদালতৰ আইনৰ দ্বাৰা challenge কৰিলেহেতেন। আজি চহৰ অঞ্চলত একচনা মাটি নামজাৰী কৰাৰ কথাটো প্ৰচলিত।

আজি এই প্ৰসংগত যি দুৰ্নীতি আমাৰ ইয়াত চলিছে সেইটো দূৰ নকৰিলে আমাৰ দেশৰ খেতিয়কৰ অৱস্থা কেতিয়াও উন্নতি নহব। সেইকাৰণে এই একচনা পট্টাৰ নামজাৰী কৰিবৰ কাৰণে এই প্ৰস্তাৱটো আলোচনা কৰিবৰ কাৰণে সদনত দাঙি ধৰিলো।

Shri Azizur Rahman Choudhury : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় একচনা পট্টা ম্যাডি কৰণৰ ক্ষেত্ৰত যি পট্টা আনিছে।

Mr. Speaker : সেইটো নহয়।

***Shri Mahendra Mohan Choudhury :** (Minister Revenue)

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীচামচুল হুদা চাহাবে যিটো প্ৰস্তাব উত্থাপন কৰিছে, সেই প্ৰস্তাৱটো মই

ভালকৈ কবলৈ হলে মই একো বুজি পোৱা নাই। এইটো আমাৰ দুখীয়া যিবিলাক খেতিয়ক মানুহ আছে তেখেতসকলৰ স্বার্থৰ কাৰণে নে যিবিলাক ধনী মাটিৰ প্ৰতি লুলুপ দৃষ্টি থকা মানুহ সেই মানুহ বিলাকৰ সুবিধাৰ কাৰণেহে এই প্ৰস্তাৱটো আনিছেনেকি মই বুজিব পৰা নাই। তেখেতৰ বক্তব্য মই মনোযোগেৰে শুনিছো। তেখেতৰ বক্তব্যৰ পৰা এই সংক্ৰান্তত কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই।

আজি আমাৰ এই সদনত একচনা মাটিৰ সংক্ৰান্তত যি আলোচনা হৈছে তাত আমাৰ চৰকাৰে সিদ্ধান্ত লৈছিল যে একচনা মাটি ম্যাদী কৰিবলৈ হলে ৫ টকাৰ পৰা ৫০ টকালৈ premium বঢ়াব লাগে। তাত সকলো সদস্যই কলে যে এইটো হোৱাৰ ফলত আমাৰ দুখীয়া মানুহ বিলাকৰ যথেষ্ট অসুবিধা হব। কাৰণ এতিয়ালৈকে যিমানবিলাক মাটি একচনা হৈ আছে, তাৰ বেছি সংখ্যক মাটিয়েই আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ হাতত আছে। তেওঁলোকে এতিয়া কিছুমান মাটি নামজাৰি কৰি লৈছে। গতিকে মই এইটো কোৱাৰ উদ্দেশ্য হল যে আমাৰ একচনা মাটি যিমান আছে তাৰ ভিতৰত প্ৰায় ২২শ হেক্টৰ মাটি আছে। সেইবোৰৰ ভিতৰত ১ বিঘাৰ পৰা ১৫ বিঘা মাটি শতকৰা ৯০% ভাগ মানুহৰ আছে আৰু ১৫ বিঘাত বেছিকৈ মাটি থকা মানুহ শতকৰা ১০ ভাগ। তাৰ ভিতৰত কিছুমান চাপৰি মাটিও আছে আৰু সাধাৰণতে কিছুমানে তাত একচনা মাটিকেই ভোগ কৰি আছে।

সেই কাৰণে আমি ভূমিসংস্কাৰ কৰিবৰ কাৰণে ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছোঁ। আৰু তাৰ মূল কাৰণ হৈছে অখেতিয়কৰ হাতত যাতে মাটি হস্তান্তৰ হব নোৱাৰে তাৰ বাবে যথেষ্ট চেষ্টা কৰা হৈছে আৰু সেই নিয়ম কটকটীয়া কৰিব লাগিব তাৰ বাবে চৰকাৰে মাটি কিনা-বেচা নীতি বন্ধ কৰা হৈছে। কোনোবাই যদি সেই নীতি ভঙ্গ কৰি একচনা মাটি বিক্ৰী কৰে তেতিয়াহলে সেই মাটিৰ পত্ৰা cancel কৰা নীতি আছে। কাৰণ সেইটো বহিত কৰি যদি কিনা মাটি নামজাৰি কৰি লয়, তেতিয়াহলে অখেতিয়কৰ হাতলৈ মাটি গুচি যাব।

আজি চামচুল হুদা চাহাবে দুই তিনিটা উদাহৰণ দি অসম চৰকাৰক প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাব বিচাৰিছে যে একচনা মাটি বিক্ৰী কৰি পাছত দখলকাৰীৰ নামত নামজাৰি নোহোৱাৰ কাৰণে তেওঁলোকে কষ্ট ভুগিব লগা হৈছে। এই সংক্ৰান্তত শ্ৰীহুদা চাহাবে দুই তিনিটা উদাহৰণ দিলেও সেইটো হৈছে exception.

M. Shamsul Hud : অধ্যক্ষ মহোদয়, সময়ৰ অভাবৰ কাৰণে মাত্ৰ তিনি চাৰিটা উদাহৰণ দিছোঁ। কাৰণ গোটেইখিনি উদাহৰণ দিবলৈ ঘণ্টা সময় লাগিব; কিন্তু মোৰ বাবে সময় কম। সেই কাৰণে মই জিলাৰ কথা উদাহৰণ দিছোঁ। যে গোৱালপাৰা, নগাওঁ, কামৰূপ, উত্তৰ লক্ষীমপুৰ আদিত ব্যাপক ভাবে চলি আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : আমাৰ দুখীয়া মানুহ বিলাকে ধনী মানুহক অভাৱক্ৰমে বেছিকৈ মাটি বিক্ৰী কৰিছে। এতিয়া আমাৰ কথা হল যে মাটি সম্পত্তি হলেও বিক্ৰী কৰা সম্পত্তি নহয়। এই মাটি হৈছে *Source of earning livelihood*. এই কাৰণে মাটি কিনা-বেচা বন্ধ কৰিব লাগিব। এই কথা মই আগতে কৈছোঁ যে একচনা মাটি থকাটো *Blessings in disguise*. সেই কাৰণে একচনা মাটিৰ বেচা-কিনাৰ প্ৰতিবন্ধক নেথাকিলে এই মাটি অখেতিয়ক সকলৰ হাতলৈ গুচি যাব। কাৰণ আজি *Tribal* মানুহ বিলাকৰ কি অৱস্থা হৈছে সকলোৱে জানে। আজি *Tribal Block* ৰ ভিতৰত যি বিলাক মাটি আছে, সেইবিলাক নিয়ম মতে *Tribal* ৰ বাহিৰে অন্য মানুহক বিক্ৰি কৰিব নোৱাৰে; আমাৰ ভূমি সংস্কাৰ নীতিত এনেকুৱা নিয়ম আছে। কিন্তু এনেকুৱা বাধা থকা স্বত্বেও সেই মাটি বিক্ৰি কৰা হৈছে; তাৰ ফলত জনজাতীয়-লোক ক্ষতি গ্ৰস্ত হৈছে।

Shri Moneswar Boro : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এতিয়া এই কথা স্বীকাৰ কৰিছে। কিন্তু তাৰ প্ৰতিবাৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ছাৰ, এইটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ

মই বহুতবাৰ দিছোঁ। আৰু যিমান সোনকালে পাবো বেদখলকাৰী বা অনাধিকাৰ প্ৰবেশ কৰা লোকসকলক উচ্ছেদ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছোঁ; এই কথা মই আগতেও কৈছোঁ। আজিও কৈছোঁ। কিন্তু কিছুমান ক্ষেত্ৰত আমি বিপদৰ সন্মুখীন হ'বলগীয়া হৈছোঁ। কাৰণ যি বিলাক অন্য ঠাইৰ পৰা মানুহ আহি ইয়াত সোমাইছে সেই সকলক মাটি দিব পৰা নাই; কিন্তু তেওঁলোককো মাটি দিয়াৰ চেষ্টা কৰিছোঁ। কিছুমান ভূমিহীন লোকক কোনো প্ৰকাৰে সংস্থাপিত নকৰিলে তাৰ লগতে যি সকলে মাটিৰ মূল্য দি ঘৰবাৰী কৰি আছে সেই সকলৰ যদি আমি বিকল্প ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰো, তেতিয়াহলে ভবিষ্যতে সেই সকলক উচ্ছেদ কৰা টান হ'ব। সেই কাৰণে আমি ভাবিছোঁ যে সেই মানুহ বিলাকক যদি উচ্ছেদ কৰা হয় তেতিয়াহলে সেই মানুহ বিলাকে ভূমিহীন হৈ ইফালে সিফালে ফুৰি ফুৰিব লগীয়া হ'ব আৰু তাৰ দ্বাৰা আমাৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু সামাজিক অৱস্থা বিশৃঙ্খল হ'ব আৰু আকৌ আইন শৃঙ্খলাৰ কথাও তেতিয়া উঠিব পাবে। সেই কাৰণে মই কৈছোঁ যে সেই মানুহ বিলাকৰ বিকল্প ব্যৱস্থা কৰি পুনৰ সংস্থাপন কৰিব লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, একচনা মাটি কিনা বেছাৰ ক্ষেত্ৰত আমি এটা নিয়ম কৰিছোঁ যে যি সকলৰ মাটি ৮ বিঘাৰো ওপৰত আছে তেওঁলোকক নতুন মাটি দিব খোজা নাই। মই আজি সদনত কওঁ যে ৮ বিঘা মাটিয়েই বহুতো পৰিয়ালৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয়; সেই কাৰণে তেওঁলোকে সেই মাটি বিক্ৰি কৰি নতুন মাটি উলিওৱাৰ ব্যৱস্থাও কৰিছে। এনে অৱস্থাত আমি যদি মাটি কিনা-বেচা নীতি কৰো তেতিয়াহলে কোনোবাই সেই মাটি কিনিব আৰু নাম-জাৰি কৰিব। যি সকলে মাটি বিক্ৰি কৰি লাভবান হ'বলৈ বিচাৰিছে তেওঁলোকেই মাটি কিনিব আৰু সেই মাটি ধনী, অৱস্থাসম্পন্ন বা অখতিয়কৰ হাতলৈ যাব।

গতিকে এই প্ৰস্তাৱ গৃহীত হলে আমাৰ ভূমিহীন সমস্যা

সমাধান কৰাত মাৰত্ৰক বেমেজালিৰ সৃষ্টি হ'ব। সেই কাৰণে মই ভাবো আমাৰ শ্ৰীহৃদা চাহাবে যিটো কথা কৈছে, সেইটো প্ৰকৃততে সমাজবাদী হিচাবেই কৈছে আৰু তেখেতৰ সমাজ ব্যৱস্থাক মই সমৰ্থন কৰিছোঁ।

•Shri Saiten Medhi : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মাননীয় ৰাজহমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মাটি হস্তান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি খিনি কথা কলে, সেইটো মই মানি লবলৈ টান পাইছোঁ। কাৰণ তেখেতে কৈছে যে মাটি কিনা বেছা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বন্ধ কৰা নীতি চৰকাৰৰ আছে; কিন্তু বন্ধ কৰা নীতি থকা স্বত্বেও কিছুমান ঠাইত মাটি বিক্ৰি কৰি দলিল আদি কৰি নামজাৰি কৰি আছে। তেনে ক্ষেত্ৰত মন্ত্ৰীয়ে যিটো কৈছে সেইটো ওলোটা effect হৈছে।

গতিকে Civil Court ত গলে যাতে এই টকা পয়ছাও মৰা নপৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰক আৰু এই ব্যৱস্থাৰ ক্ষতিপূৰণ পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰক। এই ব্যৱস্থা সকলোতে একে নহয়। বিশেষকৈ উত্তৰ লক্ষ্মীমপুৰৰ পূৰ্ব অঞ্চলত ম্যাদী পট্টাৰ ব্যৱস্থা নাই। উত্তৰ লক্ষ্মীমপুৰ আৰু লক্ষ্মীমপুৰৰ পূৰ্ব অংশত ম্যাদী মাটি নাই। তাত সকলো বিলাক একচনা মাটি। এই একচনা মাটি বিলাক বেচা কিনা হৈ আছে। তেওঁলোকৰ যি নতুন পট্টা হ'ব লাগিছিল সেইটো হোৱা নাই। আইনমতে নামজাৰি বা হস্তান্তৰ হোৱাৰ লগে লগে পট্টা cancel হ'ব লাগে। অন্যান্য জিলাত এইটোৱেই নিয়ম। কিন্তু লক্ষ্মীমপুৰ জিলাত একচনা মাটি কিনা-বেচা হৈ আছে কিন্তু আন ঠাইৰ দৰে হোৱা নাই। তদুপৰি তাত চৰকাৰে মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিলে ম্যাদী মাটিৰ নিচিনা দাম দিয়ে মাত্ৰ Premium টো চৰকাৰক দিব লাগে। তাত ডাঙৰ ডাঙৰ মন্ত্ৰীৰ মাটি যাব লগা হোৱাৰ কাৰণে একচনা মাটিও ম্যাদী মূল্য দিব লাগে বুলি আইন পাচ কৰিলে আৰু যিখিনি Premium দিব লাগে সেইখিনি দিলেই ম্যাদী বুলি ধৰা হয়। তেনেহলে হস্তান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ম্যাদী বুলি চৰকাৰে ভাবে নেকি ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পাচত মানুহৰ মাটি বাৰিৰ চিন চাব নাই-কীয়া হল। তাৰ ফলত ১৯৩০ চনৰ পাচত ধেমাজী, ঢকুৱাখানা এই অঞ্চল বিলাকৰ কোনো মাটিৰে পট্টা নাই। এই মাটি বিলাক তৌজীবাহী হিচাবে চলি আছে।

Shri Dulal Chandra Barua : মই ঢকুৱাখানাৰ মানুহ। তাত প্ৰত্যেক মানুহৰে মাটিৰ পট্টা আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ধেমাজী অঞ্চলত শতকৰা ৯০ জন মানুহৰে পট্টা নাই। ঢকুৱাখানা অঞ্চলত যি বিলাক অঞ্চল ভূমিকম্পত বিধস্ত হল সেই বিলাক অঞ্চলত পট্টা এতিয়াও হোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : পিচত বহা বিলাকৰ পট্টা হোৱা নাই। কিন্তু তাৰ যিবিলাক খিনজীয়া মানুহ সেই বিলাকৰ পট্টা আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেই কাৰণে আজি একচনীয়া মাটি বেচা কিনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যিটো নিয়ম সেইটো নিয়ম এতিয়াও তাত প্ৰযোজ্য হোৱা নাই, এই কথা ঠিক নহয়। এতিয়াও তাত বহুত বিলাক মানুহৰ পট্টা নাই আৰু এই বিলাক এনেকৈয়ে চলি আছে। শদিয়া, ধেমাজী, জুনাই, আদি অঞ্চলৰ মাটিবিলাক পট্টা নোহোৱাকৈয়ে বেচা কিনা হৈয়ে আছে। এই ক্ষেত্ৰত আৰু এটা প্ৰশ্ন কৰিছে একচনীয়া মাটি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দিয়া ক্ষতিপূৰণ। একচনীয়া মাটি অধিগ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ ক্ষতিপূৰণ দিয়া হয়। কেৱল একচনীয়া মাটি ম্যাদি কৰি দিব লাগে। বা তাৰ কাৰণে যিটো চাৰ্জ সেই চাৰ্জটো দিব লাগে।

আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীশৈলেন মেধীয়ে এটা কথা কৈছে যে কিছুমান ধনী মানুহৰ স্বার্থ বক্ষাৰ কাৰণেহে এইটো কৰা হৈছে। কিন্তু মই এই কথা মানিব নোৱাৰোঁ। আমাৰ কথা হল যিবিলাক

ধনী মানুহ আছে এই সকলৰ যিমান মাটি আছে সেইবিলাক প্ৰত্যেকেই ম্যাডি কৰি লৈছে। আগতে এই বিলাক মাটি ম্যাডি হোৱা নাছিল একচনীয়া হৈয়ে আছিল। এতিয়াও কোনো অঞ্চলৰ শতকৰা ৯০ জনৰ পট্টা নাই।

Shri Atul Chandra Goswami : ধনী মানুহ বিলাকে একচনীয়া পট্টাৰ মাটি কিনি লৈ পিচত ম্যাডি কৰি লৈছে।

Shri Mohendra Mohan Choudhury : কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত নোহোৱা নহয়। আমাৰ Land Record Staff ৰ কাৰণে যে কিছুমান বৈশম্য হৈছে সেইটো মই অস্বীকৰে নকৰো। কিন্তু এইটো কেনেকৈ হল? আমাৰ Oil India ই যেতিয়া নাহৰ কটীয়া ডিগবৈ, মৰাণ আদিত মাটি অধিগ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে সেই বিলাক মাটিৰ পট্টা একচনীয়া আছিল। এতিয়া আমি আইন মতে তেওঁলোকে মাটিৰ কাৰণে কোনো মূল্য পাব নোৱাৰে। আৰু কিছু মানৰ তাত পট্টা নাই। তৌজিবাৰী হিচাবে চলি আছিল। এই বিলাকৰ ক্ষতি পূৰণ নোপোৱাৰ বাৱস্থা আছে। এতিয়া চৰকাৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে যে যি বিলাকৰ মাটি একচনীয়া পট্টাও নাই সেই বিলাকক ক্ষতিপূৰণ দিয়া নহব। মাত্ৰ যি সকলৰ ঘৰবাৰী, মাটি বাৰী, গছ গছনী আছিল সেইবিলাকৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ পাব। মাটিৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ নাপায়। আৰু যি সকলৰ একচনীয়া পট্টা আছে ঘৰ বাৰী, গছ গছনী আছে সেই সকলে মাটি আৰু এই সম্পত্তিৰ বাবেও ক্ষতি পূৰণ পাব। মাত্ৰ তেওঁলোকে প্ৰিমিয়ামৰ বাবদ কিছু টকা দিব লাগিব। তাৰ যিবিলাক মানুহৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছিল সেই বিলাক ধনী মানুহ নাছিল অত্যন্ত দুখীয়া মানুহ আছিল। এই দুখীয়া মানুহখিনিৰ স্বার্থ ৰক্ষাৰ কাৰণেই এইটো কৰা হৈছে। আৰু একচনীয়া মাটি বিলাক ম্যাডি নকৰাৰ কাৰণে আপত্তি হৈছে। তথাপিটো একচনীয়া মাটিৰ বিক্ৰী বন্ধ ৰক্ষা হৈছে আৰু মাটি হস্তগত কৰাৰ সুবিধা দিয়া

নাই। মাটি বিক্রী কৰাৰ অধিকাৰ তেওঁলোকক দিয়া হোৱা নাই। সেই কাৰণেই আমাৰ বহুত দুখীয়া মানুহ মাটি হাতত ৰাখিব পাৰিছে।

আমাৰ গুৱাহাটীৰ কথা Huda চাহাবে কৈছিল। আমাৰ গুৱাহাটীৰ বহুতো উপফলত অঞ্চলত বহুতো একচনা মাটি বেচা কিনা হৈছে। কিন্তু Industrial Area ত মাটি বেচা কিনা হোৱা নাই। কেইটামান অঞ্চলত মাত্ৰ মাটি বেচা কিনা হৈছে এই বিলাক মাটিৰ মূল্য কম। তদুপৰি এই বিলাক Tribal Area এইবিলাক মানুহে আগতে কম টকাত মাটি কিনি লৈছিল প্ৰতিস্থা হবৰ কাৰণে। এতিয়া এই মাটি বিলাক কিছুমান ধনী মানুহে কিনি লৈছে। আৰু দখল চলাব খুজিছে। কিন্তু সেই বিলাক মাটি চৰকাৰী কৰি ৰাখিছা। ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰৰ লাভ হব। কাৰণ প্ৰিমিয়াম আদায় কৰিব পাৰিম। কিন্তু পট্টা দিলে সেই সুবিধা আমি লব নোৱাৰিম।

বেচিকৈ মাটি বেচা কিনা কৰাত দুখীয়া খেতিয়ক সকলক উৎসাহিত কৰা হব। মাননীয় সদস্য Huda চাহাবে যিবোৰ ব্যক্তিগত আসোৱাহৰা অভিযোগ দেখুৱাইছে সেইবোৰ চোৱাটো আমাৰ আইনত ব্যৱস্থা আছে। সেইমতে দুখীয়া মানুহে ধনী মানুহৰ পৰা যদি একচনীয়া মাটি কিনে তেতিয়াও তেওঁলোকক পট্টা দিব পৰা যাব। এই নিয়মৰ দ্বাৰা আমাৰ মাটি নীতি ক্ষেত্ৰত ঘটা আহকাল বোৰ দূৰ হব আৰু তাৰ দ্বাৰা দুখীয়া খেতিয়ক দখলকাৰী সকলৰ সুবিধা হব। ইমানখিনি আশ্বাস দিয়াৰ পিছতো যেন মাননীয় সদস্য Huda ডাঙৰীয়াই প্ৰস্তাৱটো প্ৰত্যাহাৰ কৰে। তেখেতে যিখিনি অসুবিধাৰ কথা কৈছে সেইখিনি সহানুভূতিৰে চোৱা হব আৰু তেওঁৰ লগত আলোচনা কৰি প্ৰকৃত সমাধানৰ কি ধৰণে কৰিব পৰা যায় সেইটো চোৱা হব। গতিকে এই নিৰ্দেশ দিয়াৰ পিচত তেখেতে যেন এইটো মানি লয়।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani : একচনীয়া মাটিৰ কথা কলে মন্ত্ৰী মহোদয়ে, কিন্তু গোৱালপাৰাত অন্য ধৰণৰ এটা ব্যৱস্থা আছে।

তাত কিছুমান মানুহে মাটি দখল কৰে আৰু চৰকাৰে তেওঁ-
লোকৰপৰা ভৌজীবাহীৰ খাজনা লৈ আছে। আৰু সেই মাটি
বিলাকত পট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা একচনীয়া মাটিৰ পট্টা দিয়াৰ দৰে
তাবো আঁসোৱাহবোৰ আতৰাবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিবনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ভৌজীবাহী খাজনা দি
যিবিলাক মাটি দখল কৰি আছে সেই মাটিৰ দখল কাৰীক তেনে
কোনো অধিকাৰ দিয়া নহয়। সেই মাটি বিলাক অবৈধ ভাৱে
দখল কৰি আছে। কিন্তু যিহেতু দখল কৰি আছে সেইকাৰণে
ভৌজীবাহীৰ এটা খাজনা আদায় কৰা হয়। একচনীয়া মাটিত
দখল কাৰীৰ যি অধিকাৰ আছে সেইটো ভৌজীবাহী খাজনা দি
খাই থকা মানুহক দিব নোৱাৰি।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani : এইটো আগৰেপৰা চলি
আহিছে ই পূৰ্বপুৰুষৰ সম্পত্তি।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : আমাৰ বৰ্ত্তমান যি নিয়ম
আছে সেই মতে কোনোবাই যদি ৩ বছৰ ধৰি সেই ডোখৰ মাটি
খাই আছে তেতিয়াহলে সেইবিলাকক পট্টা দিব লাগিব। তেখেতে
গোৱালপাৰা জিলাৰ যিটো কথা কৈছে এনেকুৱা anomaly যদি
থাকে তেতিয়াহলে ১০৭ ধাৰা মতে মোকদ্দমা কৰি যাব তেনেধৰ-
ণৰ গোৱাল আছে তেনেকৈ যদি বহু বছৰৰ পৰা আছে, সেই মাটিত
পট্টা দিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

Mr. Deputy Speaker : যিবিলাক একচনীয়া মাটি আছে, আমাৰ যি
বিলাক প্ৰকৃত গড়াখহনীয়া আৰু বানবিধবস্তু লোক তেওঁলোকক
পুণৰ সংস্থাপন দিয়াত চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছে কিন্তু তেওঁলোকৰ
তেনেকোনো সংস্থাপন দিয়া হোৱা নাই। এতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ে
যিটো কথা কৈছে সেই নিয়মতে গড়াখহনীয়া মানুহৰ মাটি দিয়াৰ
অৱকাশ আছে বুলি ভাবেনে?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : ইতিমধ্যে Huda চাহাবে যিটো প্ৰশ্ন তুলিছে তাৰ উত্তৰত প্ৰকৃততে দখল কৰি থকা মানুহ সকলক এই নিয়মনুসৰি পট্টা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

Shri Giasuddin Ahmed : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে সেইবিলাক ইতিমধ্যে দূৰ কৰা হৈছে কিন্তু প্ৰকৃততে সেই বেমেজালি বিলাক দূৰ হোৱা নাই আৰু ই বেমেজালি হৈ কিমান শতাব্দী থাকিব কব নোৱাৰি।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এই সম্পৰ্কত প্ৰায় ২০ হাজাৰ মান মোকদ্দমা আমাৰ হাতত আছে তাৰে ২ হাজাৰৰ ওপৰত আৰু ৩ হাজাৰৰ তলত case আদালতত চলি আছে। সেইবিলাক সোনকালে নিষ্পত্তি কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে।

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani : জমিদাৰী প্ৰথা উচ্ছেদ হোৱাৰ পিছত এতিয়াও গাৱে গাৱে বহুতো ঠাইত মাটি বিষয়ৰ বেমেজালি চলিয়েই আছে, সেই বিলাকৰ নিষ্পত্তি হোৱা নাই, তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

Shri Mahendra Mohan Choudhury : এই জমিদাৰী আইন প্ৰণয়ন কৰাৰ পাছত মানুহবিলাকে যেতিয়া Settlement লয় তাৰ ৬ মাহ মানলৈ সেই আপত্তিবোৰ দৰ্শোৱাৰ সময় আছিল। আমি আজি ৩ বছৰে ক'ৰা নাই ১৯৬৯ চনৰ ৩১ ডিচেম্বৰলৈ সময় বঢ়াই দিয়া হৈছিল আৰু কেইবা হাজাৰো দৰ্খাস্ত ইতিমধ্যে আমাৰ হাতত পৰিছে। আমাৰ নিয়মমতে অনিৰ্দিষ্ট কাললৈ সময় বঢ়াই দিব নোৱাৰি। এতিয়া ৩ বছৰ সময় বঢ়াই দিয়াৰ পিছত আৰু বঢ়াই দিয়া হোৱা নাই। ৩১৫১৭০ তাৰিখলৈ ১ হাজাৰ ৩ শ ৩৮ খন দৰ্খাস্ত আমাৰ হাতত পৰিছে। এই বিলাক Regularise কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে।

M. Shamsul Huda : এই প্ৰস্তাৱৰ আলোচনাৰ উত্তৰ দিবলৈ গৈ মন্ত্ৰী

মহোদয়ে কৈছে যে মই ধনীৰ ওকালটি কৰিছো নে দুখীয়াৰ ওকালটি কৰিছো কব নোৱাৰো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মই এইদৰে কোৱা নাই।

M. Shamsul Huda : In view of the fact that a large number of transfer of patas has taken place....

অৰ্থাৎ মাটিৰ মালীকে খেতিয়কৰ নামত মাটি বিক্ৰী কৰিছে আৰু হস্তান্তৰীত কৰিছে। প্ৰকৃত খেতিয়কে ধনী মানুহৰ পৰা মাটি কিনাত মাটিৰ নামজাৰি কৰিব পৰা নাই। কাৰণ সেই বিলাক অধিকাৰ দিয়া হোৱা নাই।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : পক্ষ সমৰ্থন কৰা বুলিহে কৈছো। ওকালটি কৰা কথা কোৱা নাই।

M. Shamsul Huda : এই কথা মই পৰিস্কাৰ কৰি কৈছো ধনীৰ উপকাৰৰ কাৰণে কথা কোৱা নাই। দুখীয়াৰ উপকাৰৰ কথাই কৈছো।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : যিবিলাক দুখীয়া খেতিয়কে মাটি কিনিছে তেওঁলোকে যাতে মাটিৰ অধিকাৰ পাই এইটো এটা general কথা। সেইবিলাকত পট্টা দিব লাগে। সেই কাৰণে ধনী মানুহৰ দুখীয়া মানুহতকৈ স্বার্থ বেছি।

M. Shamsul Huda : সেই কাৰণে, যিবিলাক মানুহৰ স্বার্থ আছে, সেই বিলাকৰ কথা কৈছো। বিশেষকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে যে প্ৰকৃত খেতিয়কৰ নামত হস্তান্তৰীত মাটিৰ খেতিয়কৰ নামত নামজাৰি কৰি নিদিয়ে। মাজতে কিছুমান দালালে মাটিৰ কাৰবাৰ কৰি থাকে ফলত প্ৰকৃত খেতিয়ক সকল বঞ্চিত হয়। খেতিয়কৰ দুখৰ কথা মন্ত্ৰী সকলে উল্লেখ কৰিবলৈ পাহৰি যায়। গতিকে খেতিয়ক সকলৰ দুখ দুৰ্গতিৰ প্ৰতি চকু দিবলৈ মই মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ জনাও।

সৰ্বশেষত মই এটা কথা কওঁ যে এই মাটিৰ নামজাৰিৰ ক্ষেত্ৰত খৰটকীয়া ব্যৱস্থা লব লাগে ইয়াকে কৈ মই মোৰ প্ৰস্তাৱ উঠাই লৈছো।

Mr. Speaker : Has the hon member leave of the House to withdraw the Resolution ?

(Voice : Yes, Yes.)

The Resolution is withdrawn with the leave of the House.

Resolution recommending the taking over of all Medical Sub-Centres maintained by the Anchalik Panchayats by the Government of Assam.

Shri Atauri Rahman : Sir, I am not going to move my Resolutions at present.

Resolutions for shifting of the Capital of Assam to a centrally situated place,

Shri Phani Bora : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিজলিউচন কেইটা এই :

“ This Assembly do now recommened to the Governmen of Assam to select a place for shifting the Capital of Assam to a centrally situated place within the State”

আজি খাচী জয়ন্তীয়া পাহাৰ জিলা আৰু গাবো পাহাৰ লৈ
মেঘালয় নামেৰে উপৰাজ্য গঠিত হ'ল আৰু ইয়াৰ ৰাজধানী শ্বিলঙত
যে হ'ব ই নিশ্চিত। দুখন দেশৰ ৰাজধানী শ্বিলংখন ভবিষ্যত অসমৰ
কাৰণে স্থচল নহয়। এই ২টা প্ৰস্তাৱ।

Sir, both the Resolutions we want to move together and as such, I move the resolutions.

Mr. Deputy Speaker, Sir. As a matter of fact, the demand for the shifting of the capital of Assam from Shillong to a centrally situated place is long over due, and this demand was raised from the different corner of the State since a long time past. Specially, the people of the valley who constitute the overwhelming majority of the population of the State expected even during the struggle for independence against the British imperialism that along with the attainment of independence the capital of Assam will also be shifted to a place where people will have, I mean the majority of the people will have easy access to the capital. But time and again, that demand which was very justified was turned down by gentlemen who were or who are in power under various pretext. One of the main plea was that since after independence the relationship between people of the hills and the people of the plains used to be strained on various reasons and sometimes actually not very cordial, that was made a capital to explain that if we shift capital then that

relationship will further worsen. That was the main argument and the main plea that was put-forward, time and again, by our ruling circle. But that was nothing; it had no validity at that time and at present there is no question about it. Even at that time it had no validity. We could understand that the bureaucracy which is the main ruler of the State they did not like to go out of the place which is very cool, calm, pleasant, picturesque. This is a place where people come for taking rest. And, the Govt. and their officers considered this place as best place to remain which is far away from the struggle of the plains valley and this is a place where they can enjoy their life in all possible manner. And, in view of all these things, every time the demand for shifting the capital was rejected. Sir, keeping the capital in Shillong, it not only debar the largest section of the people of the State coming to the capital more easily, they are also prevented from putting things to the administrator, political leaders and the rulers by means of coming nearer and sometimes if necessary, by 'Gherao'. I understand, the Britishers used to be in a place which is far and far away from the crowd. As they were interested in ruling the subject Nation as a colonial power, they were interested to see that people remain under their thumb. That was their behaviour and from that

standpoint they selected that place and not because they were the great lovers of the hills people. They wanted to remain in a secluded place with all amenities of life, enjoyment and everything. The Britishers in those days, Sir, were afraid of the Congress because they used to come in hundreds and thousands with tri-colour flag in their hands shouting slogans. At that time they wanted to avoid Congress for fear of movement. They wanted to be away from the people. It is very unfortunate; It is better to say the least. I do not want to use very strong language (Shri Mahendra Mahan Choudhury : be moderate). The congress people were avoided by the Britishers and when the same Congress came to power they also started avoiding the common masses. (Shri M. M. Chaudhury : the C. P. I.) They put their legs in the shoes left by the British. The first point - to avoid the people, to avoid the overwhelming majority of the people and to be away from them the Britishers wanted to keep the Capital at Shillong. The Congress rulers also, in the same way, wanted to avoid the people. Sir, you know how it is difficult to bring 3000 people from Gauhati and gherao the Ministers and other offices for which a lot of money is required. (Shri Biswadev Sarma : When the Ministers go down to plains?) They go very secretly. The people do not know their going.

That is the one reason for which capital of a State must not be away from the people. When I say 'people', I say the majority of the people. The Ministers and other officers of the administration must be easily accessible to the mass people; This is democracy. Democracy can really function when it is felt by the administrators what the people make them feel:

Then secondly, with regard to the economy this is a poor State; our people are poor and these poor people are further exploited, for example, the T. A. and D. A. drawn by the Ministers and other high officials. At least from Jorabat to Shillong the T. A. is spent unnecessarily. There are other offices viz : Flood Control. (Shri M. M. Chaudhury : Already gone) Nobody in the world can think that the headquarters of a Flood Control Administration on the top of a hill and the Minister of Flood Control and the Chief Engineer and other officers of the Flood Control Department will travel 63 miles unnecessarily for coming and going down to plains. There are other Department also, This is wholly an useless expenditure imposed on the common mass of our poor people. (Shri M. M. Chaudhury : Flood Control Department has gone already) The poor State has already been made poorer; it is already frozen. From the point of

view of economy also it was not necessary to keep the capital here previously and it is not necessary even now. It should have in certain centrally situated place. Now Sir, I was for a separate Hill State. Everybody know it. When we went to Delhi in the conference I supported the Hill State because I know that there was no other solution lying before us. But Sir, our friends said that let us be unanimous; so I also agreed, if unanimity could keep the unity of Assam and solve the problem. I did not believe it but I agreed under half duress and half pious wish (Shri Biswadev Sarma : How a member like Phani Bora could do it under duress ?) Now our Chief Minister is happy that Assam has not been divided. But to me it is divided; only the psychological satisfaction is there that it is not. But I think for all practical purpose it is divided. Now, because of this division I am not saying that the capital should be shifted, originally it should have been shifted, Immediately after the independence or even before independence it should have been shifted. It is not that it should be shifted after the division of the State into Meghalaya and Assam. It is a wrong assumption that by keeping the capital here the integrity of the State is maintained, rather it has accelerated the process of disintegration. On the contrary, retention of the

capital here itself is to some extent, responsible for further estranging the relationship between the people of the hills and plains.

Mr. Deputy Speaker : Mr. Bora, you have taken already 15 minutes.

Shri Phani Bora : I think the mover of the motion can take 30 minutes. Anyway, I do not want to go into the details. But the creation of Bishnupur, Matnagar etc was really something which created some misunderstanding and bad relationship. I am not going into the details. But as I said, keeping of capital at Shillong helped, to some extent, in the process of disintegration, in the process of creation of a bad relationship between the people of plains and the hills. Because after all some middle class people with Bourgeois ideology become completely blind when they come to power. They think that 'we are in power, we can do this and that, we can distribute land as we desire'. Sir, this is the type of behaviour of the bourgeois everywhere in the world. Only difference is with the working class. When they come to power they behave in a different manner. When the Bourgeois come to power they think that they can do whatever they like. Now, Sir, when this is the relation nobody should contrive that only because that separate

Sub-State or autonomus State has been created they should pack up. It is nothing of this sort; however we take that fact also into consideration. For example, I heard my hon'ble friend, the Deputy Speaker of the Lok Sabha, Prof. Swell, who is a great friend of mine, saying that 'we do not want to drive them from here, but they, out of their own volition will feel that they are in others peoples territory. After all, this place belongs to the hill brothers: of course, it is in Assam but that is a different thing.

Now, Sir as you have already rung the bell, I shall be very brief.

Then, the third point which I want to emphasise is that we should not allow shifting of the capital in a piecemeal way, in an unorganised way. In the modern society to-day, everywhere in the world the big cities are planned and planned properly. Modern cities are the result of proper plan. Have we done it? We have not done it. Shillong, which was a health resort has become a dirty town as any other place. Shillong is finished. I do not know how far this is going to be rebuilt as a health resort again. I hope our brothers in the Hills will do it.

I have said that a central place should be selected, should be decided. Our Chief Minister

the other day in reply to a question put by the Hon'ble Member Shri Dulal Chandra Birua said 'we are not thinking of shifting the capital but we have already shifted some offices'. I am deady against this kind of thing. What are we going to do? One office is shifted to Maligaon one office at Khanapara, another office at Rangiya, and another office somewhere at Rehabari and like that. There must be planned Capital. We are to shift the capital and we must select a place where a planned city will be built up. Where people can easily get the Ministers, where people can easily get the Secretaries, where people can easily get the Directorate, where our low-paid officers will have their quarters in one area, where the Secretaries will remain in one area. There will have to be a modern city and we are to select a place which will be suitable for everybody, which will be suitable for building up a capital as well as suitable for the people for easy access to the capital and from the economic point of view also we would gain. That is why I have put forward this resolution so that if we decide that the capital is to be shifted there should not be any ill feeling. It is only for the consideration of bringing the majority of the population nearer to the capital whereby much of our unnecessary expenditure will be curtailed. Wherby we can make arrange-

ment so that it becomes a modern city and where all the people all over the State can have things done easily. Here, I thought that if the separate Hill State was accepted and not opposed then the entire money for building up the capital could have been snatched away from the unwilling hands of the Central Government. Even today, Hariana has done it and I think if we can decide it we can press upon the Government of India that for building a modern and new capital the expense will have to be borne by the Government of India. And, so, let the financial and the political considerations not stand on the way for shifting of the capital. As we have already got the experience, political development has nothing to do with the shifting of capital. Therefore, I recommend this resolution to be adopted unanimously by the House so that within a very short time we can select a place and keep that place reserved and start building a new modern capital. I am very much opposed to the declaration that such and such place has been selected for a capital. There should not be any such declaration. Because, the speculators are there, the black money holders are there. Those who have got enough of black money will purchase the whole plot and then they will demand an exorbitant price they will amass huge amount of money. Therefore, we

should select a place, reserve the whole land with special order so that nobody can enter there except the Government. No private parties will be allowed to enter there except the Government. This is very urgent, very essential for the Development of the State. And, with these words, Sir, I commend my resolution for the acceptance of the House.

*Shir Dulal Chandra Barua : Mr. Deputy Speaker, Sir, while supporting the resolution moved by Hon'ble friend, Shri Phani Bora I would like to submit a few things in support of my contention for shifting of the capital from Shillong to somewhere in the plains district, Sir, my friend, Shri Bora has rightly pointed out that we are not very much concerned about the political development in respect of shifting the capital but we are much concerned about the economy and efficiency of the administration. Sir, in the British time this place was selected by the Britishers by considering it a central place to control both the Surma Valley and the Brahmaputra Valley and at that time there was no democracy and they were not so much concerned about the democratic development of this State or of this region. They were concerned only to adopt a policy of divide and

rule and therefore they wanted to keep themselves aloof from the people whom they were to rule. They came here to rule and they were not so much concerned about the economy and other benefits of this region. Sir, as we achieved independence there was partition of this country and a major portion of this area has been taken away by Pakistan which is now known as East Pakistan. Therefore, there is no point now in keeping this place as the capital of the State. Sir, I brought a resolution in the year 1967 and when this was put to vote we lost it. At that time the question of reorganisation was not there that did not take place. At that time our contention was that for administrative efficiency, the offices which are directly concerned with the majority of the population of the plains should be shifted in a phased manner and ultimately the entire capital should be shifted. But the other day our Chief Minister, in reply to my question, has defined the word, 'capital' and his definition was capital Shillong is the capital of Assam and that is why the Capital should be here in Shillong and the main point in his reply was about the Governor's House and some other factors were taken into consideration. My submission is that we should not take those factors into consideration. If the Government want the welfare of the State then they must

consider that the administrative machinery should be as close as possible to the general people for which administration is meant. If we allow bureaucracy to grow in this matter in the name of good administration I think proper justice will not be done to the people of the State.

Mr. Deputy Speaker : Order, order. The House stands adjourned till 2 P.M. today. Mr. Barua will speak.

Adjournment

The House then adjourned for lunch till 2 P. M.

(AFTER LUNCH)

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Deputy Speaker, Sir, I was dealing with the question as to the way in which the administration should associate itself with the common people. The administrative machinery should be placed in such a place that it should be closer to the people, and the peoples' participation in respect of the development schemes that have taken place are highly essential. But what we find by keeping the Capital in Shillong the major portion of the people are kept far away from the administration. The people do not know as to what is the intention of the administration and they do not know in what way the administrative machinery is functioning. Sir, I beg to submit that the feelings of the people living in the Plains are that it is an administration of bureaucracy. Sir, in no way it can serve the real purpose of the society and in no way it can serve the welfare of the people in general. Sir, you will find the difficulties of the common people; during the Assembly session,

we have got bitter experience when the people from different places and different constituencies they had to come here for getting their things done. Sir, if you examine you will find that all the hotels of Shillong are packed up. What is the reason? Because red-tapism in the administration is increasing and increasing in such a way that nothing can go smoothly. Sir, these common people are to come here in Shillong by expending a huge expenditure for getting their things done, and many people come here during the session to get their things done through their representatives. Therefore it is to be carefully looked into. Sir, Government is advocating for the welfare State and so, they should act in such a way that the people can feel that the administration is meant for the welfare of the people. Apart from that, Sir, we have seen the evaluation and assessment that have been made from time to time by the government in respect of successful implementation of plans and programmes but we find that there is lack of peoples' participation in these things. That is why, many of our welfare schemes have become unsuccessful because the people are not briefed and they are not fully associated with plans and programmes and also because the administration is far away from them. Now, Sir, if the Capital is kept in Shillong, it will not serve the purpose of the common people.

The reorganisation has taken place. Last time when we brought this resolution for the shifting of the capital, the controversial matter of reorganisation was before us and the Chief Minister was justified in saying "we do not like

to create any bitter feeling by taking a decision about shifting of the capital" He said like this :
ৰাজধানী স্থানান্তৰ ক্ষেত্ৰত আমি বিভেদ সৃষ্টি কৰিব নোখোজে; আমি
বাস্তৱ দৃষ্টিৰ ভঙ্গীৰ ফালৰ পৰা কব খোজো; এনে মনোভাৱ আমি
দেখুৱাব নোখোজে। যে আমি পাহাৰী ভাই সকলৰ লগত মিলি-জুলি
থাকিব নোৱাৰো। In that context he might have
been correct, but the situation has completely
changed now. Reorganisation has taken place
and two districts have been carved out to form
an autonomous State. The Mizo Hills also has
been given full autonomy to conduct their affairs.
Therefore, there is no point in keeping the State
capital here. Sir, I have always thought that
instead of creating a State within a State, it is
always better to create a separate State with
proper demarcation of the boundary. There is no
ill-feeling in the minds of the common people
of the hills and the plains; it is we, the politi-
cians, who are creating it. Nevertheless, now
that separation has taken place, we should avoid
creating further bitterness. I, therefore, think that
this is an opportune moment for shifting the
capital from here. Apart from that, Sir, the cost
of living index in Shillong is highest in Assam
and Assam has the highest cost of living index
in India. The Ministers, the Members and the
highranking officers have got special facilities by
way of housing accommodation, medical facilities,
etc., and also club facilities for the high-ups.

They can enjoy themselves. But the capital is not meant for them only, it is for the benefit of all the people of the State, the low-paid Government servants and the cultivators in the rural areas. Here we find that while the Ministers, the Members and the I.A.S. and other high-ranking officers are enjoying special facilities, the low-paid third grade and fourth grade Government servants are living a very hard life. They have to pay exorbitant house-rent, have to go from shop to shop for a morsel of food. I feel that this capital is meant only for the galaxy of I. A.S. and other top-ranking officers. I, therefore, submit, Sir, that for the betterment of the people in general, the capital should be shifted immediately from Shillong

Then, Sir, there is another aspect which should be taken into consideration. Every time the Government are coming up with a deficit budget. They are saying that strict economy should be observed in respect of expenditure. We find that in one year for up and the Ministers we are spending nearly Rs.54.2 lakhs as T.A. from Gauhati to Shillong and Rs. 68 lakhs for the I.A.S. and other officers, including the junior officials. This is a very costly affair. If we want to effect economy and if we do not want to make it a barbed-wire democracy- we have spent

so much for the fencing wall of the Secretariat and if we think that the capital should not be for the advantage of a few but for the people in general the capital should be immediately shifted from Shillong.

Then, Sir, there is another aspect. Now a days the capital should be linked with the rest of the country by all means of communication. It should have road link, rail link and air link. This is necessary from the strategic point of view also. Here we find the only link is a road link, Sir we find that capitals built recently have all kinds of communication link. For example Chandigarh, the contemplated capital of Haryana, etc. But in our State, we have only a tenuous link with the rest of India and only one road link between the capital and the rest of the State. From that point of view also it is necessary that Government should take immediate steps to shift the capital to a place where we can have adequate communication facilities. As my friend Mr. Bora stated, we should have taken advantage of the reorganisation issue to compel the Government of India to give us Funds for building a new capital. We have failed to do so, but these a should not be further delay. It is high time for the Government of Assam to think about the matter seriously. Complete shifting of capital will inevitably take some time, but we can take a decision now and implement it by stages. For selection of site, I submit,

there should be a committee of experts. From now onwards we have to plan in such a way that we can shift the capital in a phased manner. The present haphazard manner in which some offices are being shifted is no good. We are incurring heavy expenditure without corresponding benefit. I, therefore feel, Sir, that for the efficiency of administration, for economy and for the sake of that highly essential factor, the people's participation, Government should immediately decide to shift the capital and implement the scheme in a phased manner. I, therefore, submit Sir, that the resolution which has been moved from this side of the House should be passed, so that we can convince the Government of India about the necessity for early shifting of the capital.

With these few words, I support the resolution.

*M. Shamsul Huda : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজধানী স্থলং পৰা স্থানান্তৰ কৰা প্ৰসঙ্গত মই এই বিষয়ে উত্থাপন কৰি কেইটামান কথা চমুকৈ কবলৈ ওলাইছোঁ। আমাৰ দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচৰে পৰা আমি গনতান্ত্ৰিক ভিত্তিত দেশ চলাবলৈ ললো কিন্তু কাৰ্য্য ক্ষেত্ৰত গনতান্ত্ৰিক নীতিৰ বিৰোধিতা কৰিহে আমি কাম কৰিছোঁ। ৰাজ্যৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰতো সেই একে কথা দেখা যায়। ইংৰাজৰ দিনত দেশৰ বিৰাট জনসাধাৰণ ৰাজধানীৰ পৰা আতৰত থকাই এই জনসাধাৰণৰ ওপৰত কঠোৰ শোষণ নীতি চলাবলৈ সুবিধা পাইছিল বৃটিছ শাসক সকলে এতিয়া দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিচতো সেই নীতিকেই আমাৰ চৰকাৰে অনুসৰন কৰিছে ফলত অসমৰ ৰাজধানী প্ৰথম চহৰখন অসমৰ জন সমুদ্ৰৰ মাজলৈ লৈ যাব পৰা নাই। আজি দেশৰ জনসাধাৰণৰ সবহ ভাগেই দুখীয়া গতিকে এই জনসাধাৰণৰ লগত ৰাজধানী বা চৰকাৰৰ কথাৰ পৰা পোনপতিয়া ভাৱে সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব লাগে। কিন্তু আজি অসমৰ ৰাজধানী স্থলং থকাই এই ৰাজধানীৰ লগত দুখীয়া জনসাধাৰণৰ প্ৰশাসনৰ ক্ষেত্ৰত

কোনো সম্পর্ক নোহোৱা হৈছে আৰু জনসাধাৰণৰ কোনো দাবীকেই চৰকাৰৰ ওচৰত ডাঙি ধৰাটো টান হৈ পৰিছে। চৰকাৰে যিবিলাক নীতি কৰিছে সেইবিলাক প্ৰকৃত পক্ষে সাধাৰণ মানুহৰ কামত সমূলি অহা নাই। আজি দেশৰ দুখীয়া জনসাধাৰণে মন্ত্ৰী বা সদস্য সকলৰ লগত পোনপতিয়া ভাৱে কোনো যোগাযোগ ৰাখিব পৰা নাই। বহু সময়ত একোটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা লৈ স্থিললৈ আহি ৰাইজে ১৫/২০ দিন মান থাকিও কোনো কাম আদায় কৰিব নোৱাৰে বৰং টকা পইছা অঘণ্টা খৰচ কৰি নানা ধৰণৰ কষ্ট ভুগিব লগিয়াত পৰে। আজি জনসাধাৰণৰ প্ৰকৃত সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰা নাই দেশৰ জনসাধাৰণৰ কল্যাণৰ কাৰণে শাসন চলোৱা নাই।

আজি জনসাধাৰণৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা এটা নিজে ডাঙি ধৰিবলৈ কোনো উপায় নাই। তেওঁলোকৰ সমস্যা সমূহ পোনপতিয়া ভাৱে মন্ত্ৰী সকলক জনাব নোৱাৰে। জনসাধাৰণে পোনপতিয়া ভাৱে প্ৰশাসনত যোগাযোগ কৰিব নোৱাৰে। বহুতো সময়ত দেখিছো কিবা এটা কামৰ কাৰণে স্থিললৈ আহি টকা পইছা খৰচ কৰি পুনৰ ঘূৰি যায় কিন্তু কাম নহয়। আৰু এই আটাইবোৰ অসুবিধাৰ সুযোগ লৈ চৰকাৰে দুৰ্নীতি চলাবলৈ সুবিধা পাইছে। কোনো চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ পৰা আতৰি থাকি জনসাধাৰণৰ কল্যাণ মূলক কাম কৰিব নোৱাৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, স্থিলত ৰাজধানী থকাৰ কাৰণে প্ৰায় ৩ কোটি টকা অতিৰিক্ত ভৰিব লগা হৈছে। ২০ বছৰত আমাৰ কমেও ৬০ কোটি টকা হ'ল হেতেন আৰু এই ৬০ কোটি টকাৰে আমাৰ নিচিনা দুখীয়া ৰাজ্য এখনৰ বহুত উন্নতি মূলক কাম কৰিব পাৰিলো হেতেন। এই ৩ কোটিৰ ভিতৰত বিধান সভাৰ সদস্য সকলৰ অতিৰিক্ত ভ্ৰমণ বানচ মন্ত্ৰীসকলৰ ভ্ৰমণ বানচ চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ ভ্ৰমণ বানচ Hills allowance, winter allowance আদি আছে। গতিকে ইয়াৰ পৰা ৰাজধানীখন উঠি গলে এই আটাই খিনি খৰচ কমি যাব আৰু ইয়াত ৰাজধানী থাকিলে বছৰে বছৰে আমি ৩ কোটিকৈ বেছিকৈ টকা ভৰিব লাগিব। গতিকে অৰ্থনীতি ফালৰ পৰা আৰু জনসাধাৰণৰ কচিব

ফালৰ পৰা ৰাজধানীখন তললৈ নমোৱা বাঞ্ছনীয়। এতিয়া মেঘালয়ৰ সৃষ্টি হ'ল। তেওঁলোকক autonomy দিয়া হ'ল। আৰু দুয়োখন ৰাজ্যৰে ৰাজধানী এই ছিল। গতিকে এইখন এখন গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই। এতিয়া ৰাজধানীৰ এই আলিবাট বোৰ অসম চৰকাৰেই কৰিব নে মেঘালয়েই কৰিব একো নিশ্চয়তা নোহোৱা হৈছে ফলত কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত প্ৰশাসনত এটা খেলিমেলিৰ সৃষ্টি হৈছে। আনহাতে ইটোঘৰ মেঘালয়ক দিব লাগে সিটোঘৰ মেঘালয়ক দিব লাগে ইত্যাদিয়েও গোলমালৰ সৃষ্টি কৰিছে ফলত বহুতো ঘৰ আমি মেঘালয়ক দি আমি ভাৰাঘৰত থাকিব লগিয়া হৈছে। গতিকে অসমৰ ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ গলে মেঘালয় চৰকাৰে এই ঘৰতে কাৰ্য্যক্ৰম চলাব পাৰিব। গতিকে মেঘালয়ে ইয়াত নতুন ঘৰ বান্ধি অযথা খৰচ কৰাতকৈ সেই খৰচেৰে আমি ভৈয়ামত ঘৰ সাজিব পাৰো। আজি যি দেখা গৈছে যথেষ্ট মধে যিবোৰ অফিচ ইয়াৰ পৰা ভৈয়ামলৈ নমোৱা হৈছে সেই বিলাকত ঘৰ-বাৰী থকা মেলাৰ বন্ধ-বস্ত নোহোৱাৰ ফলত কৰ্মচাৰী সকল অসুবিধাত পৰিছে আৰু লগে লগে অফিচৰ কামতো ব্যাঘাট জন্মিছে। গতিকে অফিচবোৰ যোৱাৰ লগে লগে কৰ্মচাৰী সকলৰ থকামেলা বা নিজা অফিচৰ ঘৰবাৰীৰ প্ৰশ্নও আছে। মুঠ কথা আমি অতি সোনকালে ইয়াৰ পৰা ৰাজধানী নমাব লাগে তেতিয়াহলে জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থও পুৰণ হব আৰু অৰ্থও বাঢ়িব। কিন্তু যথেষ্টমধে অফিচবোৰ তললৈ নমাই অযথা যি খৰচ কৰিলে তাৰ পৰা কি লাভ হৈছে বা এই খৰছ অসমৰ জনসাধাৰণে কি যুক্তিত মানি লব? এতিয়া আমি জানিবলৈ পাইছো যে Director অফিচ বিলাক গুৱাহাটীলৈ নমাই বাকীবোৰ ইয়াতে ৰাখিব। যদি এইটোৱেই হয় তেনেহলে অসমৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থাৰ আৰু সঙ্কটজনক হব আৰু এটি আন্দোলনৰ সৃষ্টি হব। গতিকে আন্দোলনৰ আগতে ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। ৰাজধানী ক'ত হব এই সম্পৰ্কে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীজুলালচন্দ্ৰ বৰুৱাই কোৱাৰ দৰে এখন কমিটি পাতি সিদ্ধান্ত কৰাত মই একমত। চৰকাৰে স্বীকাৰ নকৰিলেও ৰাজধানী স্থানান্তৰটো এটা political issue হৈ পৰিছে। ইয়াত কংগ্ৰেছৰ ভাৰসামত্য নিৰ্ভৰ কৰিছে।

মই কব বিচাৰিছোঁ ৰাজধানী স্থিলাংগত ৰখাৰ কোনো যুক্তি নাই। অবিলম্বে ৰাজধানী ভৈয়ামৰ কোনো ঠাইলৈ উঠাই নিব লাগে। কিন্তু সাবধানে কাম কৰিব লাগিব যাতে কেচু নোসোমায়। কিন্তু গুৱাহাটীয়ে হত্বক বা মজলদৈ হওক, নাইবা জখলাবন্ধাই হওক যিকোনো কেন্দ্ৰীয় ঠাই বিচাৰি ভৈয়ামলৈ ৰাজধানী উঠাই নিব লাগে। পৰিকল্পিত ভাৱে আচনি লৈ ৰাজধানীখন সুন্দৰ কৰিব লাগে। মই নমাই নিয়াৰ বিৰোধিতা নকৰোঁ। ৰাজধানীৰ পৰা জনসাধাৰণৰ মনৰ আশা আকাংক্ষা পূৰণ হব লাগিব। এইটো প্ৰতিশ্ৰুতি মন্ত্ৰীসকলে আমাক দিব লাগে। এইটো কৰা নহলে গন আন্দোলনৰ সন্মুখীন হবলগীয়া হব। দেশৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে প্ৰকৃত পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। তেতিয়া হলে পৰোক্ষভাৱে জনসাধাৰনো উপকৃত হব আৰু কৰ্মসংস্থানো হব। গতিকে এনে কাৰ্য্যকৰী পদ্ধতি লবলৈ মই চৰকাৰক দাবী জনালো।

Shri Soneswar Bora : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম বিধান সভাৰ মজিয়াত ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ প্ৰস্তাৱ কেইবাবাৰো আলোচনা কৰা হৈছে। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিটো বিবৃতি দিছিল সেইটো বৰ দুখ লগা। আমাৰ অসমীয়াত গীত এষাৰি আছে “এৰাওঁ এৰাওঁ বুলি এৰাব নোৱাৰোঁ চেনাইৰ কুমলীয়া হাত”। ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ ক্ষেত্ৰতো সেই কথাই হৈছে। স্বাধীনতাৰ পিচতে ৰাজধানী জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থলৈ চাই স্থানান্তৰ কৰিব লাগিছিল। ১৮২৬ চনৰ ইয়াণ্ডাবু সন্ধিমতে অসম ইংৰাজৰ হাতলৈ আহিছিল আৰু তেতিয়াৰ পৰাই স্থিলাংগ অসমৰ ৰাজধানী হয়। ১৮৬০ চনত চেৰাপুঞ্জীৰ পৰা খাচীয়া পাহাৰক সদৰ ঠাই উঠাই আনি ইয়াত পতা হৈছিল। শ্ৰীহট্ট জিলাত অসমৰ লগত আছিল। ১৮৭৪ চনৰ বঙ্গ বিভাগ হয় আৰু ১৮৭৫ চনত শ্ৰীহট্ট বঙ্গৰ তলত আছিল। স্বাধীনতাৰ লগে লগে কাছাৰ জিলাৰ এটা অংশ শ্ৰীহট্ট জিলাৰ লগত মিলি গল। আকৌ নগা পাহাৰ আৰু নেফা অসমৰ পৰা আতৰি যোৱাৰ পিচত যিদিনা মেঘালয় অসমৰ মাজতে উপৰাজ্য হিচাবে প্ৰতিষ্ঠিত হোৱাৰ পিচত অসমৰ ৰাজধানী স্থিলাংগত কোনো যুক্তি

নাই। শদিয়াৰ পৰা বুৰুৱালৈ ১৯৬১ চনৰ হিচাব মতে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাত ৯২ লাখ লোকসংখ্যা। কাছাৰ জিলাত প্ৰায় ১৪ লাখ আৰু পৰ্বতীয়া জিলাকেইখনত ১৩ লাখ। কামৰূপত প্ৰায় ২১ লাখ জনসংখ্যা।

গতিকে এই ভৈয়ামৰ জিলাসমূহৰ সুবিধাৰ্থে ভৈয়ামৰ কোনো কেন্দ্ৰীয় ঠাইত বাজধানী পাতিব লাগে। শিলঘাট নাইবা ওচৰে পাজৰে জখলাবন্ধা অসমৰ সোমাজ হয়। গতিকে এনে এখন মধ্য স্থানলৈ বাজধানী অতি সোনকালে উঠাই নিব লাগে। কিন্তু এটা কথাত আমি আচৰিত হৈছো যে মেঘালয় প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ যাওঁতে কেন্দ্ৰীয় শাসন কৰ্ত্তা সকলৰ ওচৰত মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে গোপনে এটা সন্মতি দি আহিছে যে বাজধানী স্থানান্তৰ নকৰে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বাজধানী ছিলঙত ৰাখিবলৈ বহুতে হেপাঁহ কৰে। তাৰ বহুতো কাৰণ আছে। কিন্তু যিবিলাক কাৰণত জনসাধাৰণ হেজাৰ গুনে আঁতৰি থাকিব লগা হয় সেইবিলাক আমি জানি লব নোৱাৰো। এই সন্মত্বে অসম বাতৰিত এটা প্ৰবন্ধ মই নিজে লিখিছো। আজি পৃথিৱীৰ সভ্য বুৰঞ্জীৰ লগত অসমক ৰিজাই চালে দেখা যায়, আহোম, টাই, চুটীয়া, মাজুলীয়া আদি সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলে সেই কালত নানা সুবিধা পাইছিল। কিন্তু আজি এই চৰকাৰৰ তলত তেওঁলোকে যি সুবিধা পাইছে সেয়া যথেষ্ট নহয়। সেই ফালৰ পৰা বাজধানী ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উপকূলত পাতি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত যদি এখন দলং দিয়ে তেন্তে উত্তৰ দক্ষিণ ছয়োপাৰ সংলগ্ন হ'ব। আমি ৩ মে তাৰিখে এই সদনত বহি থকা অৱস্থাত যদি বাজধানী স্থানান্তৰৰ এটা সিদ্ধান্ত লব নোৱাৰো তেন্তে বুৰঞ্জীয়ে আমাক ক্ষমা মকৰে।

আমাৰ দলপতি ডাঙৰীয়াই বাজধানী স্থানান্তৰৰ বিষয়ে এটা যদি সুবিবেচনা কৰা সিদ্ধান্ত লয় তেন্তে অসমৰ কাৰণে এটা সুস্থিৰ চিন্তা কৰা হ'ব।

এটা কথা হৈছে এইযে বাজধানী শ্বিলঙৰ পৰা তুলি নিয়াৰ এটা সিদ্ধান্ত লোৱা হওক, তাৰ পাহত ক'ত প্ৰতিস্থা কৰিব সেইটো দ্বিতীয় কথা হ'ব। এখন বাজধানী প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ হলে শ্বিলঙত ভোগাৰ দৰে যাতে দুৰ্ভোগ ভোগ কৰা নহয় তাৰ বাবে এটা প্লেন কৰি বাজধানী পাতিব লাগে। বাজধানী পাতিবলৈ হলে সকলো কথা চাব লাগিব অফিচবোৰ ক'ত হ'ব, কৰ্মচাৰী সকলক থাকিব ক'ত ইত্যাদি সকলোবিলাক চিন্তা কৰিব লাগিব। পূৰ্বাঞ্চলৰ কথা লৈ দিল্লীৰ পাৰ্লিয়ামেণ্টত এটা প্ৰস্তাৱ পাছ হৈছে। সেইমতে আমি পূৰ্বাঞ্চল বক্ষা কৰিব লাগে। ১৯৬২ চনৰ চীনা আক্ৰমণৰ পৰা চাব লাগিব চীনা কোন ফালৰ পৰা আহিছিল?—চীনা ব'ম দিলাই দি আহিছিল। ভৱিষ্যতে ভাৰতবৰ্ষ বক্ষা কৰাৰ কথা ভাবি বাজধানী শ্বিলঙৰ পৰা নমাই কোন খিনিত ৰাখিলে বক্ষা হ'ব এই কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। ডিব্ৰুগড়ৰ পৰা মিলিটাৰী বাহিনী বমদিলালৈ আনিব লগা হলে গুৱাহাটীৰ পৰা মোককচাঙলৈ অনা সম্ভৱ হয়নে নহয়! ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ওপৰত দলং দি উত্তৰ অঞ্চল সংযোগ কৰি গুৱাহাটীৰ পাণ্ডুলৈ ব্ৰদগজ লাইন তৈয়াৰ কৰিব পাৰে। আৰু আন এটা কথা হৈছে গোৱালপাৰা জিলাক লৈ যিটো কথা আহিছে যোগীঘোপা বঙ্গীয়াত দলং দি উত্তৰ পাৰ আৰু দক্ষিণপাৰ সংযোগ কৰিব পাৰে।

আজি গুৱাহাটীত বাজধানী পতাৰ কথা লৈ যিটো প্ৰস্তাৱ উঠিছে সেইটো সমূলকৈ মই নাকচ কৰিছো। গুৱাহাটীলৈ বাজধানী নিয়াৰ পৰিবৰ্তে যদি আজি দুই এটা অফিচ নিয়া হৈছে এই বিষয়ে কামৰূপৰ দুই এজন বন্ধুয়ে লগ ধৰি মোক কৈছে যে এইটো ভাল কথা হৈছে। গুৱাহাটী যে অসমৰ বাজনীতিৰ স্নায়ু কেন্দ্ৰ তাত মোৰ দ্বিমত নাই। আজি টাই মঙ্গোলিয়াৰ আন্দোলন হৈছে, পি, টি, চি, ৰ আন্দোলন হৈছে। এই আন্দোলন কেইটাৰ পৰা বাজধানী স্থানান্তৰ বিষয়ে চিন্তা কৰিব লাগিব। এইবিলাক কথা বিবেচনা কৰিলে দেখা যায় অসমৰ জনসাধাৰণে বাজধানী ভোগ কৰিবলৈ সুবিধা নাপায়।

শিলঙত থকা ৰাজধানীৰ গাতে গয়না লৈ ৰাজধানী পাতিলৈ ললে
এই বিদ্ৰোহ হবলৈকে বাধ্য ।

গুৱাহাটী লৈ দুই এটা অফিচ হোৱাটোত মই দোষোৰ বিৰোধী
কাৰণ অফিচ বোৰ যদি এঠাইত থাকে আৰু চেক্ৰেটাৰীয়াট আৰু মন্ত্ৰী-
সকল যদি আন ঠাইত থাকে তেন্তে দৰিদ্ৰ মানুহৰ বহুত অসুবিধা
হব । ফাইল বিচাৰি অফিচে অফিচে ঘূৰি ফুৰোতে বহুত টেক্সীৰ ভাৰা
লাগিব । গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী নিয়াতো হলে অসম ৰাজ্য বিভাজনৰ
আন্দোলনে প্ৰকৃত ৰূপ ধাৰণ কৰিব । এই সম্বন্ধে বিৰোধিতা
কৰিবলৈ মই নিজেই মূৰ ডাঙি উঠিম ।

নকৰা খিনিয়ে নকৰিব । অসমৰ ৰাজধানী পতাৰ ক্ষেত্ৰত
আমি চাব লাগিব যাতে আজি এটা সময়ত ৰাজধানীৰ নিচিনা
এটা বিষয়ত নিযুক্তিৰ মঞ্জুৰী কিমান আছে । মিজু জিলা, শিৱসাগৰ
জিলা, নগাওঁ, দৰং এই চাৰিখন জিলাৰ একেবাৰে কেন্দ্ৰস্থল হৈছে
জুখলাবন্ধা উত্তৰ পাৰে দলং দিলে লক্ষীমপুৰ জিলাৰ দূৰত্ব কমি যাব ।
কাচাৰ জিলা মিকিৰ পাহাৰ জিলাৰ

Shri Atul Chandra Gosawmi : চাৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ নিচিনা
এটা বিষয়ে আলোচনা হৈ থাকোঁতে মন্ত্ৰীসকলৰ বহুতে কথা পাতি
কোঁটাল কৰি আছে ।

Shri Ratneswar Konwar : বহুতো গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় আমি আলোচনা
কৰোঁতে আপোনালোকেও বিৰক্তি কৰিছে ।

Shri Soneswar Bora : উপাধ্যক্ষ মহোদয় বিধান সভাৰ এই গুৰুত্বপূৰ্ণ
বিষয়টোত আমি সকলোৱে অংশ গ্ৰহণ কৰিব লাগে । আমাৰ নিজা
নিজা মত ডাঙি ধৰাৰ অধিকাৰ আছে । ৰাজধানীকো কেন্দ্ৰ কৰি
ভবিষ্যত অসমৰ ৰাজনৈতিক, সামাজিক সংস্কৃতিক আৰু কৃষিৰ সৰ্ব্বাঙ্গীন
উন্নতিৰ কাৰণে মই যিদৰে ভাবিছো সেইদৰেই এই বিষয়টো

ভাঙি ধৰা হৈছে। এই প্ৰস্তাৱটো এই সদনতে গ্ৰহণ কৰি অসমৰ দেৰকোটি জনসাধাৰণক প্ৰসস্ত কৰাৰ কাৰণে সকলোৰে সমৰ্থন আহ্বান কৰি মই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shri Giasuddin Ahmed : Mr. Deputy Speaker, Sir, the reasons for establishing the capital of Assam at Shillong were different at the time when the Britishers established the capital here. That may be due to the pleasant climatic condition and some other reasons. The reasons on which the Britishers established the capital here are not valid at the present moment. The situation has changed and we are in a completely different world today. During the British regime it was rather a bigger Assam. Manipur, Nagaland and the Mizo Hills which is in turmoil at present this eastern part of India was to be necessarily under the administration of one Governor. Perhaps for this reason and for many other reasons, which I would not like to discuss in detail as my time would permit me, the British Government established the capital here. But, Sir, after independence we have a democratic form of Government and ours is a sovereign democratic republic. So we have our own criteria to judge the suitability of a place as capital of a particular State. What should be the criteria for judging the suitability of a capital. Sir, democratic Government is by the people, it is for the people and it is of the people. So the seat of a democratic Government should be in the

midst of the people. These are the main considerations on which the suitability of a place as capital of the State should be decided. No doubt Shillong is the queen of hills; this is a very beautiful place with pleasant climatic condition with beautiful pine wood, lake and beautiful flowers. It is the most suitable place for Omar Khayam or Romeo Juliet. It is the proper place for Omar Khayam to write "A jug of wine and loaf of bread, and thou beside me singing in the wilderness, oh ! wilderness is paradise enough" This is a place for romance. In the midst of stern reality we should judge from the practical point of view. Sir, as I said the seat of a democratic Government should be in the midst of the people; the capital should be freely and easily accessible from all corners of the state.

Shri Lakshmi Prasad Goswami (Minister Agriculture) : I personally cannot conceive of a capital without romance.

Shri Giasuddin Ahmed : It should have communication from all sides; the capital should be situated in a comparatively secure place from the defence point of view also. Another thing is the cost of administration which should also be taken into consideration. Let us now discuss the points one by one. First, Shillong is not in the midst of the people. Before the re-organisation—before the State

of Meghalaya came into existence—there was some necessity; of course, to keep the capital here because our hill brothers were also with us. Although we call it an autonomous State today, in the near future Meghalaya will be a separate fullfledged State.

Mr. Deputy Speaker : What about Mizo Hills ?

Shri Giasuddin Ahmed : I am coming to that point also, Sir. Although today there is no separate State for Mizo Hills and politically Mizo Hills is within Assam, the political solution of that disturbed area, I personally think, will be the formation of a separate State for them within the Union of India. I think that is only plausible solution. Let us now take into consideration the population.

Mr. Deputy Speaker : What about Cachar ?

Shri Giasuddin Ahmed : I am coming to that, Sir. If you give me some time I will be able to convince you. This Government of Assam or the State of Assam is dealing with a population of 1,05,57,603 and at most all of them are living in the plains plus 279726 of Mikir & N. C. Hills plus 266063 of Mizo Hills, but mizo Hills is going to be separate sooner or later as I have already stated. So we are dealing with those population who are

living in the different districts of the plains, but our capital is situated at a distance of 63 miles from the people on whom this Government is running their administration. Nowhere in the world there is a single instance of a capital being at a distance of 63 miles from the people they administer.

For the sake of democracy and for the sake of the democratic rights of the people the capital should be shifted from Shillong to Gauhati. (Shri Biswadev Sarma : The hon. member has said that 'nowhere in the world the capital is situated at a distance of about 63 miles.' I could not understand what he wants to say) Mr. Deputy Speaker Sir, we can compare this Govt. of ours as a Govt. in exile like Mr. De 'Gualle's Govt. who was forced to go to London and set up his Govt. there during the Second World War. (Noise) The resolution is that it should be shifted to a centrally located place and on this there might be some controversy but I personally feel that it should be decided on merit of the case. It should be decided from the practical point of view from the geographical point of view, from the economic point of view and from the defence point of view and after taking all these points into consideration the place should be selected. I personally feel (Sir, that the capital should be shifted to Gauhati. (Applause) Sir, that is my personal opinion

but it is upto this August House to decide whether it should be shifted to Gauhati or not.

Now, I come to the next point. The point is that the capital should be freely and easily accessible to the people. Sir, what is the condition of Shillong. There is only one road to Gauhati and another road towards Silchar and other one is towards Sylhet in East Pakistan. I will come to this point afterwards. Now, these two roads are our life lines, God forbid if any country attacks us and cut off these two roads we will be nowhere. The capital is the nerve centre of administration and from the security point of view Shillong cannot remain as the Capital of Assam.

I come to the defence now. There is no air port and in case of an air attack by an enemy country what will happen Sir. Our major air port is situated in the plains. We are surrounded by so many hostile countries for example Pakistan is very near and if they fire a shot with a modern weapon say cannon it will hit Shillong. Sir, there is no Air port, no rail link. My friend Shri Barua has rightly observed that there is no reason to retain the capital here; we are really in heaven and far away from the people". Considering all these factors capital should be shifted to the plains.

Now, I come to the point of feasibility, whether by considering the present financial condition of the Govt., the economic condition of the state it will be proper on the part of the Govt. to secure adequate finance for the shifting of the capital to a place in the plains.. From a recent estimate it was found that near about 20 crores will be required for building up a capital. (Noise) May be a little more than that, (interruption). Then what should be the amount ? What will be the estimated cost for it ? Mr. Dupty Speaker Sir, whatever may be the amount if there is a will there is a way. Nothing is impossible. I should tell the Govt. that impossible is a word found in the fools dictionary. (Laughter). We can arrange this amount by economising our expenditure and by taking grants from the Central Government. The Central Govt. has given 20 crores for capital for Hayayana. Why should we be deprived of such a grant from the Govt of India, At atleast half of the expenditure should be borne by the Govt. of India and we should try for that. Then again Sir, if a new capital is built up, a beautiful city like Chandrigarh or even more beautiful than that it will add to the natural beauty of Assam and I think that will be most attractive centre for the tourists from all over the world. Under the circumstances I support the resolution with an amendment, although I did not move any formal amendment but would like to tell the Govt. that let us be clear.

I let our plans be fixed right now and let us not dispute over the matter and create confusion, let us decide once for all that it should be shifted to Gauhati. Gauhati is already the second capital of Assam. Let us make it at most beautiful city in the world. Thank you Sir.

Shri Upendra Nath Sana'an : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰা সম্পৰ্কত দুযাৰ কথা চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব খুজিছো। যে ভবিষ্যতৰ কাৰণে এইটো কথা ভাবিবলৈ গলে আমি চৰকাৰক নিজে অনুৰোধ কৰিব লাগে। যিহেতুকে এটা ভৰালত দুটা ভাত থাকিব নোৱাৰে”। সেই কাৰণে এতিয়াই যদি মই চৰকাৰক কওঁ যে এইটো session ইয়াত বহিলেও ইয়াৰ পাছৰ session টো বহিব লাগিব; এইটো যদি জুৰ দি কওঁ তেতিয়াহলে চৰকাৰৰ ফলৱতী হব নে নহয় কব নোৱাৰো। কিন্তু আমি এইটো জানো যে আজি এটা এটাকৈ ইয়াৰ পৰা চৰকাৰৰ অফিচ গুৱাহাটীলৈ গৈ আছে। গতিকে গুৱাহাটীত capital হোৱাৰ সম্ভাৱনা মানুহৰ মনত থাকিবই। গতিকে আমি চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিব লাগে যাতে লাহে ধীৰে অসমৰ ৰাজধানীখন ভৈয়ামলৈ লৈ যায় সেই বুলি আকৌ ডিব্ৰুগড়ত যেনেকৈ ১০ টা office অমুকত আৰু ১০টা office ভাড়াতে সেইদৰে ৰাজধানী নিব লাগে সেইটো মই নকওঁ।

মই চৰকাৰক কওঁ যেনেকৈ Chandigarh ত ৰাজধানী নিৰ্মান কৰিবৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কোটি কোটি টকাৰ খৰচ বহন কৰিছিল ঠিক তেনেকৈ আমিও কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক যোৰ দি ধৰিব লাগে যাতে ৰাজধানীৰ নিৰ্মানৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাক যথেষ্ট পৰিমাণে পুজি দিয়ে। গতিকে যতে ততে officeবোৰ উঠাই নিনি university নিচিনাকৈ office Building বোৰ একেঠাইতে নিৰ্মান কৰিব লাগে। আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যেতিয়া Chandigarh নিৰ্মানৰ কাৰণে টকা দিব পাৰে আমাৰ কাৰণে কিয় দিব

নোৱাৰিব ! কাৰণ অসম Chandigarh ত কৈ কোনো গুনে পিছ-
পৰা নহয় আজি আমাৰ Digboi ৰ পৰা বাৰাউনী লৈ তেল গৈছে
আৰু আমাৰ অসমৰ চাহ বাগিছাৰ চাহপাত আজি বিলাতত গৈছে,
অসমৰ তেল আৰু কয়লাই ভাৰতক চহকী কৰিছে । গতিকে ৰাজধানী
স্থানান্তৰ কৰাত মোৰ দিমত আছে সেইটো নহয় । কিন্তু দৌৰা দৌৰি
কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই । ভালদৰে plane কৰি কোন ঠাইত
পাতিলে অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিমূৰলৈ সকলোৰে সুবিধা হ'ব এখন সুচাম
ঠাই বাহিৰ কৰি পাতিব লাগে । এই বিষয়ে দকৈ চিন্তা কৰিব
লাগে দৰকাৰ হলে বিছুমান টকা খৰচ কৰি হলেও এটা কমিটি গঠন
কৰিব লাগে যি কমিটিয়ে এই বিষয়ে ভালদৰে অনুসন্ধান কৰি কোন
ঠাইত পাতিব লাগে সেই বিষয়ে নিৰ্দেশ দিব ।

এতিয়া আমাৰ এনে কিছুমান ঠাই আছে য'ত ৰাজধানী
পাতিবলৈ ভাল কিন্তু তাত আকৌ communication ৰ সুবিধা নাই,
হয়টো বিৰাট জঙ্ঘল চাফা কৰিব লাগিব আকৌ কোনো কোনো ঠাইত
দলং নিৰ্মান কৰিব লাগিব ।

তাৰ পাচত আমাৰ দেশখনৰ চাৰিওফালে শত্ৰু ৰাজ্যৰে পৰি-
বেষ্টিত হৈ আছে এনে অৱস্থাত এনে এখন ঠাইত ৰাজধানী খন দিৰ্শান
কৰিব লাগে য'ৰ পৰা থিয় হৈ ৰাজ্যখনৰ সকলো ফাললৈ দৃষ্টি দিব
পাৰি আৰু control কৰিব পাৰি ।

(এটি স্বৰ : থিয় হৈ control কৰাৰ কথা কি কৈছে বুজা নাই !)
ওখ জাগা চাই তাত পাতিব লাগে । থিয় হৈ থকা মানে কিবা এটা
বস্তু চাব লগিয়া হলে ওখ জাগাত থিয় হৈ চায় আজি চৰকাৰেও থিয়
হৈ চাব ।

Dr. Bhupen Hazrika: Idle tower ৰ পৰা De Gaulle য়ে চাই থকাৰ
নিচিনাকৈ নেকি ?

Shri Upendra Nath Sanatan : কিন্তু এটা কথাৰ ওপৰত বেচিকৈ নজৰ দিব লাগে সেইটো হ'ল যে অহা ডিচেম্বৰৰ ভিতৰত ৰাজধানী নিব লাগে সেইটো কোৱা বৰ দিগদাৰ। সেইকাৰণে মই অনুৰোধ কৰিছো এটা কমিটি গঠন কৰি লৈ ভালদৰে plane কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ পৰা টকা আনিব লাগে আৰু এই টকাটো House ত পাচ কৰিব লাগে।

Shri Surendra Nath Das : অসমৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ প্ৰশ্নটো লৈ সদনত যি আলোচনা হৈছে আৰু মাননীয় সদস্য সকলে এই বিষয়ত বিভিন্ন মতেৰে যি আলোচনা কৰিছে আজি সকলোৰে অন্তৰত সোমাইছে যে ৰাজধানী স্থানান্তৰীত হ'ব লাগে কিন্তু কোন ঠাইত হ'ব লাগে, এই বিষয়ে এইটো কথা ঠিক যে আজি মাননীয় সদস্যৰ বক্তৃত্তে অমত আলোচনা হৈছে। গতিকে দেখা যায় স্থান নিৰ্বাচনত আমাৰ সদস্য সকল অমত আছে আৰু এই সংক্ৰান্তত কোনেও শেষ সীদ্ধান্তত উপনীত হ'ব পৰা নাই। কাজেই আমাৰ অন্তৰত স্থিতিশীল অৱস্থা আহি পৰা নাই অথচ এনেকুৱা এটা বিৰাট প্ৰশ্ন! এইটো এটা Electrification কৰা বা Light দিয়াৰ কথা নহয়, ই সমগ্ৰ অসম বাসীৰ স্বাৰ্থৰ লগত ওতহ প্ৰোত ভাৱে জড়ীত।

(এটি স্বৰ : আমাৰ ফালৰ ঠাই বা স্থানৰ প্ৰশ্ন অহা নাই কেৱল ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ প্ৰশ্ন হৈ আহিছে।)

Shri Mahendra Mohan Choudhury : মাননীয় সদস্য শ্ৰীসোনেশ্বৰ বড়া ডাঙৰীয়াই কৈছে যে গুৱাহাটীত ৰাজধানী হ'লে গণ্ডগোল হ'ব আন্দোলন হ'ব আৰু সেই আন্দোলনত তেখেতে নেতৃত্ব কৰিব।

Shri Surendra Nath Das : এই যে কৈছে বিৰাট আন্দোলন হ'ব, এইটো হ'ব নালাগে। যুগ যুগান্তৰ ধৰি বৃটিছ সাম্ৰাজ্যৰ দিনৰে পৰা আজি ২০ বছৰ আগৰে পৰাই এটা বিৰাট প্ৰশ্ন হৈছে এই বিষয়ে এটা স্মৃতিস্তম্ভ আঁচনি লৈ পৰিপাতিকৈ ক'ত ৰাজধানী হ'ব সেই বিষয়ে

Expert সকলৰ এটা মতামত বা **opinion** লব লাগে। **Expert** সকলৰ যোগেদিহে ঠাই বিচাৰি উলিয়াব পৰা হ'ব। গতিকে চৰকাৰক এই বিষয়ে দকৈ চিন্তা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছো আৰু ভাৰত চৰকাৰক জমীৰ কাৰণে যোৰ দি ধৰিব লাগে যাতে বাজধানী নিৰ্মানৰ যি খৰচ পৰিব সেই খৰচ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে বহন কৰে। এতিয়া ঠাইৰ সীদ্ধান্ত নোহোৱা পৰ্যন্ত আমি হেতা ওপৰা কৰাটো ঠিক নহ'ব কাৰণ এইদৰে আগুনি ললে কেতিয়াও আমাৰ উদ্দেশ্য প্ৰতিকলিত নহ'ব। এইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও উপলব্ধি কৰিব লাগিব !

আমাৰ বান নিয়ন্ত্ৰন অফিচ স্থানান্তৰ হ'ল আৰু যিবিলাক জনসম্পৰ্কীয় অফিচ যেনে : পঞ্চায়ত বাজ, বয়নশিল্প, বন বিভাগ, উদ্যোগ সমাজ কল্যাণ ইত্যাদি অফিচ জনসাধাৰণৰ সুবিধাৰ্থে ভৈয়ামলৈ নমাবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। এই খিনিতে আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ যি আন্তৰিক খেলি মেলি তাক একত্ৰিত হলে আটায়ে লাভবান হ'ব।

Shri Lakshadhar Choudhury : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজি সদনত বাজধানী ভৈয়ামলৈ স্থানান্তৰৰ যিটো প্ৰস্তাৱ আহিছে তাক সৰ্বসন্মত কৰণেৰে সমৰ্থন জনাইছো। সমৰ্থন জনোৱাৰ কাৰণ সমূহ এটা এটাকৈ কৈ যাম।

মেঘালয় গঠন হোৱাৰ সময়ত re-organisation বিল সম্পৰ্কে আলোচনা হওতে মোৰ মনত আছে **psychological moment** ৰ কথা কৈছিল। মই চুড়ামনি দৈবজ্ঞ নহও গতিকে ক'ব নোৱাৰো এই **psychological moment** কেতিয়া আহে। তেখেতেহে ক'ব পাৰিব। আমাৰ দেশ খন লাচিতৰ দেশলৈ যোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে।

আমি এতিয়া দেখিবলৈ পাইছো যে আমাৰ চৰকাৰে ইয়াত যেনেকৈ খামুচ মাৰি ধৰিছে আৰু আলহীৰ যিটো অবাধ গতি হৈছে গৃহস্থই বিদায় দিয়া দুবৰ কথা গৃহস্থক হে গলত ধৰি ৰাখিব ক'ব

দিব যেন পাইছো। এতিয়া আমি মেঘালয় আলহী কিন্তু আগতে মেঘালয় আমাৰ আলহী আছিল। গতিকে মেঘালয় পূৰ্ণ গঠন হোৱাৰ পিছত তেওঁলোকৰ মঙ্গল কামনা কৰি আমি সসন্মানে বিদায় লোৱা উচিত। অৱশ্যে plain লৈ গৈ কত পাতিব লাগে সেই সম্পৰ্কে নকওঁ। গুৱাহাটীত পাতক বা অনা ঠাইত পাতক তাত মোৰ আপত্তি নাই কিন্তু কৃষি বিভাগ কামপুৰত হব লাগে, বনবিভাগ গুৱাহাটীত হব লাগে বুলি কলে তাত নিশ্চয় আপত্তি আছে।

Shri Mahendra Mohan Choudhury : সেইটো হোৱা নাই চাৰ, ইয়াৰ পৰা Flood control ৰ অফিচটো ঘোৱাত এতিয়া বামুনিমৈদামত আছে আৰু ঘৰ নহোৱা পৰ্য্যন্ত সদ্যহতে ভাৰা ঘৰতে ৰখা হব। আৰু Staff ৰ থকা মেলাৰ বন্দবস্তৰো ব্যৱস্থা গ্ৰহন কৰা হৈছে।

Shri Lakshyadhar Choudhury : আমাৰ কিছুমানে কৈছে যে গুৱাহাটীত হব লাগে মই কিন্তু গুৱাহাটীত হব বুলি নকওঁ। য'তেই নাপাতক ৰাইজৰ অসুবিধাৰ্থে পাতিব লাগে। আপোনালোকে ডিব্ৰুগড়ত পাতক মোৰ তাত শত্ৰুৰ ঘৰ আছে, গোলাঘাটত পাতক তাত মোৰ মোমাৰিৰ ঘৰ আছে, নগাঁওত পাতিলে তাতো মোৰ সম্বন্ধীয় দাদা আছে গুৱাহাটীতটো ঘৰেই সংস্কৃতিৰ ফালৰ পৰা পৰ্ব্বতীয়া জিলা কেইখনৰ পৰা ভৈয়ামৰ জিলা কেইখন আতৰি আহে বুলি ভাবে যদি ডিব্ৰুত পাতক। তাত মোৰ তাৰি জোৱাইৰ ঘৰ আছে। মুঠতে ৰাজধানী খন ভৈয়ামলৈ নমাওক। সেই কাৰণে মই কৈছো যে অ'ত এটা ত'ত এটা অফিচ নাপাতি একেলগে যাওঁক এতিয়া চাওঁক tax বিভাগৰ অফিচটো হঠাতে ইয়াৰ পৰা যাব লগীয়া হোৱাত গুৱাহাটীত ডাঙৰ কেইজনৰ অসুবিধা হোৱা নাই, যিসকল সাধাৰণ বিষয়া তেওঁলোকৰ হে মৰন। আমাৰ tax বিভাগৰ asst এজন বয়সস্থ মানুহ তেওঁ ঘৰ নাপায় মেচ এটাত আছে, ছাত্ৰ কেইজন মানৰ লগত। মোক সিদিনা লগ পায় কলে যে গুৱাহাটীত ঘৰ পোৱাটো ৰব অসুবিধা ৰব কষ্ট কৰি মেচত আছে। গতিকে এই কিছুমান

অসুবিধাৰ কথাওঁ চিন্তা কৰিব লাগিব। অফিচ কেইটা ইঠাং তললৈ নমাই সাধাৰণ বিষয়া বিলাকৰ অসুবিধাত পেলোৱাৰ বাহিৰে একো হোৱা নাই। গতিকে ৰাজধানী খন বা অফিচ নমোৱাৰ লগে লগে কৰ্মগাৰী সকলৰ থকা মেলাৰ সুবিধাটো চাব লাগিব। কথা হ'ল এই আওহতীয়া ঠাইৰ পৰা নমাওঁক—সিদিনা মোৰ সমষ্টিৰ ছজন মানুহ আৰু Tribal affairs মন্ত্ৰীক লগ কৰিবলৈ আহিল। অহাতেই দুদিন লাগিল। আহি মোক লগ কৰাত সুখিলে অভিজ্ঞতাৰ কথা—কলে “আকৌ ধৰবাই পাৰা নাইদক”। Common people কথাই নাই ৬৩ মাইল গুৱাহাটীৰ পৰা আহি এজন বিষয়াই তেওঁ ষৈধ্য নাথাকে কিবা কাম কৰিবলৈ। গতিকে psychological moment পৰিহাৰ কৰি সোনকালে ৰাজধানী নমাওঁক পইছাও বাঢ়িব শক্তিও বাঢ়িব আৰামো হব। কিন্তু যথেষ্ট মথৈ যতে ত'তে ওঁ পাতিব নালাগে আমাৰ চৈয়দ চাহাৰে D. I. অফিচটো গুৱাহাটীত য'ত পাতিলে তাত এন্দুৰও সোমাব নোৱাৰে, যাবলৈ বাষ্টা নাই, যান বাহনৰ সুবিধাৰ কথা বেলেগ। ৰাজধানী যতেই নাপাতক আপত্তি নাই কিন্তু অহা অধিবেশনটো

গতিকে আমাৰ ভূপেনে Rehearsal কৰাৰ নিচিনাকৈ আমিও winter session টো যি কোনো এঠাইত পাতি চাব পাৰো। তাতনো অফিচাৰ সকলৰ বা আমাৰ কেনে অভিজ্ঞতা হয় চাব পাৰো। গতিকে তেনেকুৱা এটা ব্যৱস্থা কৰক। বন্ধু সোণেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই শিলঘাটৰ কথা কৈছে; তাত হলেও মোৰ কোনো আপত্তি নাই। এটা কথা চাব লাগিব। যাতে খৰচ কম হয়। অলপ standerd থকা ঘৰ সজালেই হব। ডাঙৰ ঘৰ নালাগে। আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰীৰ আকৌ যিহে ঘৰ, ছৰাৰ খিৰিকি বোৰ কোনে মাৰে বাক? আমাৰ এখন ছৰাৰ তাতে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ মাজত দন্দ লাগে। ইয়াত প্ৰভাত নাৰায়ন চৌধুৰী ডাঙৰীয়াইও ছৰাৰ খোলে।

গতিকে অসমৰ প্ৰাচীন কীৰ্ত্তিৰে ভৰা প্ৰাগজ্যোতিষপুৰতে কম টকা খৰচ কৰি বিহাচল কৰি চাব পাৰো। ইয়াকে কৈ মই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিলো।

Shri Rothindra Nath Sen : অধ্যক্ষ মহোদয় রাজধানী স্থানান্তর প্রসঙ্গে বিশেষ কিছু বলার আছে বলে মনে করি না। আসাম রাজ্য সরকারের জনসাধারণের প্রতি কর্তব্য ও সহযোগিতা কথা করতে হলে তাব এই বাষ্ট সামান্য বাধার বিনিময়েও সমাধা করবেন। গণতান্ত্রিক দেশে গণতন্ত্রের প্রাথমিক কর্তব্যই হনো জনসাধারণের সংঙ্গে সংযোগ রক্ষা করা। তার মধ্যে কোন রাজনৈতিক ষড়যন্ত্র বা অভিসন্ধি থাকা উচিতনা। কিছু আমি দুখের সংগে বলিতে বাধ্য হচ্ছি যে বর্তমান গাদীতে অধিষ্ঠিত রাজ্য সরকার নিজদের কর্তব্য পালনে অক্ষম বা বিমুখ। তাব সুযোগ পেলেই জনসাধারণের সংগে দঠ করিতায় লিপ্ত হন। আর এই হঠ কবিনীতিয় এবং শাসনের ফলেই আজ মেঘালয়া নামে একটি স্বায়ত্ত্ব শাসিত রাজ্যের উদ্ভব হয়েছে। তাই আমি আশা করিনা যে শিলং সহর দুটি রাজ্যের রাজধানী হনেই চিরদিন থাকবে বা থাকতে পারবে। তাই আমি মনে কবি অযথা দেবী না করে। দুই রাজ্যের মধ্যে অযথা মনোমালিন্য সৃষ্টি না করে সময় থাকতেই নিজেদের রাজধানী আসামের প্রদেশের যে কোন একটি উপযুক্ত জায়গায় স্থানান্তরিত করা উচিত। অর্থ সাহায্যর জন্য আসাম সরকার কেন্দ্রীয় সরকারের কাছে চাপ দিয়ে অর্থ আদায় করতে হবে। সরকারের কর্তব্য রাজধানী জনসাধারণের মনোমত জায়গায় নিয়ে জনসাধারণের সংগে আত্ম সহযোগিতা করা সামান্য টাকায় জন্য এই রাজ্য সরকারের অবহেলা উচিত না। তাই এই বিষয়ে মুখ্য মন্ত্রীমহাশয়কে অনুবোধ করবে যেন তিনি বিশেষ ভাবে এই বিষয়ে চিন্তা করেন মন্ত্রী বর্গের সহিত। এবং কেন্দ্রীয় সরকারকে একলোগ চাপ দেন অর্থের জন্য। কারণ অন্য রাজ্যও নিম্নত রাজধানীর জন্য কেন্দ্রীয় অর্থ সাহায্য নিয়েছে, তবে কেন আসাম সরকার দ্বিধাগ্রস্থ? কেনই বা তাঁরা কেনের কাছ থেকে আর্থিক সাহায্য পারে না। তাহাড়া সরকার বলেহেও রাজধানী স্থানান্তরে সরকারী কর্মচারীদের অসুবিধা হবে। এক জয়েগা থেকে অন্য জায়গা কম-স্থাপন করতে তাদের অসুবিধা হবে নানা একথের। কিন্তু আমি বল সামান্য কয়েক হাজার লোকের অসুবিধা জন্যে কি

এই লক্ষ লক্ষ জনসাধারণ সরকারের সুযোগ-সুবিধা খেলে পকদ হবে? সরকারের এই নীতি শীঘ্ৰেই পরিত্যাগ করা উচিত। তাই আমি জনে কৰি ৰাজধানী শীঘ্ৰেই স্থানান্তৰিত কৰা উচিত এবং সকল জিলাৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰেখে এই কাষ্ট সম্পন্ন কৰা হয়। তাই সরকার পক্ষ এবং বিৰোধী পক্ষ এই দুই পক্ষ মিলে এই সমস্যায় একটা সমাধান কৰা হয়। ধন্যবাদ।

•Dr. Bhumidhar Barman : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ নিচিনা এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়ত আলোচনা কৰাটো যুক্তি সঙ্গত যুক্তি বিষয় হৈছে। আজি ইমান দিনে আমাৰ ৰাইজে, অসমৰ জনসাধাৰণে, ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে বুলি চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী কৰি আহিছে। আৰু অসমৰ বিধান সভাত আগতেই কেইবাবাৰো এই বিষয়ে আলোচনা কৰি আহিছে। মই যেতিয়াৰ পৰা ইয়ালৈ প্ৰতিনিধি হৈ আহিছো তেতিয়াৰ পৰাই এই বিষয়ে আলোচনা হৈ আহিছে আৰু আজিও ইয়াত আলোচনা হৈছে। তেতিয়া অৱশ্যে পাহাৰীয়া ভাইসকল আমাৰ লগত আছিল। তেতিয়া আমাৰ বহুতে ৰাজধানী নিব নালাগে বুলি কৈছিল। কিন্তু এতিয়া তেওঁলোক আমাৰ পৰা ফাৰ্টি গৈছে। গতিকে ৰাজধানী আৰু ইয়াত বখাটো কোনো কাৰণ নাই।

ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ নিয়াৰ বিষয়ে মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত লক্ষ্মধৰ চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ নিচিনাকৈ গুৱাহাটীৰ উত্তৰ পাৰত পতাটো সুবিধাজনক হ'ব। যদি সেই ঠাইয়ো কিবা কাৰণে সুবিধাজনক নহয় বুলি ভাবে তেন্তে অসমৰ য'তে ত'তে এডোখৰ ভাল ঠাইত ৰাজধানী পাতিব লাগে। এতিয়া আমি দেখিছো আমি ২/১ বছৰৰ পৰা চৰকাৰী কিছুমান চৰকাৰী বিভাগ ইয়াৰ পৰা গৈছে। যদি চৰকাৰে ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা ৰাজধানী গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ উদ্দেশ্য লৈয়ে অফিচবোৰ তালৈ নিছে তাত মোৰ আপত্তি নাই। অন্য-

থাই অফিচ এঠাইত আৰু মন্ত্ৰীসকল আনঠাইত থাকিলে সৰ্বসাধাৰণ বাইজৰ অসুবিধা হয়।

গতিকে মোৰ এটা ব্যক্তিগত অভিমত এইযে যদি ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা নিয়াৰ মনোভাবেই অফিচবোৰ ইয়াৰ পৰা নিছে তেন্তে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো কিন্তু যদি সেয়ে নহয় তেন্তে আমাক ও জনসাধাৰনক অসুবিধাত পেলোৱাটো ঠিক হোৱা নাই।

ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কত কওঁ যে, ইয়াতো বহু টকাৰ প্ৰশ্ন আছে। চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত দায়িত্ব আছে। মই ভাবো চৰকাৰে এইটোৰ বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব। আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক আমাৰ জনসাধাৰনৰ দাবী জনাব লাগিব। আজি ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা grant আদি সুবিধা আদায় কৰিব লাগিব।

আজি কেইদিন মান আগতে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীদেৱেশ্বৰ শৰ্মা ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে, আমি ছালি কৰি হলেও গুৱাহাটীলৈ আমাৰ ৰাজধানী নিব লাগিব। ঠিক তেনেকুৱা ধৰনৰ প্ৰশ্নই অতি সোনকালে আমাৰ চৰকাৰে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে আৰু যদি সম্ভৱপৰ হয় তেতিয়াহলে অতি সোনকালে আমাৰ ৰাজধানী গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Shri Kamini Mohan Sarma : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰা প্ৰস্তাৱটো মই সৰ্বাস্তকৰনেৰে সমৰ্থন কৰিলো আৰু লগতে মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিৰীচুদ্দিন চাহাবে যি সংশোধনী আনিছে এই সংশোধনীতোও সমৰ্থন কৰিছো। মই এইটোক কিয় সমৰ্থন কৰিছো তাকো মই কব বিছাৰিছো। অধিক সংখ্যক জনসাধাৰন য'ত থাকে আৰু য'ত প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰৰ কথা বুজি পায় তেনেকুৱা অৱস্থাতে এখন দেশৰ ৰাজধানী হোৱাটো প্ৰয়োজন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, যি কোনো এখন দেশৰ ৰাজধানী এটা মনোপ্ৰাৰ্থী আৱহাৰৰ মাজত হোৱা প্ৰয়োজন। কাৰণ ইয়াত চলাচল

যাতায়ত আদি বহুত কথা সোমাই আছে। আমি দেখিছো আজি
আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ৰাজধানী দিল্লী নগৰত আছে। তেনেকৈয়ে তামিল-
নাডুৰ ৰাজধানী মাদ্ৰাজত, আৰু বঙ্গদেশৰ ৰাজধানী কলিকতাত আছে।
এই বিলাকলৈ লক্ষ্য কৰিলে আমাৰ ৰাজধানী কেতিয়াও চিহ্নত
থাকিব নোৱাৰে। ইয়াৰোপৰি আমাৰ পাহাৰীয়া ভাই-ভনী সকলে
তেখেত সকলে প্ৰসাশনীয় ব্যৱস্থা নিজৰ হাতলৈ নি এখন বেলেগ ৰাজ্য
গঢ়ি তুলিছে। গতিকে আমি ভাবো যে, চিক্ৰং নগৰখনত মেঘালয়ৰ
ৰাজধানী হ'ব লাগে আৰু অসমৰ ৰাজধানী অতি সোনকালে গুৱাহাটী
মহানগৰীৰ ওচৰলৈ স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। এখন ৰাজধানী হ'ব
লাগিলে প্ৰসাশনীয় ব্যৱস্থাৰ পৰা বহুত অৱস্থা চাব লাগিব। এই
ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটী নগৰ খন পৃথিৱীৰ ভিতৰতে মনোৰম বুলি ক'ব পাৰি।
কাৰণ ইয়াৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত বেলি উঠি অহা আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত
অস্ত যোৱা পৰিবেশ দেখিবলৈ পায়। কাৰণ গুৱাহাটীতেই আগৰ প্ৰাগ-
জ্যোতিষপুৰ আছিল। আনকি গুৱাহাটীৰ আমবাৰীত এতিয়া খনন
কাৰ্য্যও চলি আছে। মই এইটোকেই ক'ব বিচাৰিছো যে, এই গুৱাহাটী
মহানগৰীখন অকল কামৰূপ জিলাৰেই নহয়, এইখন গোটেই অসমৰে
এখন আপুৰুগীয়া ঠাই। এই আপুৰুগীয়া ঠাইখনৰ আশে পাশে
আমাৰ ৰাজধানীখন হ'ব লাগে। তাতে আমাৰ Assembly ভৱন
কৰক, Secretariat কৰক আৰু সকলো প্ৰসাশনীয় যন্ত্ৰ পাতি
আমাৰ ৰাজধানীখন কৰক। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীলক্ষ্যধৰ
চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, আমাৰ উত্তৰ গুৱাহাটীৰ আমিন গাৱ
আগিয়াঠুটি এলেকাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বেলে বিভাগৰ মাটি আছে।
নাইবা গুৱাহাটীৰ ওচৰত নাৰাজি যত চেংসৰি বাগান আছে তাতো
ৰাজধানীখন কৰিব পাৰে। গতিকে গুৱাহাটীলৈ অতি সোনকালে
ৰাজধানীখন নিব লাগে। কাৰণ গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানীখন নিলে আজি
ধুবুৰীৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈকে জলপথৰ সুবিধা ল'ব পাৰিম। গতিকে
ইয়াৰ লগত উন্নয়নৰ সম্পৰ্ক আছে। কিন্তু এই কথাটো মই সমৰ্থন
নকৰো যে মহম্মদ টোমলকৰ দৰে দিল্লীৰ পৰা দাক্ষিণাত্যলৈ ৰাজধানী

তুলি লৈ গ'ল আৰু তাত ভাল নাপায় পুনৰ ঘূৰাই আনিলে। সেই কাৰণে এই ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিবলৈ হলে বৈজ্ঞানিক চিন্তা ধাৰাৰে কৰিব লাগে। আজি এটা দুটাকৈ অফিচ নি ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাত আমি পক্ষপাতি নহয়। কিন্তু ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিবৰ কাৰণে ভাল ব্যৱস্থা লব লাগে।

(সময়ৰ সংকেত)

ইয়াৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় সাহায্য লবৰ কাৰণে বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আমাৰ অসমক সদায়েই মাহী আইৰ মৰম দেখুৱাইছে। আজি চৰকাৰে লটাৰী কৰিছে কিন্তু লটাৰী কৰি ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব নোৱাৰে।

লগতে মই এইটো কব বিচাৰিছোঁ যে যি কোনো উপায়েই হওঁক ইয়াৰ পৰা আমি ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। এইটোত কোনোৱে দ্বিধাবোধ কৰা উচিত নহয়। এই প্ৰস্তাৱ আহিলে যদি আমি তাত সমৰ্থন দিওঁ তেতিয়াহলে যে বেয়া হব সেইটো নহয়। যি দলেই আমাৰ চৰকাৰ পৰিচালনা কৰিছে আৰু বাকী যি কেইটা দল আছে সকলো সদস্যৰ দলেই একমত হৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগে আৰু ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যাতে অসমৰ মধ্যস্থানত হয় আৰু জনসাধাৰনৰ উপযোগী কেন্দ্ৰ তেনে ঠাইত পাতিব লাগে। গতিকে মই এইটো কওঁ যে গুৱাহাটী অসমৰ মধ্য-ঠাই; আৰু গুৱাহাটীতেই প্ৰাগজ্যোতিষ নাম দি ৰাজধানী পাতিব লাগে।

*Shri Kabir Chandra Ro/ Prodhani : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কে যিটো প্ৰস্তাৱ আহিছে, সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছোঁ। এই ৰাজধানী স্থানান্তৰ সমন্ধে বহুতো আবেদন-নিবেদন তথা কাগজ পত্ৰ আদি Deptt লৈ বহুৰি আহি আছে। সেই বিলাকৰ দুই এটা File হৈছে, অথচ সেই বিলাকৰ পৰা একো কাম

হোৱা নাই। আন হাতে ৰাজধানী ইয়াত থকাত ৰাইজৰ বহুতো অসুবিধা হৈছে আৰু ইয়ালৈ অহাযোৱা কৰোঁতে ৰাইজৰ টকা পইছা অপচয় হোৱাৰ ওপৰিও বহুতো Harrasment হৈছে। গতিকে ৰাজধানী যিমান সোনকালে স্থানান্তৰ হয়, সিমানেই ৰাজ্যৰ বাবে মঙ্গল হয় আৰু ৰাইজৰ উপকাৰ হব।

মই চিন্তা কৰিছো যে ৰাজধানী ইয়াত থকাত আমাৰ চৰকাৰৰ বহুতো ধন অপচয় হৈছে আৰু আমাৰ চৰকাৰী চাকৰিয়াল সকল, Minister সকল অহা যোৱা কৰোঁতে বহুতো চৰকাৰী ধন অপব্যয় হৈছে। সেই কাৰণে মই ভাবিছোঁ যদি কামৰ বাবে অহাযোৱা কৰোঁতে দৈনিক ১৫ হেজাৰ টকা গৰচ হয় তেন্তে বছৰত কিমান হয়? মই হিচাব কৰি দেখিছোঁ যে ৰাজধানী ইয়াত থকাত বছৰি চৰকাৰৰ ৫০ লাখ টকা খৰচ হয়। গতিকে এইটো আমি চিন্তা কৰি অতি সোনকালে ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। কিন্তু চৰকাৰে যদি কয় ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ বাবে চৰকাৰৰ টকা নাই; তেন্তে এইটোৱে আমাৰ ভৈয়ামৰ জনসাধাৰনক ভুৱা দিয়া হে হব।

যি মহোক মই চৰকাৰক আৰু কেইটামান যুক্তি দিওঁ যে মেঘালয় সৃষ্টি হোৱাৰ পাছত পৰ্বত আৰু ভৈয়াম বাসীসকলৰ মাজত যি মিলাত্ৰীতিৰ ভাব উৎপন্ন হৈছে বুলি কৈছে, সেইটো মেঘালয় হোৱাৰ আগতে কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? গতিকে এতিয়া পাহাৰী ভাই সকলৰ মন ভাল লগাবৰ কাৰণেই ২ কোটি ৫০ লাখ ভৈয়ামবাসীক ৬৩ মাইল আঁতৰত বাখি ৰাজধানী স্থলঙত ৰখাৰ কোনো যুক্তি নাই। গতিকে পৰ্বত আৰু ভৈয়ামৰ মিলাত্ৰীতিৰ নামত স্থলঙত ৰাজধানী বাখি ভৈয়ামৰ বাকী সকলক ভুৱা দিয়াৰ বাহিৰে আন একো নহয়।

ভাৰতৰ ভিতৰত অসম অতি পিচপৰা ৰাজ্য। এই পিচপৰা লোকসকলৰ মাজত এতিয়া ৰাজধানী ইয়াত থকাৰ বাবে আন্দোলন কৰাৰ কথা ভাবিছে। যদি ভৈয়ামৰ সকলোৱে আন্দোলন কৰে, তেনেহলে চৰকাৰৰ অৱস্থা কি হব?

(সময়ৰ সংক্ষেত)

সেই কাৰণে মই আজি অস্থবোধ কৰিছোঁ যে বাইজৰ মনত যাতে এনেকুৱা আন্দোলনৰ মনোভাৱ সৃষ্টি নহয়, তাৰ কাৰণে ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। আৰু এটা কথা যে ৰাজধানীটো স্থানান্তৰ কৰোঁতে যাতে 'মহম্মদ বিন টোগলগৰ' অৱস্থা নহয়, তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। গতিকে ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰি এনেকুৱা ঠাইত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব লাগে — যাতে খাদ্যৰ যোগাযোগ আদি সকলো ফালৰ পৰা সুবিধাজনক হ'ব লাগে। মই এইটো সমৰ্থন কৰি আৰু এটা কথা ভাবিছোঁ যে ৰাজধানী উঠাই নি যিটো অংশত আন্ধাৰ হৈ আছে আৰু যি বিলাক অঞ্চল একে বাৰে পিচ্ পৰি আছে তাত ৰাজধানী স্থাপন কৰিলে সেই পিচ্পৰা অঞ্চল বিলাক উন্নত হ'ব। গতিকে অসমৰ পিচ্পৰা অঞ্চলটো উন্নত কৰিবলৈ চৰকাৰে চিন্তা কৰি অসমৰ ৰাজধানীটো ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰত পাতিব লাগে। কাৰন উত্তৰ অংশটো আটাইতকৈ পিচ্পৰা বুলি জনাজাত। এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ অসমৰ ৰাজধানী North Bank of Assam ত হোৱা উচিত। যিহেতু অসমৰ North Bank অংশটো একেবাৰে আন্ধাৰ হৈ আছে। সেই বুলি মই ধুবুৰী বা উত্তৰ লক্ষীমপুত্ৰৰ ৰাজধানী পাতিব লাগে বুলি কোৱা নাই। গুৱাহাটীৰ লগত যোগাযোগ ৰাখিব পৰাকৈ মজলদৈ বা তেজপুৰৰ ওচৰত পাতিব লাগে। North Bank ত পাতিলে সকলোৰে সুবিধা হ'ব। সেই কাৰণে আমি অতি সোনকালে ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিলে আৰু এটা আমাৰ উপকাৰ হ'ব যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এতিয়া পাহাৰী ভাইসকলক মেঘালয়া দিলেই আৰু তেওঁলোকৰ ৰাজধানীও শ্বিলঙতেই হ'ব। তেনে ক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাজধানী শ্বিলঙত ৰখা মানে আমি মেঘালয়ৰ উপকাৰৰ কাৰণেই শ্বিলঙত ৰাজধানী ৰাখিছে। আমাৰ ভৈয়াম বাসীৰ উপকাৰৰ কাৰণে নহয়। গতিকে ভৈয়ামৰ লোক সকলৰ তথা ভৈয়ামৰ মনোবাঞ্ছা

পূৰণৰ অৰ্থে ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাটো বাঞ্ছনীয় । ৰাজধানী স্থানান্তৰ হলে পাহাৰী ভাই সকলককে মহৎ উপকাৰ কৰা হব । কাৰণ পাহাৰীয়া ভাইসকলে এতিয়া ভাবিছে যে অসমৰ ৰাজধানী শ্বিলঙৰ পৰা গুচি গলে তেওঁলোকে Full State দাবী কৰি আনিব । গতিকে আমাৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিলে একালে আমাৰ পাহাৰীয়া ভাইসকলৰ উপকাৰ হব আৰু আনফালে ভৈয়ামবাসীয়ো উপকৃত হব আৰু পৰ্বত ভৈয়ামৰ সমন্ধত চিৰদিনলৈ বৈ থাকিব ।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

এতিয়া বহুতো ফালৰ পৰা ৰাজ্যখন বিপদৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে আৰু ৰাজধানী শ্বিলঙত থকাৰ বাবে চৰকাৰৰ কামতো বহুত বেমে-জালিৰ সৃষ্টি হৈছে । ফলত আমাৰ চৰকাৰৰ আৰু মন্ত্ৰীসকলৰ মনোভাৱ চঞ্চল হৈ পৰিছে । তেখেতসকলে কোনো ঠিবাং সিদ্ধান্ত কৰিব পৰা নাই । অন্যফালে তেখেতসকলৰ দায়িত্বৰ বুজা আহি পৰিছে । গতিকে ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা উঠাই নিলে চঞ্চলতাও আঁতৰিব; দায়িত্বও লঘু হব, অস্থিৰতাও দূৰ হব আৰু সকলোৰে শান্তিৰে থাকিব পাৰিব ।

(সময়ৰ সংক্ষেত)

সেই কাৰণে মোৰ পৰামৰ্শ এয়ে যে অতি সোনকালে ৰাজ-ধানী ইয়াৰ পৰা উঠাই নি অসমৰ উত্তৰ অংশত ভাল ঠাই চাই ৰাজধানী স্থাপন কৰিলে সকলোকে উপকাৰ কৰা হব । গতিকে এই থিনিকে কৈ মই চৰকাৰক উত্তৰ অংশত পাতিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো ।

Mr. Deputy Speaker : I hope the hon. Members will not put any barricade. I would now call Shri Kandarpa Narayan Banika to speak .

Shri Kandarpa Narayan Banika : Mr. Deputy Speaker, Sir, the question of the shifting the capital is a burning problem to-day.

Shri Giasuddin Ahmed : On a point of order, The point of order is this that whenever any hon. Member is asked to speak, he is to speak from his own seat.

Mr. Deputy Speaker : I have already approved of his action.

Shri Kandarpa Narayan Banikya : Sir, the question of shifting the capital is a burning problem to-day and to-day or tomorrow we must shift the capital from the hills to the plains. Now, Sir, I cannot pass my opinion as to where the capital should be shifted, whether it should be shifted to Gauhati or Golaghat or Tezpur or to my home town Abhayapuri. It should depend on the opinion of the experts and to the opinion of the hill brothers and plains brothers. Therefore, before passing our opinion we must concentrate to this point and all the members of this House should rise to the occasion and should encourage our people that we all should approach the Central Government in one voice and tell them our capital should be shifted from Shillong within a very short time. Sir, it is known to all that the road which links Shillong with Gauhati is a hazardous one.

(Uproar)

Sir, some Members have passed remarks that our Ministers do not like to shift the capital to the plains.

(Voices from the Opposition : Who told you ? How do you know ?

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, how the hon. Member could know that the Ministers want to stay here for their comforts ?

Shri Kandarpa Narayan Banikya : I approached all the Ministers personally and got their opinion. They also want to shift the capital and they do not like to remain in Shillong. Our Ministers do not like that about Rs. 3 crores should be spent on T. A. and D.A. every year. Sir, what is happening to-day ? Some of the offices have been shifted to Gauhati in a very scattered way. Whenever any petition comes to a Minister and there is no response, the petitioner comes to Shillong and approach the Minister and he would tell that the matter is lying with some offices at Gauhati. Therefore, Sir, we should try to shift the capital to the plains as early as possible. Here, Sir, the question of money comes. Whenever we demand money from the Centre we never get any response. Sir, we require about Rs. 35 crores and so long as the Central Government sanctions the money we cannot shift our capital. Sir, most of the members know that Delhi is being its own capital. (Uproar) I have a point and the point is that Delhi is situated in a dangerous zone.

(Voices : Who says hal it is in a dangerous zone ?)

If the hon. Members read newspapers they will find it that it is situated on the Earth quake belt.

Now, Sir, if the people of Meghalay threaten us that we should go to the plains then I will be the last person to go down and if go I shall go as a hero. We must wait and see whether our Mizo brothers will remain with us and whether the Meghalaya becomes a full fledged State. If the Meghalay becomes a full fledged State then Shillong will be like inter-State hot potato. But before we take the decision to shift the capital we must approach

the Central Government for money because unless the Central Government sanctions the money we cannot shift the capital.

Even the hon. Members know it may be humourical-that after the birth of the Meghalaya 'megha' (cloud) has disappeared from Shillong. So, it is a warning from nature that we should leave Shillong. Sir, I should say in the words of Shri Hazarika that if all the youngmen of Assam are determined to shift the capital, there is no power on earth which can prevent us from doing so.

লুইতৰ পাৰবে আমি ডেকা লৰা

মৰিবৰে ভয় নাই

***Dr. Bhupen Hazarika :** মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ আৰু এতিয়া কবলৈ ভাল নলগা হৈছে। কাৰণ ইমান এটা ডাঙৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথাও হাঁহি হাঁহি আলোচনা কৰাটোহে আচৰিত কথা।

আমাৰ স্বনামধন্য শ্ৰীকন্দৰ্প নাৰায়ন বণিকৰ ভাষাত তেখেতক সমৰ্থন কৰি কব খুজিছো যে মই কথাত কি কৈছিলো মই নাজানো। এতিয়া কথা হল কংগ্ৰেছ চৰকাৰ যাৰ হাতত ক্ষমতা আছে এই চৰকাৰে আজি এইটো কথাত একমত হব নোৱাৰিলে যে ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ নমাব লাগে। এতিয়া হাস্যৰস বাদ দি অনতিপলমে এই বিষয়টোৰ এটা সীদ্ধান্ত কৰিবলৈ সদনক অনুৰোধ জনালো যেন এই বিষয়ে এটা Resolution লয়।

১৯৬৭ চনতে এই বিষয়ে এটা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছিল আৰু তেতিয়া বহুত হিচাব দেখুৱাই বহুত কথা কোৱা হৈছিল এতিয়াও সেই কথা চলি আছে নতুন কথা আৰু কোনেও কোৱা নাই। মুখ্য মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই তেতিয়া কৈছিল যে ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ নিলে পৰ্বত ভৈয়াম সম্প্ৰীতিৰ এনাজৰী ডাল ছিটি যাব। কাৰণ তেতিয়া আমাৰ

৯ জন পৰ্ব্বতীয়া ভাই এই সদনতে সদস্য আছিল গতিকে তেতিয়াৰ চিন্তাধাৰা আৰু এতিয়াৰ যুক্তি একে নহয়। এতিয়া Flood control, Public Health engineering office ভৈয়ামলৈ নমাই নিছে যদিও সেইবিলাক সূচিস্থিত ভাবে কৰা হোৱা নাই বা পতা হোৱা নাই। চৰকাৰে কেৱল ভাবিব লাগে যে যিমান সোনকালে পৰা যায় সিমান সোনকালে ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ নিব লাগে কিন্তু কোনো নিৰ্দিষ্ট ঠাইৰ কথা এতিয়াও অহা নাই। সেইটো পিচৰ কথা। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীসোনেশ্বৰ বড়া ডাঙৰীয়াৰ কথা বেচিকৈ ভাবিব নালাগে। এইবোৰ কিন্তু গুৰুত্ব কথা কৈছে। এতিয়াৰ পৰিস্থিতি বেলেগ, যুক্তিও বেলেগ, কিন্তু এতিয়া আমাৰ Flood control গ'ল PWD যাব ইত্যাদি। গতিকে কথাটো গুৰুত্বপূৰ্ণ, বিশেষ কৈ গুৰুত্ব দিব লাগে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে। তাৰ পিচত আপোনালোকে ৰাইজৰ কথা নেমানিব পাৰে, আমাৰ সোনেশ্বৰ বড়াই আন্দোলন কৰিব নালাগে, আপোনালোকক সকিয়াই থৈ দিও যে আমাৰ ইয়াত নক্সালবাৰী নাই কিন্তু নলবাৰী আছে বাস্তাবে কোবাব। মই নকওঁ যে ৰাজধানী গুৱাহাটীত হব লাগে কিন্তু মই কওঁ যে অতিসোনকালে ৰাজধানী তললৈ নমাব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা ডাঙৰ ডাঙৰ artist মাতি আনক আৰু সূৰ্জজ্বিত এখন ৰাজধানীৰ পৰিকল্পনা কৰক। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দাবী কৰক ৩৫ কোটি টকা লাগে বুলি। আমি নাভাবো যে ৰাজধানীখন ইয়াৰ পৰা গলে পৰ্ব্বত ভৈয়ামৰ মাজৰ সম্প্ৰীতি যিডাল এনাজৰী সি নোহোৱা হব। আজি এলবেনিয়া পিকিং মেলবৰ্ণ জাৰ্মান আদিৰ নিছিনা আধুনিক সূৰ্জজ্বিত ৰাজধানী এখনৰ বৰ্ত্তমান যুগত দৰ্কাৰ। মুঠৰ ওপৰত আমি আকোৰ গোজাৰি মাৰি ধৰি থাকিলে নহব আমি ৰাইজৰ মত সাপেক্ষে এখন ধুনীয়া ঠাইত ৰাজধানী খন পাতিব লাগে আৰু তাৰ কাৰণে যি টকাৰ দৰ্কাৰ আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দাবী কৰিব লাগিব। ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ব্যক্তিগত মতামত বাদ দিব লাগিব। ৰাজধানী খন গলেই যে আমাৰ আমোদ প্ৰমোদ

ইয়াত নহোৱা হব সেইটো নহয়। তাৰ পিচতো আমি ইয়াত আহি আমি এতিয়াৰ নিচিনাই আমোদ প্রমোদ কৰিব পাৰিম। গতিকে Plan আদি কৰি ভৈয়ামলৈ ৰাজধানী নিব লাগে। গতিকে ভয় কৰাৰ দৰকাৰ নাই। কিন্তু এটা কথা ঠিক যে ইয়াৰ অন্যথা কৰিলে আমাৰ ইয়াত নক্সালবাৰী নহলেও নলবাৰী আছে আৰু অন্য অস্ত্ৰ নহলেও “বাস্কা” আছে, গতিকে নলবাৰীয়াই বাস্কাৰে কোবাব। সিদিনা মই Prof ৰ চুৱেলৰ লগত কথা পাতোতে কথা সংক্ৰান্তত কৈছে যে ইয়াত এতিয়া থকাৰ আমাৰ right নাই। গতিকে অপমান পোৱাৰ আগতে সসন্মানে আমি যোৱা উচিত। গতিকে প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

*Shri Sadhan Ranjan Sarkar : উপাধ্যক্ষ মহোদয়। ৰাজধানী চিলাংথেকে স্থানান্তৰিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ নীতিজ্ঞ ভাবে প্ৰত্যেক সদস্যই বলেছেন এবং সেটা চিন্তাৰ বিষয়। এই ৰাজ্যৰ মध्ये আৰও একটা ৰাজ্য হয়েছে। সেটা হলো মেঘালয়। It is autonomous State with in a State, তাই সেই পৰিপ্ৰেক্ষিত আমি বলি যে নওগাই সৰদিক দিয়ে ৰাজধানী স্থানান্তৰেৰ উপযুক্ত স্থান। ভৌগলিক দিক দিয়ে এবং জনসাধাৰণেৰ সুবিধাৰ দিক দিয়ে দেখতে গলেও গোহাটীক চেয়ে নওগা জিলাৰ যে কোন স্থানই একমাত্ৰ উপযুক্ত স্থান। এবং জন্য Expert Committee নিয়োগ কৰে সব দিক বিবেচনা কৰে একটা স্থিৰ সিদ্ধান্ত অনা দৰকাৰ। নীতি গত ভাবে সৰকাৰেৰ এই কাজ শীঘ্ৰেই কৰা প্ৰয়োজন এবং তাতে Plains এবং জনসাধাৰণেৰ আশা আকাঙ্ক্ষা ও জনসাধাৰণকে সহযোগিতা কৰা হয়। তাই সৰকাৰ ভৌগলিক কথা ভেবে এবং জনসাধাৰণেৰ উন্নতিৰ কথা ভেবে ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰা দৰকাৰ। এই কথা কাষ্টী বলে আমি বক্তব্য শেষ কৰছি এবং প্ৰস্তাবটীৰ বিৰোধীতা কৰি।

*Shri A. N. Akram Hussain : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ আগতে মই ৰাজ্যপালৰ বক্তৃতাৰ ওপৰত যি মন্তব্য দিছিলো যে কনীৰ ভিতৰত কনী a egg within a egg থাকিব নোৱাৰে এইটো স্পষ্ট। গতিকে তুখন ৰাজ্যৰ ৰাজধানী একেখন ঠাইতে থাকিব নোৱাৰে। আমাৰ শাসনত অধিষ্ঠিত লোকসকলে শ্বিলঙক এখন Easy chair হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি আছে। আমাৰ লক্ষ্যৰ চৌধুৰী ডাঙৰীয়াইও কৈছে। গতিকে পলোৱাৰ সময় থাকোতেই ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা নিব লাগে। কিন্তু কলৈ নিব লাগে চৰকাৰে নিজেই চিন্তা কৰিব। মই নক্সালপহীৰ কথা কোৱা নাই। অসম চৰকাৰে Committee কৰি দিয়ক। আৰু সেই Committee ৰ Slection মতে ৰাজধানীৰ Place ঠিক কৰিব লাগে। অসমৰ ৰাজধানীখন সুন্দৰ হব লাগে ইয়াত মোৰো মত আছে। জনসাধাৰণৰ কামত অহা হব লাগে। তেখেতসকলেও ৰাজধানী সুন্দৰকৈ কৰাত সন্মতি দিব বুলি মই আশা কৰো। আজি আকৌ দিল্লীৰ পৰা মেঘালয় ৰাজ্য দিলে। মেঘালয় ৰাজ্য নহলেও শ্বিলঙৰ পৰা ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ নিব লাগে। গতিকে ৰাজধানী শ্বিলঙত ৰখাৰ কোনো যুক্তিযুক্ততা মই বিচাৰি নাপাওঁ। এই কথা চৰকাৰ পক্ষইও ভাবি চোৱা উচিত। বাইজে ভৈয়ামৰ পৰা আহি শ্বিলঙত কাম কৰোতে হাবা-থুৰী খায় তাৰ বাবে আমাৰ ২০ জনীয়া মন্ত্ৰীসভা আছে, তেওঁবিলাকে এসপ্তাহত ২/৩ দিন মানকৈ গুৱাহাটীত থকা Progame কৰিলে ভৈয়ামৰ বাইজৰ অভাব অভিযোগ ৰোৱাৰ অবগত হব পাৰে। বাইজেও তেনে কেন্দ্ৰীয় স্থললৈ আহি সোনকালে কাম কৰিব পাৰে। লগে লগে ৰাজধানী নমাই নিয়াৰো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰক। নহলে ভৈয়ামৰ লোকসকলৰ চৰকাৰৰ ওপৰত শ্ৰদ্ধা কমি যাব আৰু তেতিয়া সূশাসনত ব্যাঘাট জন্মিব। এই খিনি কথা কৈ মই ৰাজধানী স্থানান্তৰিত কৰা প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিছো আৰু আশা কৰিছো কংগ্ৰেছ পক্ষৰ সকলেও অকুণ্ঠভাৱে এই প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিব।

*Shri Mohidhar Pegu : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজধানী স্থানান্তৰ পৰা স্থানান্তৰিত কৰা প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰিবলৈ গৈ মই কেইটামান কথা কব খুজিছোঁ। যোৱা কেইটামান বছৰ ধৰি এই সদনত বাজধানী স্থানান্তৰ সংক্ৰান্তত বহুত কথাই আলোচনা হৈ গৈছে। কিন্তু কোনো সিদ্ধান্ত নোহোৱা কাৰণে আমাৰ প্ৰতিনিধি সকলৰ কোনো অস্তিত্বই নোহোৱা হৈছে। জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনিধিয়ে জনসাধাৰণৰ কাৰণে চিন্তা কৰিব লাগে গনতান্ত্ৰিক ভাবে। মই ভাবো কংগ্ৰেছ পক্ষইও বাজধানী স্থানান্তৰ কৰাত বিৰোধীতা নকৰে। আগতে বাজধানী স্থানান্তৰৰ ক্ষেত্ৰত হেমাৰি কবানো কিছু কথা আছিল কিন্তু এতিয়া মেঘালয় ৰাজ্য হোৱাৰ পিচত আৰু হেমাৰি কবাৰ কোনো যুক্তি দেখা নাপাওঁ।

কিন্তু কথা হৈছে আমাৰ পাহাৰী ভাই সকলে এই চৰকাৰক কাৰ্বো-কোকালী কৰিছে নেকি যে বাজধানী ইয়াৰ পৰা উঠাই নিলে আমি যাবলৈ নাপাম। নাই কোৱা। যদি কোৱা নাই তেন্তে বাজধানী তুলি নিয়াত আমাৰ দ্বিমত থাকিব নোৱাৰে। মোৰ প্ৰশ্নটো হৈছে জনসাধাৰণৰ সংস্পৰ্শৰ পৰা আমি আঁতৰি আছোঁ নে নাই! এই কথাটো যদি জনসাধাৰণে উপলব্ধি কৰে আৰু দাবী কৰে তেন্তে আমি কব লাগিব আমি সদাই জনসাধাৰণৰ পৰা আঁতৰিয়ে আছোঁ। এই চৰকাৰে এই ক্ষেত্ৰত “ইলুটি সিলুটি কান্দুলী মাহৰ দৰে লুটি বাগৰ সলাইছে। আটাইতকৈ ডাঙৰ কথা হৈছে আমাৰ পাহাৰী বাইজে এই বাজধানী ইয়াত ৰাখিবলৈও বিচৰা নাই আৰু গলেও তেওঁলোকৰ একো হানি নহয়।

বাজধানী স্থানান্তৰ কৰাত আমাৰ এটা দায়িত্ব আছে। ভগ্ন-ৰাষ্ট্ৰৰ লগত সংহতি ৰাখিব খুজিছোঁ ৰসতে নামটো থৈ আমাৰ ভৈয়ামৰ জনসাধাৰণৰ মনোভাৱ বুজাটো ভাল হ'ব। সেই কাৰণে মই শেষত কৈছোঁ যে বাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ নিচিনা এটা দায়িত্বশীল বিষয়ৰ সমাধান সোনকালে হোৱাই ভাল। কিয়নো ফটা কেথা তিতে মানে

গালৈহে গধুৰ হয় । যদি এতিয়াই এই বিষয়ৰ সমাধান নহয় তেন্তে ভালকৈ সাদ্ৰী হোৱাতহে ভয় আছে ।

ৰাজধানী ইমান দিন ইয়াত থকাটো যিমান দুখ পাবলগীয়া কথা হৈছে ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ বিষয়ে আজিলৈ চিন্তা নকৰাৰ কথাটোহে বেছি দুখ পাবলগীয়া কথা । ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ নামত কেইটামান অফিচ ইয়াৰ পৰা তুলি নিয়াত অসুবিধা একেবাৰে নোহোৱাও নহয় । সেই বুলি সাগৰলৈ ভয় কৰি আমি পাত পাৰি দিম নেকি ? ৰাজধানী স্থানান্তৰত ৰাইজৰ মতভেদ থাকিবই আৰু গনতান্ত্ৰিক দেশ এখনত এই বিষয়ে মতভেদ থকাটো একো আঁচৰিত কথা নহয় । হিটলাৰৰ আমোলত নাথাকিব পাৰে সমূহীয়া চিন্তাধাৰাৰ মাজত বিভিন্ন পৰামৰ্শ আমি লব লাগিব আৰু এই প্ৰস্তাৱটোৰ এটা অংশ সমাধানৰ কাৰণে দাবী জনাইছো আৰু এই প্ৰস্তাৱটো কাৰ্যিক ভাবে সমাধান কৰিবলৈও দাবী জনাই সামৰণি মাৰিলে ।

Shri Ajjur Rahman Choudhury : অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যিটো বিষয়ে আলোচনা হৈছে এই বিষয়টো বৰ দৰকাৰী বিষয় । এই বিষয়ে বহুত দিনৰ পৰা আলোচনা চলি আছে আৰু দুই চাৰিটা অফিচও ইয়াৰ পৰা আঁতৰাই নিছে ।

ৰাজধানী তুলি নিয়াটো ভাল কথা । কিন্তু আমাৰ যদি চণ্ডুকত টকা নাথাকে তেন্তে আমি কেনেকৈ ছোৱালী বিয়া দিম ? টকা নাথাকিলে ধাৰ কৰিব লাগিব । ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ কাৰণে আমাক যি টকা লাগিব তাৰ বাবে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত দাবী কৰিব লাগিব । ৰাজধানী আমি ইয়াত নাৰাখো । কিন্তু এইবিষয়টো উধাই মুখাই আলোচনা নকৰি বাখ্যা কৰি আলোচনা কৰিব লাগিব ।

Shri Kamini Mohan Sarmah : চাৰ, তেখেতে ভয়ে ভয়ে কথা কৈছে ।

Shri Ajjur Rahman Choudhury : আমি জোৰ কৰি কাকো বাখিব

নোৱাৰো। আজি ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা নিব খুজিলে কোনে আমাক বাধা দি ৰাখিব পাৰে ? ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা লৈ যাব পাৰে। কিন্তু এই কথাটো আমি বাধা স্বৰূপ হৈ পৰিছো। মিনিষ্টাৰ সকলে গাড়ী পাইছে, ঘৰ পাইছে আমিও পাইছো নহয়।

আমাৰ ৰাজধানী খন স্থানান্তৰ কৰিব হয় কিন্তু মাটি কত।

(গুণ্ডগোল)

আমাৰ চৰকাৰে আজি সকলো ব্যৱস্থা সু-সঙ্গত ভাৱে কৰি ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে। আজি অকল ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব লাগে বুলি কৈ থাকিলেই সমস্যাৰ সমাধান নহব। গতিকে মই এই কথাটোৰ বিৰোধিতা কৰিছো আজি আমাৰ দেশত বহুতো মানুহে বানবিধস্থ হৈ খাবলৈ পোৱা নাই। গতিকে আমাৰ চৰকাৰে ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব।

Shri Atul Chandra Goswami : প্ৰস্তাবটো তেখেতে বিৰোধিতা কৰিছেনে সমৰ্থন কৰিছে

Azizur Rahman Choudhary : মোৰ এটা কথা মনত পৰিছে যে,
“ভাবিয়া কৰো, কৰিত ভাবিনা”

(গুণ্ডগোল)

গতিকে আমাৰ চৰকাৰে সোনকালে আমাৰ ৰাজ্যৰ জনসাধাৰণৰ দাবী বিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাবলৈ আঁচনি গ্ৰহন কৰিব লাগে।

Shri Hiralal Patwary : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসমৰ ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ স্থানান্তৰ কৰা প্ৰস্তাবটো সমৰ্থন কৰি দুটামান কথা এই সদনক জনাবলৈ আহিছো।

Shri Mohandira Mohan Choudhury : কৰ পৰা আহিছে ?

Shri Hialal Patwary : জনতাৰ অন্তৰৰ পৰা। গতিকে জনতাৰ অন্তৰৰ

কিছু কথা চৰকাৰক জনাব খুজিছো। আশা কৰো কথা বিলাক মনে মনে শুনিব। যেতিয়া আমাৰ দেশ স্বাধীন হৈছিল তেতিয়া অসমৰ জনসাধাৰণে নানা কথা চিন্তা কৰিছিল যে, আমি আমাৰ অসম দেশ খন ধুনীয়া কৈ সজাম। কিন্তু ১৯৪৭ চনৰ ১ আগষ্টত অসমৰ জনসাধাৰণে যি বিলাক কথা চিন্তা কৰিছিল সেই চিন্তা বিলাক আজি লুপ্ত হৈ গ'ল। আজি চৰকাৰৰ ভুল নীতিৰ কাৰণেই নগা পাহাৰ আঁতৰি গ'ল। মন্ত্ৰীসকলৰ বুজা বুজিব ভুলতেই এই নগা-পাহাৰ গ'ল। এইটো আজি চলিহা ডাঙৰীয়াই ইন্দিৰাজীয়েই কৰিছেনে কি কৰিছে আমি কব পৰা নাই।

(হাঁহি)

আজি যি সকলে হাঁহিছে সেই সকলেই এদিন কান্দিব লাগিব। আজি হাঁহাৰ কথা নহয় বন্ধুসকল। ইয়াত যদি হাঁহিবলৈকে আহিছে আমি কব নোৱাৰো। কিন্তু যেতিয়া ঠোঁটামলৈ যাব তাত হাঁহিব পাৰেনে নোৱাৰে সেইটোহে কব নোৱাৰো।

আজি মেঘালয় হ'ল। Article 40 ৰ ভিত্তিত এই ৰাজ্যখন Decentralised Power দি গঠন কৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে মেঘালয় বা নগাপাহাৰৰ কোনো প্ৰশ্নই নাছিলহেতেন। এতিয়া মেঘালয় ৰাজ্যখনে Article 42 ভিত্তিত শাসন পদ্ধতি কৰিছে। আজি অসম চৰকাৰে ভালকৈ আমাৰ ৰাজ্যখন আবিস্তনীৰে পৰা পৰিচালনা কৰিলেহেতেন তেতিয়াহলে আমাৰ ৰাজ্যখন ভাগ ভাগ নহলহেতেন।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে যে, বেলেগ বেলেগ সদস্যই এই বিধান সভাতে বেলেগে বেলেগে কৈছে। এই বিধান সভা খনত যদি এনেকুৱা হাঁহি ভামচা কৰা ঠাই হয় তেনেহলে মোৰ কবলগীয়া একা নাই। যেতিয়া এই বিধান সভাত অসমৰ সমস্যা বিলাক সমাধানৰ কাৰণে গুৰুত্বপূৰ্ণ আলোচনা কৰা হয় তেতিয়া সকলো সমস্যাকে ৰাজনৈতিক দৃষ্টিভঙ্গীৰে চিন্তা কৰিব লাগিব। কিন্তু অসম চৰকাৰে এইবোৰ ভালভাৱে চিন্তা কৰা নাই। আজি অসমৰ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিবৰ কাৰণে যি দাবী কৰি আহিছে তাত ষড়যন্ত্ৰ চলি আছে। মই এবাৰ

নহয়, দুবাৰ নহয়, তিনিবাৰ কম যে, অসমৰ ৰাজধানী বাহিবলৈ নিয়াৰ যড়যন্ত্ৰ চলি আছে। ইতিমধ্যে এই যড়যন্ত্ৰ অসমত সোমায় গৈছে। আজি সময় থাকোঁতেই অসমৰ ৰাজধানীখন এখন ভাল ঠাইত পাতিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি যদি আমাৰ ৰাজধানীখন ভৈয়ামলৈ নিব নোৱাৰে অসমৰ সমস্যা মমাধান হ'ব নোৱাৰে। আজি ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কত এই বিধান সভাতে প্ৰস্তাৱ সৰ্ব-সন্মতিক্ৰমে পাচহৈ যোৱাৰ পাচতো এই প্ৰস্তাৱটো কাৰ্য্যকৰি কৰিবলৈ এই চৰকাৰৰ বুকুত সাহ নাই। এতিয়া চলিহা ডাঙৰীয়াই যি কৈছে যে, ৰাজধানী স্থানান্তৰ এতিয়া নহয়। মই কও Let it come from the non Hindi speaking people—let it come from the non Assames population.

শ্ৰীচলিহা ডাঙৰীয়াই কৈছে, তেখেতে আন্তৰ্জাতিক চিন্তা কৰিছে। আজি ১৫ বছৰে দেখিছো যে, অসম চৰকাৰে জন-সাধাৰণৰ কোনো পৰিকল্পিত আঁচনি কৰিব পৰা নাই। ১৯৬০ চনতে মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীচলিহা ডাঙৰীয়াই কৈছিল এই ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ বিষয়ে এইটো আমি কাগজে পত্ৰেও পাইছো।

Mr. Speaker - Order, order. It is 5 p. m. The debate is inconclusive. It will be continued next day fixed for Resolution.

Report of the Business Advisory Committee

Mr. Speaker : I called a meeting of the Business Advisory Committee on 3rd June, 1970 to reconsider the earlier decision of the Committee at the request of some of the members in the House on 2nd June, 1970. The Committee decided that

the Assembly may be prorogued on 12th June, 1970 instead of 17th June, 1970 as scheduled earlier. On 8th June, instead of Private Members' Business the House will take up Government Business and Government Bills will be introduced on Private Members' days.

Copies of the addendum will be circulated to all Members' in due course.

I hope this has the approval of the House.

(Voices Yes)

Discussion under Rule 50- Death of 40 Person in Mikir Hills from Cholera.

Shri Bhadra Kanta Gogoi : Sir, I beg to raise a discussion under Rule 50 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly on a matter of great public importance that is to a news published in Natun Assamiya on 10 th, May, 1970 under the caption" মিকিৰ পাহাৰ জিলাত কলেৰা মহামাৰিত ৪০ জনৰ শ্ৰানহানি"

.....মিকিৰ পাহাৰ জিলাত কলেৰা মহামাৰীত ৪০ জনৰ মৃত্যু হৈছে "। ছাব এইটোৰ বিষয়ে এতিয়া কব আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমনেশ্বৰ বড়ো দেবে।

Shri Moneswar Boroo : অশক্ষ্য মহোদয়, এই বিষয়টো May মাহৰ ১০ তাৰিখে নতুন অসমীয়াত ওলাইছে। তাৰে এটা Paragraph মই

প্রথমতে পঢ়ি আপোনাক শুনাওঁ (Staff Reporter) গুৱাহাটী, ২ মে—

মিকিৰ পাহাৰ জিলাৰ ১ নং খণ্ড উল্লয়ন এলেকাত আৰু মেঘালয় ৰাজ্যৰ সীমাত নতুন বছৰৰ প্ৰাৰম্ভনিত কলেৰা মহামাৰীয়ে সংক্ৰামক ৰূপে বিয়পি পৰি এক ভয়াবহ ৰূপ ধাৰন কৰি এতিয়ালৈকে ৪০ জনৰ মৃত্যু ঘটাইছে বুলি এটা চৰকাৰী সূত্ৰৰ পৰা জনা গৈছে। আন এটা নিৰ্ভৰ যোগ্য মহলে আমাক জনাইছে যে উক্ত অঞ্চলত কলেৰা মহামাৰীত আক্ৰান্ত হৈ মৃত্যু হোৱা লোকৰ সংখ্যা এশৰো অধিক”

ছাৰ, আমাৰ এই মিকিৰ পাহাৰ অঞ্চল জন জাতীয় লোকেৰে পৰিপূৰ্ণ। এই অঞ্চলত অৰ্থাৎ মিকিৰ পাহাৰ জিলাত সৰু ডাঙৰ প্ৰায় ৭০০ কৰ্মচাৰীয়েহে আছে বুলি জনা যায়। আজি মিকিৰ পাহাৰ জিলাত কলেৰা মহামাৰীয়ে সংকট জনক অৱস্থা সৃষ্টি কৰাটো অকল চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতাৰ কথাই নহয় ই চৰকাৰৰ কলঙ্ক স্বৰূপে। ইয়াত চৰকাৰৰ অফিচাৰ সকলৰ তথা মেডিকেল বিভাগৰ অৱহেলাৰ কাৰণে আৰু ঠিক সময়ত ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ কাৰণে মিকিৰ পাহাৰত থকা জনজাতি লোকৰ প্ৰাণহানি হবলগীয়া হৈছে। এতিয়ালৈকে এই খন বাতৰিৰ মতে চৰকাৰীভাৱে ঘোষণা কৰা হৈছে যে ৪০ জনহে মৃত্যু হৈছে; কিন্তু আন এটা বাতৰিত প্ৰকাশ পাইছে যে তাত ৩০০শৰো অধিক লোকৰ মৃত্যু হৈছে। তথাপিও আমাৰ স্বাস্থ্য কেন্দ্ৰই এই বিষয়ে একো ব্যৱস্থা লোৱা নাই।

ছাৰ, সেই অঞ্চলত যি সকল চৰকাৰী ডাক্তৰ আছে, সেই ডাক্তৰ সকলে ৪০ জন মানুহ মৃত্যু হোৱা স্বত্বেও সেই জনজাতীয় লোক থকা বিপদ সংকট অঞ্চলটো ভ্ৰমন কৰি inquiry কৰিবলৈ যোৱা নাই বুলি আমি খবৰ পাইছোঁ। আৰু তেওঁলোকৰ প্ৰাণ ৰক্ষাৰ কাৰণে একো ব্যৱস্থা কৰা নাই। বহুত দিনৰ পাছত চৰকাৰী ডাক্তৰে সেই ঠাই ভ্ৰমন কৰিছে বুলি জনা গৈছে কিন্তু সেই সময়তো ডাক্তৰ জনে যাবতীয় ঔষধ পাতি নিয়া নাই; কামত নলগা দুই এটা ঔষধ নিছিল মাত্ৰ, তাৰ বাহিৰে সেই জন জাতি লোকৰ প্ৰাণ ৰক্ষাৰ যাবতীয় যোগাৰ পাতি নিয়া নাই।

অন্যহাতে তাত থকা বেচকাৰী খণ্ডত এটা বজাৰ আছে, সেই বজাৰ খনত বহুতো গেলা পচা মালবস্তু কিনা-বেচা আদি সনায়েই হৈ আছে, সেইটো চৰকাৰী অফিচাৰ সকলে বন্ধ কৰাৰ প্ৰচেষ্টা কৰা নাই। গতিকে মই চৰকাৰক কব বিচাৰিছোঁ যে এইটো অনুসন্ধান কৰি, সকলো বিলাক বিচাৰ কৰি সকলো বিলাক ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ বাবে কোন দোষী আৰু কোন নিৰ্দোষী, তাৰ বিচাৰ কৰি যদি দোষী জনক পোৱা যায় আৰু দোষী বুলি প্ৰমানিত হয়, তেন্তে তেওঁক গুৰুত্বৰ শাস্তি দিব লাগে।

মই এনেকুৱা এটা ঘটনাৰ কথা কওঁ যে ১৯৬৮ চনত মোৰ সমষ্টিত বোম্বাৰী গাঁওত ঘটনা হৈছিল তেতিয়া মই নলবাৰীৰ S.D.M.O. ক কৈছিলোঁ আৰু তাত ২৭ জন মানুহ এইদৰে মৰিছিল। নলবাৰীৰ S.D.M.O. ক মই বাতিপুৰা ৮ টা মান বজাত জনোৱা স্বহেও তেতিয়া বাতি ৭ টা বজাত সেই ঠাইলৈ গৈছিল; কিন্তু লগত কোনো ঔষধ পাতি নিয়া নাছিল, মাত্ৰ কেইটামান ভেক্সিন লৈ গৈছিল। তাৰ ফলত তেওঁৰ একো কামেই নহল; কিন্তু বহুত মানুহ মৃত্যু মুখত পৰিল। এইদৰে চৰকাৰৰ অফিচাৰ সকলে ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ ফলত বহুতো মানুহ এই মিকিৰ পাহাৰ জিলাতো মৃত্যু হৈছে। আৰু এটা উল্লেখযোগ্য কথা যে আমি মিকিৰ পাহাৰত দেখিবলৈ পাইছোঁ তাত ২,২৫,০০০ ৰো অধিক মানুহ আছে; কিন্তু তাত মাত্ৰ এখন চৰকাৰী Hospital আৰু ৯ খন Dispensary আছে, এইটোৱে এখন জিলাৰ কাৰণে যথেষ্ট নহয় আৰু তাত অন্যান্য বহুতো সুবিধাও নাই। গতিকে এই বিলাক কথা নিজে জনজাতীয় মন্ত্ৰী হৈ বিচাৰ নকৰাটো দুখৰ কথা আৰু তাত একো ব্যৱস্থাই নকৰাটো দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। আগতে অসম চৰকাৰৰ এটা বাতৰিত প্ৰকাশ পাইছিল যে ১৯৪৭ চনতো এনেকুৱা মহামাৰীত অসংখ্য মানুহ মৰিছিল। তাৰ এটা হিচাব আছে যে তেতিয়া ১৫,৫৫৪ জন মানুহ মৰিছিল আৰু ১৯৬৮ চনৰ হিচাবত ২৫৬ জন মৃত্যু হৈছিল।

গতিকে দেখা যায় কলেবা বেমাৰত মৃত্যু সংখ্যা কমি আহিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই কব খোজো যে চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ কাৰণে আজিও মিকিৰ পাহাৰত বহুতো লোকৰ প্ৰাণহানি হব লগীয়া হ'ল। যোৱা বছৰ কলেবা সংক্ৰামক আলোচনাত পৰিস্কাৰকৈ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই সদনত কৈছিল যে "এই পিচপৰা অঞ্চল বিলাকত সকলো সুবিধাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ থকা দুখীয়া লোকৰ বেমাৰ উচ্ছেদ কৰাই চৰকাৰৰ প্ৰধান উদ্দেশ্য বুলি কৈছিল। কিন্তু আজি চৰকাৰৰ অৱহেলাৰ ফলত এই বিলাক উদ্ভৱ হোৱাটো বাঞ্ছনীয়; কিন্তু মহামাৰী বা কলেবা দূৰ হওক বা নহওক, তাক নিবাৰন কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিব লাগিব। এইবুলি টোল কোবোৱাৰ পাছতো আজি মিকিৰ পাহাৰত ৪০ জন লোক মৃত্যু হোৱাৰ কাৰন কি? গতিকে মই আশা কৰো চৰকাৰে তেওঁ-লোকৰ জীৱন ৰক্ষাৰ বাবে সকলো ব্যৱস্থা কৰিব।

Shri Romesh Mohen Kouli : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মিকিৰ পাহাৰ জিলাৰ কলেবা মহামাৰী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে মই সন্তোষ পাইছোঁ। আৰু এই আলোচনাৰ সম্পৰ্কত মই দুম্বাৰ মান কথা কবলৈ বিচাৰিছোঁ। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মিকিৰ পাহাৰৰ এই ঘটনাৰ সম্পৰ্কত আমি শুনিছোঁ যে ২৯ April ৰ পৰাই তাত মহামাৰী হয়। কিন্তু আমাৰ শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ হাতত Report আহি পৰে ৬ May তাৰিখে। খবৰ পোৱাৰ পাছত এজন ডাক্তৰে সেই ঠাই inspection কৰে, প্ৰথমতে তেওঁ inspection কৰে মিকিৰ পাহাৰ জিলাৰ ১নং Block ত সেই ঠাই পৰিদৰ্শন কৰাৰ পাছত বহুতো মানুহক আৰু চৰকাৰক Civil Surgeon ক খবৰ দিছে। যে তাত হেনো কলেবাত মানুহ আক্ৰান্ত হোৱাই নাই। গতিকে এনেকুৱা এটা ভুল খবৰ দিয়াৰ অন্তৰ্ভাৱত কি থাকিব পাৰে, তাৰ বিচাৰ অতি সোনকালে হব লাগে আৰু লগে লগে action লব লাগে।

তাৰ পাছত যেতিয়া ৰাইজে Civil Surgeon ৰ ওচৰলৈ দৌৰাদৌৰি কৰাৰ পাছত Civil Surgeon এ নিজে সেই ঠাই

পৰিদৰ্শন কৰি ব্যৱস্থা লোৱা জনা বুলি গৈছে। গতিকে দেখা যায় যে বিভাগৰ অৱহেলাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ বাৰ্থতাৰ পৰিচয় ওলাই পৰিছে আৰু ইয়াৰ প্ৰতিবোধৰ ব্যৱস্থা এতিয়ালৈকে ভালদৰে নোৱা নাই।

আগৰ দিনত কলেবা হলে বাইজে সেই গাওঁ এৰি হাবি বন কাটি দুৰ-দূৰনিগৈ গুচি যায়, আজি এতিয়াও এই জনজাতি সকলৰ মাজত এই প্ৰথা চলি আছে অথচ Public Health Deptt য়ে এই অঞ্চলৰ Society বিলাকক enlightenment কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা নাই। জনজাতীয় অঞ্চল বুলিয়েই এই লোকসকলক অৱজ্ঞা কৰি আছে।

জনজাতি অঞ্চলৰ মন্ত্ৰী হৈও এই লোক সকলক অৱজ্ঞা কৰি থাকে আৰু বিভাগীয় officer সকলেও নানা ধৰণে কাম কাজত গাফিলতি কৰা দেখা যায়। এই বিলাকৰ তদন্ত আমি দাবী কৰিছো। আজি চৰকাৰে বসন্তৰ প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে সামাজিক ভাৱে চিন্তা কৰা নাই। জনস্বাস্থ্য বিভাগে এই বিলাক কামত একেবাৰে ব্যৰ্থ হৈছে বুলি প্ৰমান পোৱা গৈছে।

আজি Mikir পাহাৰত হোৱা মহামাৰীৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰাৰ লগতে মই গোটেই অসমৰ মহামাৰী কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো। আমাৰ বিধান সভাবেই সদস্য Shri Sarat Ravaৰ দুগৰাকী ছোৱালী বসন্ত আৰু কলেবা ৰোগত আক্ৰান্ত হৈ মৃত্যু মুখত পৰিছে। এনে অৱস্থাত স্বাস্থ্য বিভাগে কি কৰিব বিচাৰিছে সেইটো জনাব বুলি আশা কৰি সামৰনি মাৰিলো।

Shri Chatra Sing Teran (Minister Health) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত গগৈ দেৱে যিটো বিষয়ে ইয়াত উত্থাপন কৰিছে সেই সম্বন্ধে মোৰ কবলগীয়া মুঠতে এই খিনিয়েই।

কলেবা হৈ তাত মানুহ মৰাৰ কথা কাগজত প্ৰকাশ পাইছে। মই এই বিষয়ে খবৰ পাইছিলো grwari ৰ পৰা phone ৰ

যোগেদি phone ত কৈছিল কলেবাব নিচিনা কিবা বেমাৰত আক্ৰান্ত হৈ তাত কিছুমান মানুহৰ মৃত্যু হৈছে। এই খবৰ পোৱাৰ লগে লগে স্থানীয় যি সকল D.H.S তাত আছে তেওঁ লোকলৈ সেই বাতিৰ ভিতৰতে Diphu লৈ phone কৰিলো আৰু সেই বিষয়ে Immediate ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে জনালো আৰু তাত প্ৰকৃততে কি হৈছে সেই বিষয়ে আমাক জনাব লাগে। C.S মই নাপালো।

(Noise)

তাত নতুনকৈ Join কৰিছে, তেখেতে ৪ তাৰিখে Diphu এৰিছে আৰু ৬৭ তাৰিখে নতুন মানুহ আহিছে। এই খবৰ পোৱাৰ পিচতে তাত সেই দিনাখন তৎকালীন ব্যৱস্থা লৈছে। খাছী জয়ন্তীয়া পাহাৰত Civil Surgen যি জন আছে তেও যদিও Meghalaya ত পৰিছে তেওক আকৌ Newgong আৰু Diphu এই তিনিফালৰ পৰা Medical staff team আদি সেই অঞ্চললৈ পঠোৱা হৈছে। ঔষধ-পাতি আৰু অন্যান্য যাবতীয়া সকলো সামগ্ৰী তালৈ পঠোৱা হৈছে।

সেই অঞ্চলটো Block অঞ্চল বুলি জনা যায়। তাৰ জনসংখ্যা প্ৰায় ৯ হাজাৰ মান হ'ব। আমাৰ Medical staff তালৈ গৈ মানুহৰ মাজত inoculation দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। প্ৰায় ৩হেজাৰ মান লোকক inoculation দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে।

সেই অঞ্চলৰে নিকতম State dispensary "বৈথাল্লাঞ্চু" ডাক্তৰ জনে নিজে সেই ঠাইবোৰ visit কৰিছে আৰু তাৰ পৰা ২৫ তাৰিখে কিছুমান Blood আৰু Stool Sample শিলঙলৈ লৈ আহিছো তেখেতে অনা Blood আৰু stool Report বোৰ মই পঢ়ি দিছো "Those persons died, they suffered mainly from fever 100-103°F dysentery with a gripping abdominal pain, loose stool with mucus and blood occasionally appears. In some cases, there are also headache. In majority of the cases there are vomiting which is not like cholera. It contains food par

4. Nevaquire tabs.
 5. Dextrose Saline injection I. U.
 6. Bleaching powder and potash as disinfectant.
- ... the above medicines quickly responded on the sufferers.

Shri Kehoram Hazarika : অধক্ষ্য মহোদয়, ডাক্তৰৰ ৰিপোৰ্টত জানু-
ৱাৰীৰ পৰা কিমান মানুহ মৰিলে তাৰ এটা হিচাব দিছে। এই
কেই মাহৰ ভিতৰত কি প্ৰতিষেধক ব্যৱস্থা লৈছে জনাব নে?

Shri Chatrasing Teron : যিকেইজন মানুহ মৰিলে তাৰ ভিতৰত এজনৰ
stool ৰ sample আনিছে। যি সকলৰ ইতিমধ্যে মৃত্যু হ'ল মই
উল্লেখ কৰিছো ৪৯ জন তাৰে এজনৰ stool examine কলেৰাৰ
positive Symptom ওলাইছে কিন্তু গোটেই বিলাক কি কি বেমাৰত
মৰিল কব পৰা নাই।

Dr. Bhumidhar Barman : যিসকল মৰিল তেওঁলোকৰ Pathological
Post martem কৰা হ'ল নে নাই?

Shri Chatrasing Teron : সেইটো সম্ভৱ কৰা নাছিল। মৰামাত্ৰকে লোক
সকলে মৰাশৰ সংকাৰ কৰিছিল।

Shri Mohidhar Pegu : যিহেতুকে বেমাৰটো কি তাক নিৰ্ণয় কৰিব পৰা
হোৱা নাই, এই মহামাৰী টো নিৰ্ণয় কৰিবলৈ post martem কিয়
কৰা হোৱা নাই?

Shri Chatrasing Teron : Medical Staff যোৱাৰ পাচত মানুহ মৰা
নাই আৰু সেয়ে post mortem সম্ভৱপৰ হোৱা নাই।

Shri Hiralal Patwary : ...It is a question of human life Sir.
We definitely like to know from the Hon. Minister

whether the Govt. is satisfied with the work which has been done by their officials. The Hon. Minister perhaps know how many persons died last year due to the infection in water.

এইটো এটা serious কথা মন্ত্রী মহোদয়ে কথাটো seriously লব লাগে। দল উপদল নিৰ্বিশেষে ইয়াক জানিব বিছাৰিছে মন্ত্রী মহোদয়ে সহানুভূতিৰে নজনাতে ৰাইজে বব বেয়া পাব।

Shri Chatrasing Teron : যিসকল মানুহ মৰিল তেওঁলোক বয়সস্থ মানুহ। গতিকে natural death বুলি অনুমান কৰা হয়। এই লোকসকল ৬০/৬৫ বছৰীয়া।

Shri Hiralal Patwary : বাকী মানুহৰ হিচাব দিয়া নাই। এনেকুৱা হিচাবৰ বহুত মানুহ আছে।

Shri Chatrasing Teron : যিমান পাইছো সেইখিনিহে মাননীয় সদস্যক জনাব পাৰিম।

Shri Dulal Chandra Barua : ভবিষ্যতৰ কাৰণে এতিয়াৰ পৰা কি কি বিশেষ ব্যৱস্থা চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিছে?

Mr. Speaker : If all the members speak at a time how the Minister will reply.

Shri Soneswar Bora : মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে Medical Staff যোৱাৰ পিচত মানুহ মৰা নাই। ৬০/৭০ বছৰীয়া বুঢ়া মানুহে যে মৰিল ডাক্তৰ যোৱাৰ পিচত বুঢ়া মানুহ মৰা নাই নেকি?

Shri Chatrasing Teron : মৰিছে যদিও খবৰ পোৱা নাই।

Shri Dulal Chandra Barua : চাৰ, মোৰ যিটো ধাৰনা হৈছে সেইমতে